

АЛФА БК УНИВЕРЗИТЕТ

1 број 708

04. 06.

Нови Београд, Ђорђија Толјатија 3
2024. год.

Алфа БК Универзитет

ИЗВЕШТАЈ О
ПОСТУПКУ И РЕЗУЛТАТИМА
САМОВРЕДНОВАЊА СТУДИЈСКОГ
ПРОГРАМА ДОКТОРСКИХ
АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА (ДАС)
ЕКОНОМИЈА И БИЗНИС
- Пречишћени текст -

Београд, 2024. године

Садржај

Увод	7
Сврха студијског програма ДАС Економија и бизнис	9
Циљеви студијског програма ДАС Економија и бизнис	11
Исходи студијског програма ДАС Економија и бизнис	12
Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета	13
Опис тренутне ситуације	13
Мисија Алфа БК Универзитета.....	13
Визија Алфа БК Универзитета.....	13
Циљеви пословања Алфа БК Универзитета	13
Полазне основе.....	14
Мере за обезбеђење квалитета	14
Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања	15
Обавезно периодично самовредновање и оцена квалитета студијских програма и установе	15
Спољашња провера квалитета	15
Акциони план	15
Субјекти обезбеђења квалитета.....	16
Повезивање образовно, научно-истраживачке и уметничке делатности.....	16
Опредељење за изградњу организационе културе квалитета.....	16
Стратегија обезбеђења квалитета Алфа БК универзитета	16
Анализа слабости и повољних елемената	17
Предлози за побољшање и планиране мере	18
Контрола квалитета Стратегије обезбеђења квалитета.....	20
Показатељи и прилози за Стандард 1	20
Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета.....	21
Опис тренутне ситуације	21
Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања	22
План рада и процедура за праћење и унапређење квалитета Алфа БК Универзитета	22
Анализа слабости и повољних елемената	23
Предлози за побољшање и планиране мере	25
Контрола квалитета стандарда и поступака за обезбеђење квалитета	26
Показатељи и прилози за Стандард 2	26

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета.....	27
Опис тренутне ситуације	27
Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања	28
Анализа слабости и повољних елемената	29
Предлози за побољшање и планиране мере	31
Контрола квалитета система обезбеђења квалитета.....	31
Показатељи и прилози за Стандард 3	32
Стандард 4: Квалитет студијског програма ДАС Економија и бизнис.....	33
Опис тренутне ситуације	33
Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања	38
Квалитет студијског програма ДАС Економија и бизнис.....	39
Одобравање, праћење и контрола предвиђеног студијског програма ДАС Економија и бизнис.....	40
Повратне информације од привредних, пословних и других представника.....	40
Учешће студената у осигурању квалитета студијског програма ДАС Економија и бизнис...	40
Савременост курикулума.....	41
Подстицај студената на стваралачки и истраживачки рад	42
Анализа слабости и повољних елемената	42
Предлози за побољшање и планиране мере	43
Контрола квалитета студијског програма ДАС Економија и бизнис	45
Показатељи и прилози за Стандард 4	46
Стандард 5: Квалитет наставног процеса.....	47
Опис тренутне ситуације	47
Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања	48
Професионални однос	49
Усклађеност плана и програма	49
Доступност плана рада.....	49
Праћење и спровођење плана рада	50
Анализа слабости и повољних елемената	50
Предлози за побољшање и планиране мере	51
Контрола квалитета наставног процеса	52
Показатељи и прилози за Стандард 5	53

Стандард 6: Квалитет научно-истраживачког и стручног рада.....	54
Опис тренутне ситуације	54
Јединство наставе и истраживачког рада.....	54
Системско праћење квалитета научноистраживачког рада	55
Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања	55
Усклађеност резултата научних, истраживачких и стручних активности	56
Примена стечених знања.....	57
Анализа слабости и повољних елемената	58
Предлози за побољшање и планиране мере	59
Контрола квалитета научно-истраживачког и стручног рада	60
Показатељи и прилози за Стандард 6	60
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника.....	62
Опис тренутне ситуације	62
Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања	63
Анализа слабости и повољних елемената	64
Предлози за побољшање и планиране мере	65
Контрола квалитета наставника и сарадника	66
Показатељи и прилози за Стандард 7	67
Стандард 8: Квалитет студената	68
Опис тренутне ситуације	68
Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања	69
Анализа слабости и повољних елемената	70
Предлози за побољшање и планиране мере	71
Контрола квалитета студената	73
Показатељи и прилози за Стандард 8	73
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.....	74
Опис тренутне ситуације	74
Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања	75
Анализа слабости и повољних елемената	76
Предлог мера и активности за унапређење квалитета.....	78
Контрола квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса	79

Показатељи и прилози за Стандард 9	80
Стандард 10: Квалитет управљања Универзитетом и квалитет ненаставне подршке.....	81
Опис тренутне ситуације.....	81
Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања	82
Анализа слабости и повољних елемената	82
Предлози за побољшање и планиране мере	84
Контрола квалитета управљања Универзитетом и квалитетом ненаставне подршке	85
Показатељи и прилози за Стандард 10	86
Стандард 11: Квалитет простора и опреме	87
Опис тренутне ситуације.....	87
Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања	88
Анализа слабости и повољних елемената	88
Предлози за побољшање и планиране мере	89
Контрола квалитета простора и опреме.....	90
Показатељи и прилози за Стандард 11	91
Стандард 12: Квалитет финансирања	92
Опис тренутне ситуације.....	92
Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања	92
Анализа слабости и повољних елемената	93
Предлог мера и активности за унапређење квалитета.....	94
Контрола квалитета финансирања	95
Показатељи и прилози за Стандард 12	95
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	96
Опис тренутне ситуације.....	96
Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања	97
Анализа слабости и повољних елемената	98
Предлог мера и активности за унапређење квалитета.....	99
Контрола улоге студената у самовредновању и провери квалитета.....	100
Показатељи и прилози за Стандард 13	101
Стандард 14: Системско праћење и периодична провера квалитета	102
Опис тренутне ситуације.....	102

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања	103
Анализа слабости и повољних елемената	104
Предлог мера и активности за унапређење квалитета.....	106
Контрола системског праћења и периодичне провере квалитета	107
Показатељи и прилози за Стандард 14	108
Стандард 15: Квалитет докторских студија ДАС Економија и бизнис.....	109
Опис тренутне ситуације	109
Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања	110
Анализа слабости и повољних елемената	114
Предлог мера и активности за унапређење квалитета.....	115
Контрола квалитета докторских студија.....	116
Показатељи и прилози за Стандард 15	117
Општа оцена испуњености стандарда на Алфа БК Универзитету за студијски програм ДАС Економија и бизнис	118
Закључак.....	119

УВОД

Факултет за финансије, банкарство и ревизију, без својства правног лица, послује у оквиру интегрисаног Алфа БК Универзитета (у даљем тексту: Универзитет), са седиштем у улици Палмира Тольатија број 3 у Београду. Алфа БК Универзитет је био основан 16. децембра 1993. године под називом Универзитет „Браћа Карић“, док се његове студије из друштвено-хуманистичког поља изводе на сва три нивоа академских студија у склопу Факултета за финансије, банкарство и ревизију, без својства правног лица, као и на нивоу основних и мастер студија у склопу Факултета за менаџмент у спорту и Факултета за стране језике, без својства правног лица. Поред тога, интегрисани Алфа БК Универзитет изводи и академске студије на сва три нивоа студија и из природно-математичког поља на свом Факултету за математику и рачунарске науке, без својства правног лица, а из техничко-технолошког поља на свом Факултету информационих технологија, без својства правног лица. Прва акредитација студијског програма текућих докторских академских студија (ДАС) Међународна трговина и бизнис добијена је 22. марта 2013. године, када је и започела реализација овог програма, док је његова друга акредитација добијена 19. децембра 2017. године.

Интегрисани Алфа БК Универзитет се пријавио за реакредитацију свог текућег студијског програма **ДАС Међународна трговина и бизнис**, у трајању од три године (180 ЕСПБ), у предложени студијски програм **ДАС Економија и бизнис**.

Предвиђени студијски програм ДАС Економија и бизнис, у трајању од 6 семестара (три школске године) и са обимом студија од 180 ЕСПБ, припада научном пољу друштвено-хуманистичких наука, односно ужој научној области економских наука. Планирани број уписаних студената на прву годину студија предвиђеног ДАС Економија и бизнис је 10 студената, са излазним звањем, односно академским називом Доктор наука – економске науке.

Самовредновање планираног студијског програма ДАС Економија и бизнис је спроведено на начин и по поступку који је прописан општим актом Универзитета и у складу са актом о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма. У изради овог Извештаја поштован је „Правилник о начину и поступку обезбеђивања, праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета Алфа БК Универзитета“, који је саставни део интерних стандарда и поступака обезбеђења квалитета рада Универзитета. У Извештају је процењена испуњеност сваког од релевантних стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, који су дефинисани у „Правилнику о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма“, усвојеном од стране Националног савета за образовање Републике Србије, као и у „Упутству за припрему документације за извештај о самовредновању и оцењивању квалитета високошколских установа и студијских програма“ које је Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању (НАТ) објавило на својој интернет страници.

Поступак самовредновања рада Алфа БК Универзитета, са посебним нагласком на квалитет текућег студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис који Универзитет има намеру да реакредитује у студијски програм ДАС Економија и бизнис на својим докторским академским студијама, на Факултету за финансије, банкарство и ревизију, спровела је Комисија за самовредновање Алфа БК Универзитета на челу са председницим проф. др Лидија Маџар, у улози члана Комисије са Факултета за финансије, банкарство и ревизију

Алфа БК Универзитета. Комисија за самовредновање Алфа БК Универзитета је иначе поново била именована од стране Сената Алфа БК Универзитета, Одлуком од 16. марта 2022. године и то у следећем непромењеном саставу: проф. др Лидија Маџар, председник и чланови Комисије: доц. др Горан Кековић, доц. др Раде Божковић, проф. др Артеа Панајотовић, проф. др Александра Перовић и студент Стефан Поповић. Такође је 26. октобра 2023. године Сенат Алфа БК Универзитета донео и Одлуку о измени Одлуке о именовању Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета, којом је именован нови члан из реда студената, чинећи Комисију у следећем саставу: проф. др Душко Богданић (председник) и следећи чланови: проф. др Тијана Парезановић, доц. др Дринка Пековић, асистент Милош Илић, технички секретар Марина Радуновић, студент Лука Бојић и студент Лука Булатовић. Поступак самовредновања предвиђеног студијског програма ДАС Економија и бизнис на докторским академским студијама Факултета за финансије, банкарство и ревизију Алфа БК Универзитета из Београда спроведен је у периоду од марта 2023. године до децембра 2023. године. При томе је допуна овог Извештаја, на предлог и корисне примедбе Рецензентске комисије Националног савета за високо образовање Републике Србије (НАТ-а), била спроведена током друге половине априла 2024. године, док је сам Извештај био поново усвојен на седници Сената Алфа БК Универзитета 7. маја 2024. године и јавно је објављен на интернет страници Универзитета <https://alfa.edu.rs/index-dokumenta-3/>.

Интегрисани Алфа БК Универзитет је на основу Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа Националног савета за високо образовање (Службени гласник РС, број 106/06, 73/11,101/12) иновирао своју Стратегију обезбеђивања квалитета, коју је поново усвојио 23. марта 2023. године на седници свог Сената. Такође је 23. марта 2023. године на седници Сената био усвојен и нови Правилник о начину и поступку обезбеђивања и праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета рада Алфа БК Универзитета, док је у међувремену био усвојен и нови Правилник о конкретним стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета, чиме је била заокружена формално-правна и институционална основа за праћење и унапређење квалитета рада интегрисаног Алфа БК Универзитета. Стандарди и поступци обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета спадају у групу интерних стандарда високошколске установе, док су њиховом применом добијени резултати на основу којих је могуће оценити квалитет, спровести евентуалне корективне мере и извршити преиспитивање и унапређивање квалитета рада установе. У изради овог Извештаја је такође био консултован и најновији Правилник о самовредновању Алфа БК Универзитета, који је био усвојен на седници Сената 13. децембра 2023. године.

За извођење наставе на студијском програму ДАС Економија и бизнис, који Факултет за финансије, банкарство и ревизију интегрисаног Алфа БК Универзитета има намеру да реакредитује, обезбеђен је довољан број наставника у складу са захтевима важећих стандарда.

Такође је и у ненаставном аспекту процеса рада, у складу са важећим стандардима запослен довољан број радника и административних лица, и то респективно у: а) Студентској служби, б) Библиотеци Алфа БК Универзитета, в) Рачунарском центру, г) Финансијској служби, д) Правној служби Универзитета, као и у његовом ђ) Ректорату и е) Општој служби.

Лица одговорна за праћење и унапређење квалитета рада Алфа БК Универзитета, па самим тим и планираног студијског програма ДАС Економија и бизнис из редова наставника су чланови Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета и Комисије за самовредновање Алфа БК Универзитета.

Докторске академске студије Економија и бизнис комбинују фундаменте економске анализе са практичним аспектима економије и бизниса. Превасходни циљ програма је да пружи студентима садржајно и квалитетно образовање из области економије и бизниса, те да их оспособи да примењују стечена знања при решавању конкретних, сложених пословних проблема или при развоју и вођењу научно-истраживачких пројеката.

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве који укључују постизање научних способности и академских вештина, развој креативних способности и овладавање специфичним практичним научно-истраживачким вештинама у области економских научних дисциплина потребних за будући развој каријера. Такође, студијски програм има за циљ и да регрутује најбоље кандидате за рад на факултетима и институтима и на тај начин обезбеди континуирани развој научног подмлатка, што је од великог значаја и за развој и конкурентност привреде наше земље.

Специфичност програма докторских академских студија из Економије и бизниса је управо у чињеници да је већи нагласак на научним и стручним пољима економије, бизниса и менаџмента при чему се усмерава на коришћење алата економске анализе и статистичких метода у решавању практичних проблема из наведених области. Економска теорија и са њом повезане дисциплине су у функцији савладавања програма у области економије и бизниса.

Извештај о поступку и резултатима самовредновања квалитета предвиђеног студијског програма докторских академских студија Економија и бизнис иницијално је био усвојен на седници Сената Алфа БК Универзитета 13. децембра 2023. године, да би након корисних примедби и сугестија Рецензентске комисије НАТ-а био допуњен током друге половине априла 2024. године и поново усвојен на седници Сената Алфа БК Универзитета 7. маја 2024. године и јавно објављен на интернет страници Универзитета <https://alfa.edu.rs/index-dokumenta-3/>.

Сврха студијског програма ДАС Економија и бизнис

Поступак самовредновања текућег студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис, који Алфа БК Универзитет има намеру да реакредитује у ДАС Економија и бизнис, израђен је према актуелном „Правилнику о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма“, „Упутству за припрему самовредновања“ и „Стандардима и упутствима за самовредновање“ Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању (НАТ).

Поступак самовредновања предвиђеног студијског програма ДАС Економија и бизнис и израду Извештаја о самовредновању студијског програма ДАС Економија и бизнис спровела је Комисија за самовредновање Алфа БК Универзитета на челу са председнициом проф. др Лидија Маџар.

Сврха студијског програма докторских академских студија (ДАС) Економија и бизнис је усклађена са мисијом и циљевима Алфа БК Универзитета, као и са циљевима високог образовања сходно Закону о високом образовању. Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему која је доступна јавности и обликован је према начелима Болоњске декларације, а по узору на савремене докторске студије престижних универзитета у Европској унији.

Савремени наставни садржај усклађен са светским токовима и научним сазнањима, као и иновативни методи едукације знатно доприносе значају овог студијског програма и на најбољи могући начин потврђују његов квалитет. По завршетку студијског програма студентима се пружа могућност запошљавања у најразличитијим привредним организацијама, у сфери економије и бизниса, као и могућност бављења научним и истраживачким радом у оквиру универзитетских институција и научних института. Предвиђени студијски програм ДАС Економија и бизнис пружа квалитетна фундаментална, теоријско-методолошка, научно-стручна и стручно-апликативна знања за успешно укључивање студената у образовно-научни процес или рад у домаћим или страним компанијама у приватном или јавном сектору.

Сврха предвиђеног студијског програма је да, на основу продубљених и унапређених теоријских, методолошких и апликативних сазнања, студенти буду оспособљени за обављање најсложенијих аналитичких, пројектних и управљачких активности у организацијама и институцијама у којима ће бити радно ангажовани, у сложеним условима глобалних економских процеса и убрзаног технолошког развоја. Сврха програма је да будући доктори наука, који ће се бавити научно-истраживачким радом, или бити на врхунским позицијама у компанијама, или на другим значајним позицијама у друштву, стекну неопходна знања, вештине и компетенције фокусирајући се на пословну, друштвену, еколошку и друге димензије повезане са економским развојем.

Студијски програм ДАС Економија и бизнис је конципиран и усмерен на припремање студената за вођење истраживања на високом научном нивоу, у складу са преовлађујућим међународним стандардима. У тежњи за постизањем што вишег нивоа изврсности, студијски програм ставља јасан нагласак на методолошка и теоретска знања и процесе развоја науке, као и квантитативне и економетријско-статистичке методе, као део курикулума. Крајњи циљ је стварање и развијање аутономних истраживачких капацитета, који су неопходни студентима за стварање будуће академске каријере или каријере у пословном свету. Да би се стекла неопходна знања и компетенције у складу са савременим европским и светским кретањима и успоставиле квалитетне везе између Универзитета, привреде и шире друштвене заједнице, сврха ових студија је образовање флексибилних и високо стручних кадрова способних за руковођење и научно и иновативно истраживање и имплементацију у области економије и бизниса.

Савремени национални и међународни токови, и убрзан развој савремених технологија све више наглашавају потребу за компетентним, образованим и стручним кадровима у области економије, бизниса и менаџмента. У складу са поменутим, превасходни циљ нам је био да изградимо савремен и модеран програм докторских студија, који ће студентима пружити квалитетну основу и омогућити да надограде и усаврше сопствена знања и способности и тиме обогате своје компетенције у области економије и бизниса. Овај студијски програм представља одговор на савремена глобална кретања, и усклађен је са стремљењима највиших европских и светских организација и институција. Он обухвата напредне теоријско-методолошке и апликативне садржаје из релевантних области, пре свега, макроекономске науке.

Специфичност планираног студијског програма ДАС Економија и бизнис управо је у чињеници да је већи нагласак на научним и стручним пољима економије, бизниса и менаџмента, при чему се усмерава на коришћење фундаменталних алата економске анализе, статистичких и економетријских метода у решавању практичних проблема у економији и бизнису. Од посебног значаја за привреду и друштво у целини јесте да је сврха овог

програма развијање свести код студената за потребом личног доприноса, кроз лични развој и јачање људског и етичког капитала, што има за последицу развој друштва у целини.

Завршетком докторских студија студенти постају квалитетни стручњаци за област економије и бизниса који су оспособљени да развијају и примењују најсавременија научна достигнућа, организују и воде националне и међународне развојне пројекте. По окончању докторских студија студенти стичу потребна знања и вештине за самосталан научно-истраживачки рад, а програм студија омогућава полазницима дубље теоријско познавање одредница економског развоја, повезаност са другим научним пољима, критичко размишљање и просуђивање као и способност дефинисања релевантних истраживачких проблема. Такође, студентима се пружа могућност запошљавања у најразличитијим облицима привредних организација, као и могућност бављења научним и истраживачким радом.

Циљеви студијског програма ДАС Економија и бизнис

Циљеви предвиђеног студијског програма докторских академских студија Економија и бизнис су усклађени са основном визијом, мисијом и циљевима Алфа БК Универзитета. Студијски програм има јасно дефинисане циљеве који су формулисани на бази искустава развијених земаља, као и искустава наше земље у области високог образовања, а при том су усклађени и са најсавременијим иновацијама у овој области. Превасходни циљ програма је да пружи студентима садржајно и квалитетно образовање у области економије и бизниса, као и да их оспособи да примењују стечена знања при решавању конкретних, сложених пословних проблема или при развоју и вођењу научно истраживачких пројеката.

Такође, циљ студијског програма је да регрутује најбоље кандидате за рад на факултетима и институтима и на тај начин обезбеди континуирани развој научног подмлатка, што је од великог значаја за развој и конкурентност привреде наше земље.

Поред тога, циљ програма је и да пружи кандидатима могућност да продубе знања из оних дисциплина у оквиру економије и бизниса, које ће им омогућити боље разумевање послова које обављају у организацијама у којима су запослени, те лични развој и напредак у каријери. У складу са претходно наведеним, можемо констатовати да су циљеви образовног процеса студијског програма докторских студија ДАС Економија и бизнис следећи:

- Стицање знања и развијање способности за самостално обављање научног истраживања из области економских наука,
- Оспособљавање студената са методологијом научно-истраживачког рада и применом квантитативних, економетријских и статистичких метода у истраживањима у области економије и бизниса,
- Оспособљавање студената за коришћење фундаменталних алата економске анализе у функцији решавања практичних проблема у домену економије и бизниса,
- Развијање академских компетенција и учешће у домаћим и међународним научно-истраживачким пројектима,
- Коришћење стечених знања за анализу економских проблема и даљи развој економске науке,
- Оспособљавање студената за самостално истраживање, припрему, јавну презентацију и научно аргументовану одбрану резултата научних истраживања,
- Оспособљавање студената за израду и публиковање научних радова и правилно

- тумачење добијених научних резултата,
- Оспособљавање студената за праћење најновијих научних достигнућа у области економије и бизниса,
  - Оспособљавање студената за самостално доношење одлука у пословању и испољавање самосталности, креативности, иновативности и стручности у раду,
  - Оспособљавање студената за решавање конкретних и сложених проблема у области економије и бизниса,
  - Оспособљавање студената да континуирано иновирају и усавршавају сопствена знања и способности,
  - Подстицање студената на тимски рад и указивање на важност толеранције и пословне етике,
  - Оспособљавање студента да након завршетка студија самостално води оригинална, научно заснована истраживања и да критички процењује резултате истраживања других научних радника, као и да на квалитетан начин припреми младе кадрове за наставни процес на факултетима економског усмерења.

Претходно наведени циљеви указују на то да предвиђени студијски програм прати динамичне промене савременог, економског окружења и континуирано се прилагођава растућим потребама привредних субјеката, државних институција, факултета и истраживачких центара за компетентним и стручним кадровима у области економије и бизниса.

Исходи студијског програма ДАС Економија и бизнис

Кључни исход процеса студирања на предвиђеном студијском програму ДАС Економија и бизнис јесте формирање академске личности, високих стручних и научних компетенција из области економије и бизниса која поседује врхунска академска и стручна знања која се односе на способност аналитичког расуђивања, планирања и организовања, решавања проблемских ситуација, примене знања у пракси, флексибилног прилагођавања новим ситуацијама, самосталног рада и управљања пројектима. Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне и научно-образовне делатности. Значајан исход процеса студирања је и стицање академских знања и практичних вештина које студентима омогућавају успешно решавање сложених проблема из области економије и бизниса, као и оспособљавање студената за рад и обављање сложенијих послова у мултинационалним компанијама, домаћим привредним субјектима који послују са иностранством и предузећима из јавног сектора.

Не мање значајан исход процеса учења је и представљање резултата самосталних или групних истраживања у односу на међународне економске стандарде и научну заједницу, нарочито изградња способности код студента да развија и примењује нове економске методе, технике, инструменте, економске поступке и друге вештине релевантне за област економије. Посебан исход овог студијског програма јесте оспособљеност студента да самостално вреднује савремене резултате и достижућа у области економије у циљу унапређења постојећих, и стварања нових економских модела, концепата, идеја и економских теорија, те формирање способности студента да испољава иновативност, научни и професионални интегритет и преданост развоју нових економских идеја, принципа и теорија које су у средишту економске науке, као и да самостално дизајнира, анализира и имплементира истраживања која чине значајан и оригинални допринос у пракси у овој области.

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Алфа БК Универзитет из Београда има јасно формулисану Стратегију обезбеђења квалитета која је представљена на интернет презентацији Установе и доступна широј јавности.

Опис тренутне ситуације

Интегрисани Алфа БК Универзитет је заједно са факултетима у свом саставу активно посвећен перманентном праћењу и унапређивању квалитета свог пословања, што је и назначено његовом јасно дефинисаном Стратегијом обезбеђења квалитета (Прилог 1.1.), као и Правилником о начину и поступку обезбеђивања, праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 1.5.) као кровним документима који уређују систем праћења и унапређивања квалитета на Универзитету. Оба ова стратешка документа из области унапређивања и развоја квалитета усвојена су на седници Сената Алфа БК Универзитета 23. марта 2023. године, док је њихов текст јавно објављен на следећој интернет страници Универзитета: <https://alfa.edu.rs/index-dokumenta-3/>. Циљ ових стратешких докумената је у томе да се сви студенти, наставно и ненаставно особље, као и будући студенти иширају јавност упознају са мисијом, визијом и основним принципима рада и унапређивања квалитета Алфа БК Универзитета.

У том смислу је интегрисани Алфа БК Универзитет перманентно посвећен:

- Обезбеђењу и унапређивању квалитета сопственог пословног система;
- Пружању квалитетног високог образовања заснованог на савременим студијским програмима за које у адекватним условима примењује савремене методе преношења знања;
- Перманентној обуци и раду на подизању компетентности наставног кадра;
- Уважавању свих захтева студената усмерених на подизање квалитета процеса рада и усклађивање истог са европским образовним процесом у циљу мобилности студената.

Мисија Алфа БК Универзитета

Полазећи од тога да високо образовање представља основ за развој друштва заснованог на знању и његовог даљег економског, друштвеног и културног напретка, основ за унапређење људских права и елементарних слобода, мисија Универзитета јесте да кроз образовање, стручни, уметнички и научноистраживачки рад и учешће у развоју шире друштвене заједнице омогући највише академске стандарде и обезбеди стицање знања и вештина у складу са потребама друштва и пројектованим националним, регионалним и глобалним развојем.

Да би остварио своју мисију, Универзитет је трајно определјен да тежи унапређењу квалитета високог образовања, наставно-научног процеса и свог укупног пословања.

Визија Алфа БК Универзитета

Универзитет је усмерен на то да прерасте у институцију са највишим академским стандардима који осигуравају квалитет и стицање општих, научних и стручних знања и вештина студената, наставника и истраживача, у складу са потребама друштва и пројектованим националним, регионалним и глобалним развојем.

Циљеви пословања Алфа БК Универзитета

Универзитет за своје дугорочне циљеве поставља следеће приоритете:

- Обезбеђење и унапређење квалитета сопственог система пословања;

- Пружање квалитетног високог образовања заснованог на савременим студијским програмима за које у адекватним условима примењује савремене и иновативне методе преношења знања;
- Унапређење квалитета студијских програма, наставе и услова рада у складу са европским и светским трендовима;
- Перманентну обуку и унапређивање компетентности свог наставног кадра;
- Уважавање свих захтева студената усмерених на подизање квалитета процеса рада и усклађивања истог са европским образовним процесом са циљем обезбеђивања мобилности студената;
- Развој научноистраживачког, стручног и уметничког рада и унапређење квалитета и обима научноистраживачке, стручне и уметничке делатности;
- Успостављање ефективне међународне сарадње са високообразовним установама широм света;
- Остваривање развојног утицаја на привредни, друштвени и академски живот у земљи и окружењу;
- Успостављање и развој концепта целожivotног учења;
- Допринос развоју локалне и националне заједнице;
- Стално унапређење знања запослених и неговање и ширење културе квалитета.

Стратегија представља основ за планирање и дефинисање одређених циљева који треба да буду изводљиви, релевантни и временски одређени.

Полазне основе

Полазне основе за израду Стратегије којом се антиципирају процеси обезбеђивања квалитета чине следећа документа:

- Лисабонска конвенција о признавању квалификација високошколског образовања у европској регији;
- Болоњска декларација;
- Стратегија развоја образовања у Србији;
- Закон о високом образовању Републике Србије;
- Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа;
- Правилник о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа;
- Правилник о стандардима и поступку акредитације високошколских установа и студијских програма;
- Статут Алфа БК Универзитета;
- Периодична анализа стања на Универзитету према дефинисаним показатељима (слабости, опасности, могућности и предности – SWOT анализа);
- Документа израђена у процесу самовредновања, екстерне евалуације, у систему управљања квалитетом, заштитом животне средине, безбедношћу и здрављем на раду и др.

Мере за обезбеђење квалитета

Мере за обезбеђивање квалитета обухватају активности којима се унапређује квалитет, а посебно кроз утврђивање конкретних области обезбеђивања квалитета (студијски програми, процес наставе, наставно особље, оцењивање студената, рад Библиотеке, простор, опрема, органи управљања и рад стручних служби). Мере за обезбеђивање квалитета укључују следеће периодичне процесе:

- Обавезно самовредновање и оцену квалитета студијских програма и установе, у складу са стандардима Националног савета за високо образовање;
- Континуирано праћење и унапређење квалитета рада Универзитета;
- Међународну сарадњу кроз размену студената и наставника, учествовање на заједничким пројектима, организацију заједничких научних конференција и реализацију заједничких студијских програма;
- Сталну сарадњу са дипломираним студентима и њиховим послодавцима, посебно кроз деловање Алумни организације, у циљу добијања повратне информације о квалитету студијских програма (примена стечених знања у пракси);
- Обавезу перманентног промовисања и даљег изграђивања усвојене политике унапређења квалитета на Универзитету, као и стручног усавршавања наставног, ненаставног и руководећег особља које активно учествује у свим делатностима Универзитета (организација семинара, радионица, обуке, размена добрe праксе, искуства и информација са другим релевантним домаћим и међународним институцијама);
- Обезбеђивање јединства образовног, стручног, научноистраживачког и уметничког рада, чији се садржаји и резултати, односно знања користе у наставном процесу;
- Обезбеђивање просторних, кадровских, организационих, материјалних и техничких ресурса за унапређење квалитета;
- Посвећеност инклузивном образовању кроз обезбеђивање већих могућности за школовање осетљивих друштвених група.

Применом дефинисаних мера за обезбеђење квалитета и сталном контролом, уз потребну финансијску подршку, Универзитет обезбеђује услове за остваривање веће ефикасности, у свим областима своје делатности коју успешно реализује.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Обавезно периодично самовредновање и оцена квалитета студијских програма и установе

Интегрисани Алфа БК Универзитет спорадично и по потреби, а у складу са стандардима Националног савета за високо образовање и општим актом Универзитета, спроводи обавезно самовредновање и оцењивање квалитета свих својих студијских програма и установе у временским интервалима од највише 3 године, а по потреби и краћим временским интервалима.

Спољашња провера квалитета

Спољашњу проверу квалитета пословања интегрисаног Алфа БК Универзитета може да обавља независно тело које именује и ангажује Универзитет, а у складу са стандардима Националног савета за високо образовање, укључујући и његове рецензентске комисије током поступка акредитације и/или реакредитације студијских програма Универзитета.

Акциони план

Стратегија обезбеђивања квалитета Алфа БК Универзитета представља основ за израду Акционих планова којим ће се ближе утврдити циљеви, мере и активности које ће се предузети током календарске године са циљем правовременог остварења очекиваних резултата. Акционим

планом се предвиђају рокови за извршење планираних активности, као и тела, односно лица која су надлежна за спровођење мера за обезбеђивање квалитета.

Субјекти обезбеђења квалитета

Субјекти обезбеђења квалитета су сви запослени на Универзитету, факултетима интегрисаног Универзитета и студенти. Они остварују своја права и обавезе кроз учешће у раду органа и стручних тела Универзитета и/или његових организационих јединица.

Комисија за обезбеђење квалитета спроводи договорене политике развоја квалитета, кроз реализацију конкретних мера и активности, и предлаже Сенату Стандарде за обезбеђење квалитета рада Алфа БК Универзитета.

Организациона политика квалитета се усмерава од стране највишег руководства Универзитета, док њена примена подразумева активно учешће свих запослених.

Права и обавезе свих субјеката обезбеђења квалитета регулисана су Статутом и другим општим актима Универзитета.

Повезивање образовно, научно-истраживачке и уметничке делатности

Ослањањем на ресурсе развијене у пољу техничко-технолошких, природно-математичких и друштвено-хуманистичких наука, Алфа БК Универзитет омогућује повезивање образовне, научноистраживачке и уметничке делатности, првенствено кроз увођење новог научног поља из области уметности.

Опредељење за изградњу организационе културе квалитета

Унапређење организационе културе квалитета одвија се применом јачих етичких стандарда у научном раду наставника и сарадника и путем увођења *паметних* уређаја, интегрисаних информационих система и интранета.

Универзитет је чврсто опредељен за изградњу културе квалитета у складу са стандардом SRPS ISO 9001, односно са стандардима за системе менаџмента у образовним установама (према ISO 21001:2018), тако да сви запослени и студенти буду упознати са основама система квалитета, стандардима које треба достићи и са својим правима и обавезама када је у питању унапређење квалитета. Универзитет ће континуирано организовати едукацију запослених и студената о обезбеђењу квалитета и стимулисати и награђивати допринос обезбеђењу квалитета у свакој области.

Стратегија обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета

Стратегија обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета конкретно садржи:

- Мисију и циљеве, тј. опредељење високошколске установе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета свог рада, кадра и својих студијских програма;
- Визију, односно исказ о јасном опредељењу за тим да Универзитет прерасте у институцију са највишим академским стандардима који осигурујају квалитет и стицање општих, научних и стручних знања свих релевантних учесника у образовном, наставном и научно-истраживачком процесу;
- Прецизно дефинисане Мере за обезбеђење квалитета;

- Субјекте обезбеђења квалитета (стручна тела, запослени, студенти, ненаставно особље) и њихова права и обавезе у том поступку;
- Области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, истраживање, вредновање студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка, процес управљања);
- Опредељење за перманентну изградњу и поштовање организационе културе квалитета;
- Повезаност образовне, научно-истраживачке, уметничке и стручне делатности;
- Опредељење за изградњу организационе културе квалитета у складу са стандардом SRPS ISO 9001 и стандардима за системе менаџмента у образовним установама (према ISO 21001:2018).

Универзитет објављује своју Стратегију обезбеђења квалитета и промовише је, како у самој Установи, упознавајући са њом студенте, наставно и ненаставно особље, тако и у широј јавности, објављујући је на својој интернет страници.

Универзитет преиспитује и унапређује своју Стратегију обезбеђења квалитета најмање једном у три године. Актуелна стратегија усвојена је на Савету Универзитета током марта 2023. године и на седници Сената од 23. марта 2023. године.

Стратегија обезбеђења квалитета представља стални предмет преиспитивања у склопу процеса преиспитивања система управљања квалитетом рада Алфа БК Универзитета.

Анализа слабости и повољних елемената

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе дефинисана је на следећи начин:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мање значајно

0 - без значајности

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Безрезервна опредељеност свих запослених за перманентно унапређење квалитета у свим сегментима пословања.	+++	Недовољна координација рада између субјеката обезбеђивања квалитета и недостатак повратних информација.	++
Постојање јасних писаних правила и дефинисаних процедура за реализацију кључних радних процеса, као и за примену корективних и превентивних мера у случају појаве неусаглашености.	+++	Слаба мотивисаност студената за укључивање у процесе које они сматрају формалношћу, не препознајући себе као кључне субјекте за увођење промена.	+++

Обезбеђење квалитета рада Универзитета се односи на све области његовог пословања – образовну, научно-истраживачку, уметничку, стручну и комерцијалну, као и на процесе управљања људским ресурсима.	++	Инертност дела наставника према увођењу иновација у наставни и радни процес.	+
Преко Алумни организације се одржава добра повезаност са бившим студентима и њиховим послодавцима.	++	Инертност запослених према променама у погледу организационе културе квалитета.	+
Стратегија обезбеђења квалитета се редовно преиспитује, намање једном у три године.	+++	Страх студената од тога да неће остати анонимни приликом њиховог анкетирања.	++
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Могуће учешће Факултета у већем броју нових међународних научно-истраживачких пројекта.	+++	Чланови Комисије за квалитет и Комисије за самовредновање свој рад у тим комисијама обављају поред својих редовних наставних и других обавеза.	++
Могућност успостављања сарадње са националним институцијама задуженим за унапређење квалитета.	++	Опасност од недовољне административне подршке у раду поменутих комисија.	++
Јачање интернационализације Алфа БК Универзитета и могућност привлачења квалитетнијих студената из иностранства.	+++	Дискриминација приватних високошколских установа у корист државних високошколских институција.	+++
Повећање мобилности наставника, сарадника и студената између Универзитета и партнерских институција.	+++	Неједнак приступ у испуњавању захтева надлежног Министарства и других органа високошколским установама у државном и приватном власништву.	++
		Висок степен централизације у области одлучивања и обезбеђења система високог образовања у Србији.	+++

Предлози за побољшање и планиране мере

Алфа БК Универзитет периодично анализира и преиспитује постигнуте резултате на плану унапређивања квалитета и планира и предузима корективне мере, односно преиспитује и унапређује стандарде и поступке за обезбеђење квалитета.

SWOT анализа стандарда и поступака за обезбеђење квалитета указала је на одређене слабости и иницирала је потребу за усвајањем следећих мера и активности:

- Направити јединствен информациони систем са подацима о свим усвојеним одлукама, правилницима, студијским програмима, предметима и наставницима на нивоу Универзитета, који ће бити доступан свим запосленима на Универзитету.
- Активирати даље потенцијале института „Петар Карић“ покретањем и израдом интерних, али и међународних пројекта на нивоу Универзитета.

- Интезивирати међународну сарадњу у области научно-истраживачког рада и размене наставног особља и студената са партнерима из иностранства.
- Организовати предавања еминентних стручњака по позиву из иностранства и са других институција.
- Проширити листу субјеката обезбеђења квалитета комисијама за самовредновање, обезбеђење и унапређење квалитета, формираним на нивоу Универзитета и на ниво свих студијских програма и инфраструктурних ресурса, као што су простор за реализацију наставног процеса, библиотека и кабинетски простор наставника и сарадника.
- Испитати могућности учешћа у међународним пројектима који се баве овом проблематиком и покренути трагање за партнерским институцијама.
- Перманентно подизати свест студената и запослених о значају Стратегије обезбеђења квалитета.
- Обезбедити даље доследно поштовање и спровођење свих елемената дефинисаних стандарда студијских програма.
- Ускладити и унапредити научно-истраживачку делатност Универзитета са потребама привредних субјеката.
- Континуирано развијати и одржавати међународну сарадњу у сфери унапређења квалитета наставног процеса и истраживачке праксе.
- Перманентно иновирати и усклађивати Стратегију обезбеђивања квалитета, визију и мисију Универзитета и пратеће правилнике у складу са новим Законом о високом образовању, на период од 3 године.

Предложене мере и активности прихваћене су у целости од стране Сената Универзитета дана 01.12.2023. године.

Поред ових усвојених мера, намеће се и потреба за перманентним унапређивањем саме Стратегије унапређивања квалитета Алфа БК Универзитета као добре полазне основе за преиспитивање и израду што делотворнијих Акционих планова за обезбеђење квалитета, који би у најбољој могућој мери операционализовали рад Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за самовредновање Алфа БК Универзитета и пропратили потребе за што ефикаснијим и квалитетнијим поступком обезбеђења квалитета рада Универзитета.

Такође је неопходно, у виду посебне корективне мере, проширити чланство Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета како би се обезбедили кључни кадровски предуслови за спровођење дубинске анализе по свим 15 стандарда самовредновања, укључујући и Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета, и то како за потребе самовредновања рада самог Алфа БК Универзитета, тако и за потребе будућег самовредновања свих студијских програма у поступку њихове (ре)акредитације.

Контрола квалитета Стратегије обезбеђења квалитета

На основу свега наведеног и имајући у виду низ стратешких докумената из области управљања квалитетом које је Универзитет релативно недавно усвојио, може се закључити да је Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета у потпуности испуњен. Алфа БК Универзитет је ревидирао сва своја усвојена документа у погледу обезбеђења квалитета из претходног самоевултивног периода и данас их активно примењује у пракси. Универзитет је спровео све неопходне мере за контролу квалитета, те располаже неопходним ресурсима који обезбеђују спровођење поступка самоевалуације у дугорочном периоду.

Показатељи и прилози за Стандард 1

Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета.

Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета.

Прилог 1.3. Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета.

Прилог 1.4. Предлог мера и активности за унапређење квалитета.

Прилог 1.5. Правилник о начину и поступку обезбеђивања, праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета Алфа БК Универзитета.

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

У складу са Законом о високом образовању и Статутом Алфа БК Универзитета, утврђене су надлежности поједињих субјеката у систему обезбеђења квалитета функционисања институције и процеса на њој. Систем обезбеђења квалитета успостављен је образовањем одговарајућих надлежних органа и комисија, пратећом документацијом, одређивањем области обезбеђења квалитета, стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета и дефинисањем надлежности, задатака и улога сваког субјекта у систему обезбеђења квалитета.

Студијски програми Алфа БК Универзитета су усаглашени са јединственим европским системом образовања, а Статутом Универзитета и пратећим општим актима су постављени и стандарди које је неопходно достићи у циљу обезбеђења квалитета. Уведена је студентска евалуација наставног процеса на нивоу интегрисаног Алфа БК Универзитета и свих факултета у његовом саставу.

Опис тренутне ситуације

Сенат Алфа БК Универзитета је на својој седници одржаној 23. марта 2023. године усвојио нови Правилник о начину и поступку обезбеђивања, праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.2.). Овим документом је предвиђено да Сенат Универзитета усваја конкретне стандарде и поступке за обезбеђење квалитета рада у многим областима свог пословања.

Сенат Алфа БК Универзитета је такође усвојио и Правилник о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.1.) на предлог Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за самовредновање Алфа БК Универзитета. Правилник о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета фигурира као кључни документ у провери квалитета свих сегмената рада Универзитета, који садржи интерне стандарде за оцену и праћење квалитета пословања високошколске установе.

Стандардима и поступцима обезбеђења квалитета дефинисани су критеријуми, начин вредновања, минимални критеријуми обезбеђења квалитета, као и задужена лица за прећење, примену и оцену квалитета рада Алфа БК Универзитета, и то у следећим областима:

- Квалитет студијских програма;
- Квалитет наставног процеса;
- Квалитет наставног особља;
- Квалитет уметничког и научно-истраживачког рада;
- Квалитет оцењивања студената;
- Квалитет уџбеника и литературе;
- Квалитет библиотечких и информатичких ресурса;
- Квалитет простора и опреме;
- Квалитет ненаставног особља;
- Квалитет управљања;
- Квалитет финансирања;
- Улога и допринос студената у процесу самовредновања, провере и обезбеђења квалитета; и
- Унапређење система обезбеђења квалитета, праћење и периодична провера квалитета.

Саставни део овог стандарда чине анкетни упитници за оцену квалитета рада од стране студената, запосленог наставног и ненаставног особља и странака, са обавезним питањима које они морају да садрже.

Правилник о конкретним усвојеним стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета дат је у Прилогу 2.1. овог Извештаја.

Поступци обезбеђења квалитета израђени су за све три кључне области праћења квалитета које су наведене у Стратегији, односно дефинисани су следеће процедуре за обезбеђење квалитета:

- Поступак за обезбеђење квалитета образовног процеса, ПО-01;
- Поступак за обезбеђење квалитета потребних ресурса, ПО-02;
- Поступак за обезбеђење квалитета управљања, ПО-03.

Поступци обезбеђења квалитета садржани су у тексту Правилника о усвојеним стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета и дати су у Прилогу 2.1. овог Извештаја.

Поступак усвајања стандарда и поступака за обезбеђење квалитета, као и поступка самовредновања и оцењивања квалитета дат је у тексту Правилника о начину и поступку обезбеђивања, праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.2.). Коначно, начин и поступак спровођења поступка самовредновања и оцењивања квалитета рада Алфа БК Универзитета дефинисан је Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета рада Алфа БК Универзитета (Прилог 2.5.), чиме је заокружена формално-правна и институционална основа за несметани развој и примену стандарда и поступака обезбеђења квалитета.

Приликом израде Извештаја о самовредновању студијског програма ДАС Економија и бизнис интегрисаног Алфа БК Универзитета извршена је примена свих наведених стандарда и поступака, у тежњи ка перманентним повећањем квалитета рада Универзитета у свим наведеним сегментима.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

План рада и процедура за праћење и унапређење квалитета Алфа БК Универзитета

Обавезно самовредновање и оцена квалитета рада Алфа БК Универзитета урађени су у складу са стандардима Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању (НАТ) и Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма. На седницама наставно-научног већа Универзитета периодично се разматра усклађивање студијских програма по обиму и садржају са сличним студијским програмимаrenomiranih факултета из релевантних области у нашој земљи, земљама Европске уније и Сједињеним Америчким државама (САД). Сходно материјалним могућностима извршено је улагање у простор, библиотечке ресурсе и рачунарску опрему која се може користити у настави и у научно-истраживачком раду, са циљем достизања националних и међународних стандарда квалитета студијских програма и наставног процеса. Покренут је поступак сарадње са послодавцима и студентима који су завршили студије са циљем

добијања повратне информације о квалитету студијских програма и компетенцијама које су стекли студенти завршетком студија (примена стечених знања у пракси). Треба напоменути и то да се Универзитет налази у поступку подношења пријаве за сарадњу у оквиру европског Erasmus + програма мобилности студената и наставног особља за 2024. годину, а са циљем пружања подршке, континуираног унапређења квалитета свог рада на свим нивоима студија, своје интензивније интернационализације, а коначно и побољшања сарадње између Универзитета и тржишта рада.

Планом рада и процедура за праћење и унапређење квалитета пословања Алфа БК Универзитета обухваћени су следећи поступци за обезбеђење квалитета:

1. Процедура за обезбеђење и контролу квалитета студијских програма;
2. Процедура за обезбеђење и контролу квалитета наставног процеса као делатности од примарног значаја;
3. Процедура за обезбеђење и контролу квалитета наставника и сарадника;
4. Процедура за обезбеђење и контролу квалитета научно-истраживачког и стручног рада;
5. Квалитет уџбеника, библиотечких и информационих ресурса;
6. Процедура за обезбеђење и контролу квалитета управљања високошколском установом и квалитета ненаставне подршке;
7. Процедура за обезбеђење и контролу квалитета финансирања високошколске установе;
8. Процедура за обезбеђење квалитета простора и опреме; и
9. Сарадња са Комисијом за обезбеђење квалитета и Комисијом за самовредновање Алфа БК Универзитета.

Овај плански документ садржан је у Прилогу 2.6. Извештаја о самовредновању ДАС Економија и бизнис, детаљније разрађујући све усвојене процедуре и њихове носиоце из претходно поменутих поступака за обезбеђење квалитета рада Алфа БК Универзитета.

Комисија за самовредновање Алфа БК Универзитета једном у три године, а по потреби и чешће спроводи комплетан поступак самовредновања Универзитета и његових студијских програма на свим нивоима студија у складу са прописаним стандардима. Коначан циљ мера предвиђених стандардима и поступцима обезбеђења квалитета представља усавршавање целокупног функционисања Универзитета и подизање његовог положаја и угледа у области високошколског образовања и научног рада на домаћем и међународном нивоу.

Анализа слабости и повољних елемената

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе дефинисана је на следећи начин:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мање значајно

0 - без значајности

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Сенат Алфа БК Универзитета дефинисао је јасне стандарде и процедуре којима је регулисана реализација наставног, научно-истраживачког процеса, процеса прибављања ресурса на Универзитету, као и свих осталих сегмената рада.	+++	Недовољна свест субјеката обезбеђења квалитета о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета.	++
Редовним процедурама провере квалитета и периодичним проверама утврђују се корективне и превентивне мере и тиме се унапређују стандарди и поступци за обезбеђење квалитета.	+++	Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета наставних процеса, оцењивања студената, наставне литература, итд. нису доступни свим наставницима и сарадницима на Универзитету.	++
Активно укључивање представника студената у процес оцене и обезбеђења квалитета.	+++	Инертност појединих субјеката за проверу квалитета и предлагање корективних мера за унапређење квалитета.	++
Усвојени су стандарди за минимални и оптимални садржај е-учионице и његово периодично преиспитивање.	+++	Недовољна укљученост једног броја наставника, сарадника и студената у активности на континуираној провери квалитета.	+++
Вишегодишње примењивање релевантних стандарда и поступака за унапређивање и обезбеђивање квалитета које је дало видљиве и задовољавајуће резултате.	+++		
Студијски програм ДАС Економија и бизнис концептиран је по стандардима Јединственог европског образовног простора.	+++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАДНОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Похађање јавних расправа, едукација и семинара из области обезбеђења квалитета.	+++	Неровномерна активност појединих организационих јединица Универзитета у унапређењу система квалитета.	++
Могућност успостављања сарадње са националним институцијама задуженим за квалитет.	++	Неповерење у процес самовредновања и веровање у то да се њиме не постижу никакве опипљиве промене у квалитету.	++
Интензивирање подршке органа управљања у имплементирању и спровођењу Стратегије кроз квалитетну израду оперативних планова, стандарда и поступака унапређења квалитета.	+++	Некоординирани рад носилаца и субјеката праћења унапређења квалитета и резултата примене конкретних мера унапређења квалитета.	++
Могућност добијања релевантних информација од послодаваца и дипломираних студената о квалитету студијских програма и стеченим компетенцијама.	++		

Активније учешће студената у процесу унапређивања квалитета наставе и услова рада.	++		
--	----	--	--

Предлози за побољшање и планиране мере

Алфа БК Универзитет периодично анализира и преиспитује постигнуте резултате и планира и предузима корективне мере, односно преиспитује и унапређује усвојене стандарде и поступке за обезбеђење квалитета.

SWOT анализа стандарда и поступака за обезбеђење квалитета указала је на одређене слабости и иницирала је усвајање следећих мера и активности:

- Обезбедити да Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета буде доступан свим наставницима и сарадницима, као и јавности путем сопственог интернет сајта.
- Обезбедити да стандарди и поступци за обезбеђење квалитета наставних процеса, оцењивање студената, квалитет наставне литературе, итд. буду доступни свим наставницима и сарадницима на Универзитету.
- Периодично преиспитивати стандарде о минималном и оптималном садржају е-учионице.
- Обухватити сва меродавна интерна акта базом података путем јединственог информационог система са свим релевантним подацима.
- Вршити перманентну едукацију субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета.
- Радити на подизању свести наставника, ненаставног особља и студената о важности процеса самовредновања.
- Са циљем спровођења усвојених општих аката и мера, потребно је иновирати и обезбедити мерљивост акционих планова за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета за сваку област понаособ, формирати базу података од значаја за праћење и контролу квалитета студијских програма, посебно базу података спровођења студенских анкета и резултате коначне обраде реализација наставе и услова рада, и дати акценат и на систем обезбеђења и контроле квалитета.
- Ојачати систем за управљање квалитетом на нивоу Универзитета у кадровском и техничком смислу.

Предложене мере и активности прихваћене су у целости од стране Сената Универзитета дана 01.12.2023. године.

Убудуће би требало пажљивије пратити ефекте примене Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење и унапређење квалитета Алфа БК Универзитета, као и Правилника о начину и поступку обезбеђивања, праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета Алфа БК Универзитета како би се стекао детаљнији увид у њихове практичне ефекте и оценило остваривање планираних циљева. Интерес је свих запослених на Универзитету да се утврђени стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, у циљу њиховог унапређивања, периодично преиспитују како би се минимални ниво квалитета стално подизао кроз креирање што ефикаснијих подстицајних и корективних мера за унапређивање квалитета.

Такође је неопходно, у виду посебне корективне мере, проширити чланство Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета како би се обезбедили кључни кадровски потенцијали за спровођење дубинске анализе по свих 15 стандарда самовредновања, укључујући и Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, и то како за потребе самовредновања рада самог Алфа БК Универзитета, тако и за потребе будућег самовредновања свих студијских програма у поступку њихове (ре)акредитације.

Контрола квалитета стандарда и поступака за обезбеђење квалитета
На основу свега наведеног и имајући у виду низ усвојених стратешких докумената из области праћења и унапређивања квалитета рада Алфа БК Универзитета који се системски примењују у пракси, може се констатовати да је Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета у потпуности испуњен.

Показатељи и прилози за Стандард 2

Прилог 2.1. Усвојени документ – Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе.

Прилог 2.2. Правилник о начину и поступку обезбеђивања, праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета Алфа БК Универзитета.

Прилог 2.3. Усвојени документ – План рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета.

Прилог 2.4. Усвојени документ – Усвојени годишњи извештај о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе.

Прилог 2.5. Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета рада Алфа БК Универзитета.

Прилог 2.6. План рада и процедура за праћење и унапређење квалитета Алфа БК Универзитета.

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Алфа БК Универзитет активно и посвећено изграђује организациону структуру за унепређивање квалитета свог пословања. Систем обезбеђивања квалитета на Алфа БК Универзитету регулисан је Статутом Универзитета, Стратегијом обезбеђења квалитета, Правилником о начину и поступку обезбеђења, праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета Алфа БК Универзитета, Акционим планом за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета, Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета и Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета рада Алфа БК Универзитета.

Статутом Алфа БК Универзитета постављен је комплексни организациони систем руковођења, управљања и појединачних надлежности свих субјеката за обезбеђење и унапређење квалитета, док је конкретно контрола квалитета дефинисана члановима 54-55.

Опис тренутне ситуације

Статутом Алфа БК Универзитета, Правилником о начину и поступку обезбеђивања, праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.2.), Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.1.), Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета рада Алфа БК Универзитета (Прилог 2.5.) и Планом рада и процедура за праћење и унапређење квалитета рада Алфа БК Универзитета (Прилог 2.3.) утврђени су конкретни послови и задаци за спровођење Стратегије за обезбеђивање квалитета Алфа БК Универзитета, као и за примену стандарда квалитета и поступака за обезбеђење квалитета, и то конкретно за: а) Сенат Универзитета, б) Савет Универзитета, в) Комисију за обезбеђење квалитета, г) Комисију за самовредновање, д) ректора Универзитета, ђ) проректоре Универзитета, е) декане факултета, ж) Генералног секретара Универзитета, з) Студентску службу Универзитета, и) Библиотеку Универзитета, ј) Комисију за обезбеђење квалитета, к) Наставно-научно веће Алфа БК Универзитета, л) Менаџера Универзитета, љ) Финансијску службу Универзитета, као и за м) наставнике, сараднике, остале запослене и студенте Алфа БК Универзитета. Текст Извода из Статута који регулише задатке и надлежности Комисије за обезбеђење квалитета дат је у Прилогу 3.1. овог Извештаја.

Усвојеним стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета рада Алфа БК Универзитета (Прилог 2.1.) успостављен је ефикасан систем одговорности за обављање конкретних активности, за све процесе у којима се обезбеђује квалитет, а који су дефинисани Стратегијом обезбеђивања квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 1.1.) и Правилником о начину и поступку обезбеђивања, праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.2.).

Сенат Универзитета је именовао чланове Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за самовредновање, у саставу од 6 чланова, које у свом чланству укључују и представнике студената.

Сходно Статуту Универзитета, формирана Комисија за обезбеђење квалитета (Прилог 3.1.3.) има статус стручног и саветодавног тела, које планира и анализира поступке вредновања целокупног система образовања и стручног рада на Универзитету и управља тим поступцима. Комисију чине представници наставног особља, ненаставног особља и представници студената. Са друге стране, Комисија за самовредновање Алфа БК Универзитета (Прилог 3.1.4.) редовно спроводи поступак самоевалуације у временским интервалима од 3 године, а по потреби и у краћим интервалима у појединим областима, у складу са идентификованим потребама Универзитета. Ради спровођења самовредновања, Комисија прикупља, систематизује, обрађује и анализира прикупљене податке

и документацију од значаја за оцену квалитета рада Универзитета. Након спроведеног самовредновања, Комисија сачињава писмени Извештај о самовредновању који доставља Сенату Алфа БК Универзитета на разматрање и усвајање. Комисију за самовредновање Алфа БК Универзитета такође чине представници наставног особља, ненаставног особља и представници студената.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Писмени Извештај Комисије за самовредновање Алфа БК Универзитета садржи: а) анализу и процену испуњености стандарда за самовредновање високошколских установа; б) анализу слабости и повољних елемената, односно недостатака и предности у погледу испуњености стандарда за самовредновање високошколских установа; и в) предлог мера за побољшање квалитета рада Универзитета. Комисија за обезбеђење квалитета редовно спроводи анкете које попуњавају студенти свих нивоа студија и анализира њихове резултате са којима упознаје чланове Комисије за самовредновање Алфа БК Универзитета. Анкете се спроводе и међу дипломираним студентима и њиховим послодавцима.

Сви послови и задаци наставника, сарадника, студената, стручних служби, комисија за студије првог, другог и трећег степена и комисија за евалуацију, обезбеђење квалитета и самовредновање, везани за усвајање и спровођење Стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење и унапређење квалитета, дефинисани су Статутом Алфа БК Универзитета, као кровним актом, и појединачним правилницима и активно се примењују у пракси. Важно је напоменути да у поступку самовредновања студенти имају веома значајну улогу, не само кроз своје чланство у Савету, Научно-наставном већу Универзитета и комисијама за обезбеђење и праћење квалитета, већ пре свега и кроз своје активности у Студентском парламенту, Студентском клубу, али и кроз деловање Алумни организације. Студенти су активно укључени у рад свих стручних органа, преко својих легитимних представника које бира изабрани Студентски парламент, редовно се анкетирају и са њима одржавају састанци, чиме се обезбеђује њихово активно учешће у спровођењу Стратегије, стандарда и поступака обезбеђења квалитета, добијају повратне информације о њиховом задовољству пруженом услугом, и на тај начин непрекидно изграђује организациона култура обезбеђења квалитета.

Надлежности и задаци поменутих тела детаљно су дефинисани Статутом Алфа БК Универзитета (Прилог 3.1.), Правилником о начину и поступку обезбеђивања, праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.2.), Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.1.), Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета рада Алфа БК Универзитета (Прилог 2.5.) и Планом рада и процедура за праћење и унапређење квалитета рада Алфа БК Универзитета (Прилог 2.3.).

Сви послови и задаци наставника, сарадника, студената, стручних служби, комисија за студије првог, другог и трећег степена и комисија за евалуацију, обезбеђење квалитета и самовредновање, везани за усвајање и спровођење Стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење и унапређење квалитета, дефинисани су Статутом Алфа БК Универзитета, као кровним актом, и појединачним правилницима и активно се примењују у пракси. Важно је напоменути да у поступку самовредновања студенти имају веома значајну улогу, не само кроз своје чланство у раду Савета, Научно-наставног већа Универзитета и комисија за обезбеђење и праћење квалитета, већ пре свега и кроз своје активности у Студентском парламенту, Студентском клубу, али и кроз деловање Алумни организације. Студенти су укључени у рад

свих стручних органа, преко својих представника које бира изабрани Студентски парламент, редовно се анкетирају и са њима одржавају састанци, чиме се обезбеђује њихово активно учешће у спровођењу Стратегије, стандарда и поступака обезбеђења квалитета, добијају повратне информације о њиховом задовољству пруженом услугом, и непрекидно изграђује култура обезбеђења квалитета.

Универзитет је формирао Комисију за обезбеђење квалитета (Прилог 3.1.3.) и Комисију за самовредновање (Прилог 3.1.4.) са циљем континуираног праћења развоја и упаређења квалитета у свим сегментима рада Универзитета. Рад наставника и сарадника на Универзитету оцењује се применом анкете. Свим примењиваним анкетама су, поред студената, обухваћене и све друге заинтересоване стране, као и сви запослени. Основни циљ анкетирања је стицање сазнања о нивоу оствареног квалитета, у свим сегментима рада Универзитета, односно у свим његовим процесима. Врши се анализа резултата спроведених анкета, на нивоу факултета без својства правних лица или Универзитета у целини и предлажу се одговарајуће корективне и превентивне мере ради унапређења квалитета пословања.

У оквиру свих студијских програма редовно се прикупљају и обрађују подаци који се односе на њихов квалитет, као што су подаци о просечној дужини трајања студија, степену одустајања од студија, броју остварених ЕСПБ по годинама, просечним оценама студената итд. Комисија за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета спроводи више анкета, у електронском облику или у папирној форми, уз свеобухватну обраду резултата и њихов сврсисходни приказ, а све са циљем пружања пуног допринос остваривању циљева и задатака Универзитета и подизању свеукупног квалитета и задовољавања потреба студената. Комисија за обезбеђење квалитета прослеђује обрађене резултате студијских анкета Комисији за самовредновање Алфа БК Универзитета. Овим анкетама су обухваћена испитивања мишљења студената о оцени квалитета наставног процеса, наставника и сарадника, мишљења дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења, као и задовољства послодаваца о стеченим квалификацијама дипломираних студената Алфа БК Универзитета.

Анализа слабости и повољних елемената

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе дефинисана је на следећи начин:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мање значајно

0 - без значајности

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Универзитет је формирао Комисију за обезбеђење квалитета и Комисију за самовредновање које континуирано планирају и анализирају рад Алфа БК	++ +	Одсуство јединствене базе података свих извештаја о контроли квалитета.	++ +

Универзитета и квалитет његових студијских програма.			
Универзитет је развио и заокружио свеобухватан и комплексан систем развоја и самоевалуације квалитета свог пословања.	+++	Недовољан степен интеграције у оквиру Универзитета у домену квалитета.	++
Општим актима Универзитета дефинисане су надлежности органа управљања, пословођења, стручних органа, наставника и сарадника и студената, а процедурима квалитета одређене су њихове обавезе које се односе на обезбеђење квалитета.	+++	Слаба мотивисаност студената за укључивање у процесе који им не доносе одмах жељене промене и очекиване ефекте.	++
Континуирано спровођење превентивних и корективних мера.	+++	Недовољна заинтересованост појединачних субјеката за проверу квалитета и предлагање корективних мера за унапређење квалитета.	++
Обезбеђено учешће представника студената у стручним телима и комисијама надлежним за унапређење квалитета.	+++	Недовољна организованост студената да путем својих представника раде на унапређењу квалитета и предлагању корективних мера.	++
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Могућност повезивања и размене искуства са другим високошколским установама из земље, које имају разуђенији систем контроле квалитета, у квантитативном и квалитативном смислу.	++	Пад заинтересованости субјеката квалитета за очување квалитета услед недостатка релевантних информација.	++
Могуће учешће у домаћим и међународним пројектима који се баве унапређењем квалитета рада високошколских установа.	+	Неједнакост у тумачењу стандарда и система обезбеђења квалитета од стране високошколских установа у њиховој примени и од стране државних органа у поступку оцењивања.	++
Жеља студената и млађих сарадника да се очува и унапреди квалитет студијских програма Универзитета.	+++	Ограничено могућности за обезбеђење кадровских и других ресурса чији би примарни послови били послови обезбеђења квалитета.	++
Заинтересованост и подршка Универзитета и његових стручних тела за имплементацију и спровођење Система обезбеђења квалитета.	+++	Инертност рада студентских представника.	+++
Активна иницијатива запослених у предлагању мера за обезбеђење квалитета.	++		

Предлози за побољшање и планиране мере

SWOT анализа Система обезбеђења квалитета указала је на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

- Јасно дефинисати и потпуно усагласити надлежности Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за самовредновање, као и органа управљања, пословођења, стручних органа, наставника, сарадника и студената у овом процесу.
- Периодично подсећати наставнике и сараднике на захтеве система за обезбеђење квалитета, њихове обавезе и овлашћења у вези са тим системом.
- Периодично подсећати студенте на постојање Система обезбеђења квалитета и њихова права и обавезе које се односе на унапређење квалитета, посебно квалитета наставног процеса.
- Увођење награда као вида признања и афирмације за активности појединача и група у области обезбеђења квалитета.
- Унапређење динамике спровођења анкета и стандардизација њихове анализе и приказа резултата.
- Успоставити јединствену базу података свих извештаја о контроли квалитета, разматрајују резултата истих и на основу њих донетих корективних мера, како би сви субјекти квалитета могли да буду на већем нивоу информисани о могућим активностима за унапређење квалитета, као и разматрају резултата истих и на основу њих донетих корективних мера.
- Континуираним праћењем утврдити да ли постојећи Систем обезбеђења квалитета може успешно да изведе све прописане процедуре система обезбеђивања квалитета.

Предложене мере и активности прихваћене су у целости од стране Сената Универзитета дана 01.12.2023. године.

Упркос чињеници да је одредбама Статута Универзитета, као и приложених пратећих докумената установљен задовољавајући институционални оквир за праћење и обезбеђивање квалитета, у наредном периоду је ипак неопходно да се кроз стално праћење утврди у којој је мери постојећи систем за обезбеђење и контролу квалитета делотворан, како би се на основу тих процена, извршиле његове даље неопходне корекције и усавршавање.

Такође је неопходно, у виду посебне корективне мере, проширити чланство Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета како би се обезбедили кључни кадровски предуслови за спровођење дубинске анализе по свих 15 стандарда самовредновања, укључујући и Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета, и то како за потребе самовредновања рада самог Алфа БК Универзитета, тако и за потребе будућег самовредновања свих студијских програма у поступку њихове (ре)акредитације.

Контрола квалитета система обезбеђења квалитета

Ипак, на основу свега изнетог, може се закључити да је Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета у потпуности испуњен будући да је успостављен релативно стабилан, предвидив и ефикасан систем за праћења, оцену и обезбеђење квалитета.

Показатељи и прилози за Стандард 3

Прилог 3.1. Формално успостављено тело (комисија, одбор, центар) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи (извод из Статута) и опис рада (до 100 речи).

Прилог 3.1. Извод из Статута о делокругу рада Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета.

Прилог 3.1.1. Делокруг рада Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета.

Прилог 3.1.2. Делокруг рада Комисије за самовредновање Алфа БК Универзитета.

Прилог 3.1.3. Одлука о именовању Комисије за обезбеђење квалитета.

Прилог 3.1.4. Одлука о именовању Комисије за самовредновање.

Прилог 3.2. Списак свих анкета.

Прилог 3.2.1. Упитник за оцену квалитета наставног процеса, наставника и сарадника према обрасцу ОБ – 01.

Прилог 3.2.2. Анкета – Мишљење дипломираних студената о квалитету студијских програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 3.2.3. Анкета – Задовољство послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца Алфа БК Универзитета.

Прилог 3.3. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера.

Прилог 3.4. Систем развоја и унапређивања квалитета на Алфа БК Универзитету.

Стандард 4: Квалитет студијског програма ДАС Економија и бизнис

Алфа БК Универзитет на свом Факултету за финансије, банкарство и ревизију обезбеђује перманенти квалитет садржаја и реализације свог студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис, који Универзитет планира да реакредитује у ДАС Економија и бизнис. Квалитет рада, садржаја и реализације свог текућег ДАС Међународна трговина и бизнис Универзитет обезбеђује кроз континуирано праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, кроз осавремењивање његовог садржаја, као и кроз стално прилагођавање програма и прикупљање релевантних информација о квалитету програма одговарајућих образовних организација из окружења.

Опис тренутне ситуације

Интегрисани Алфа БК Универзитет из Београда је акредитована високошколска установа која реализује наставу у оквиру својих 14 акредитованих студијских програма.

Акредитовани студијски програми основних академских студија су:

- Економија и финансије (240 ЕСПБ)
- Маркетинг, менаџмент и трговина (240 ЕСПБ)
- Менаџмент у спорту (240 ЕСПБ)
- Англистика (240 ЕСПБ)
- Информационе технологије (240 ЕСПБ)
- Рачунарске науке (240 ЕСПБ)

Уверења о акредитацији свих студијских програма основних академских студија се налазе на следећој интернет адреси: <https://alfa.edu.rs/index-akreditovani-programi1-2/>.

Акредитовани студијски програми мастер академских студија су:

- Трговина (60 ЕСПБ)
- Менаџмент у спорту (60 ЕСПБ)
- Англистика (60 ЕСПБ)
- Информационе технологије (60 ЕСПБ)
- Рачунарске науке (60 ЕСПБ)

Уверења о акредитацији свих студијских програма мастер академских студија се налазе на следећој интернет адреси: <https://alfa.edu.rs/index-akreditovani-programi1-2/>.

Акредитовани студијски програми докторских академских студија су:

- Међународна трговина и бизнис (180 ЕСПБ)
- Информационо-комуникационе технологије (180 ЕСПБ)
- Рачунарске науке (180 ЕСПБ)

Уверења о акредитацији свих студијских програма докторских академских студија се налазе на следећој интернет адреси: <https://alfa.edu.rs/index-akreditovani-programi1-2/>.

Акредитовани студијски програми свих нивоа студија резултат су дугогодишњих искустава и успешног рада Алфа БК Универзитета из Београда у школовању препознатљивих стручњака у поменутим областима. Актуелни студијски програм ДАС Међународна трговина и бизнис акредитован је 19. децембра 2017. године, уз мање измене у односу на његову прву акредитацију од 22. марта 2013. године. Од својих првих акредитованих студијских програма, Алфа БК Универзитет редовно прати и проверава циљеве сваког студијског програма, као и њихову

усклађеност са циљевима факултета у свом саставу. Структура и садржаји студијских програма у погледу успостављених модула и заступљености обавезих и изборних предмета, као и односа академско-општеобразовних, теоријско-методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних предмета у потпуности задовољава дефинисане захтеве квалитета.

Као што је већ и назначено, текући студијски програм ДАС Међународна трговина и бизнис, који је био успешно акредитован 19. децембра 2017. године, реализује се на Факултету за финансије, банкарство и ревизију интегрисаног Алфа БК Универзитета. Факултет за финансије, банкарство и ревизију интегрисаног Алфа БК Универзитета посвећен је континуираном изучавању савремене опште економске науке, као и науке о финансијама, трговини, маркетингу, рачуноводству и ревизији и другим областима савремене економске теорије, а у складу са потребама текућег пословног окружења. Факултет за финансије, банкарство и ревизију је, поред дубљег изучавања савремене науке о рачуноводству, ревизији и анализи финансијских извештаја и информација за одлучивање о кључним финансијским питањима, посвећен и подубљивању фундаменталних знања из трговинске струке и глобалног бизниса, укључујући и послове из домена унутрашње и спољне трговине који данас прерастају у све значајнију делатност у Србији имајући у виду интензивне процесе економских, трговинских и регионалних интеграција наше земље. Факултет је још усмерен и на континуирано изучавање и преношење знања из савремене науке о маркетингу, али и на савладавање теоријских и практичних аспеката знања из широке области моделирања и анализе националних економских политика, комплексних привредних система, анализе и планирања у предузећима, финансијске анализе, структурне анализе привреде, међународних финансија, међународне трговине, анализе економије, актуелних економских политика, основних функција јавног сектора и др.

Разлози за реакредитацију актуелног студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис леже у високом интересу и потреби нашег друштва за обављањем бројних стручних послова из домена консалтинга, менаџмента, маркетинга, унутрашње и спољне трговине, економије, осигурања и финансија, вођења економских политика, у свим областима које захтевају професионални профил стручњака за успешно управљање економским системом и модерним компанијама у приватном и јавном сектору на националном и глобалном плану, али и у омогућавању компетентног рада свршених докторанада у истраживачким, развојним и образовним установама.

У том смислу су структура и садржај предложеног студијског програма ДАС Економија и бизнис усклађени са стандардима прописаним од стране Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета и Националног савета за високо образовање, као и са самим Законом о високом образовању Републике Србије (РС). Наставни план планираног студијског програма ДАС Економија и бизнис је савремено концептиран и намењен је образовању будућих доктора економских наука, а уједно и стручњака из разних профила економске струке, посебно из домена моделирања и анализе националних трговинских политика, националних економских политика и комплексних глобалних привредних система, као и из домена моделирања, анализе и решавања комплексних финансијских проблема, на националном и глобалном плану. Програм ДАС Економија и бизнис намењен је будућим научницима, професорима и истраживачима, али и консултантима, аналитичарима, експертима и планерима у компанијама, финансијским стручњацима, планерима и стручњацима за економску политику на нивоу поједине привредне гране, затим стручњацима за међународну трговину, међународне финансије, економистима за рад у јавним службама (образовање, здравство, статистику и наставнике економских, финансијских и трговинских предмета) и др.

Предвиђени студијски програм ДАС Економија и бизнис комбинује фундаменте економске анализе са практичним аспектима економије и бизниса. Превасходни циљ програма је да пружи студентима садржајно и квалитетно образовање у области економије и бизниса, као и да их оспособи да примењују стечена знања при решавању конкретних, сложених пословних проблема или при развоју и вођењу научно-истраживачких пројеката. Студијски програм има јасно дефинисане циљеве који укључују постизање научних способности и академских вештина, развој креативних способности и овладавање специфичним практичним научно-истраживачким вештинама у области економских научних дисциплина потребних за будући развој каријера. Такође, студијски програм има за циљ и да регрутује најбоље кандидате за рад на факултетима и институтима и на тај начин обезбеди континуирани развој научног подмлатка, што је од великог значаја и за развој и конкурентност привреде наше земље. Специфичност програма докторских академских студија ДАС Економија и бизниса је управо у чињеници да је већи нагласак на научним и стручним пољима економије, бизниса и менаџмента, при чему се усмерава на коришћење фундаменталних алата економске анализе и статистичких метода у решавању практичних проблема из наведених области. Економска теорија и са њом повезане дисциплине су у функцији савладавања програма у области економије и бизниса.

Предложени студијски програм ДАС Економија и бизнис има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему наше земље, адекватно доступну јавности. Овај студијски програм је концептиран на тај начин да обезбеђује стицање стручних компетенција које се високо вреднују на домаћем и међународном научним и академским круговима и тржишту рада, које су друштвено оправдане и корисне, али такође и научних компетенција којима се свршени докторанди оспособљавају за укључивање у наставни и научноистраживачки рад, израду научних пројеката и активан процес рада. Основна сврха предложеног студијског програма ДАС Економија и бизнис је школовање високостручних кадрова из области економије, бизниса, међународне трговине, финансија, еколошке економије и др., уз примену актуелних научних сазидања и метода из преовлађујуће домаће и светске праксе. Развој нашег економског система и његово укључивање у регионалне и светске интеграције захтева образовање кадрова овога профила. Економија као делатност има незаменљиву улогу у процесу изградње интегралне тржишне привреде у Републици Србији и заузима значајно место у укупној привреди Србије. Иновиране и нове дисциплине које су уврштене у савремене програме светски признатих факултета и универзитета такође чине окосницу овог студијског програма. Факултети, универзитети и високе стручковне школе, научни институти и истраживачки центри, предузетници, велике домаће корпорације, инострани приватни и институционални инвеститори, страни директни инвеститори, банке, пословна удружења, државне агенције, владина тела и установе ставили су подстицај научно-истраживачким активностима и привредном расту у приоритетете својих активности. Свим поменутим академским и привредним субјектима потребни су професионални економисти, доктори наука који су специјализовани за економску анализу, питања економије и бизниса, међународне трговине, међународних финансија и привредни развој.

Циљеви студијског програма ДАС Економија и бизнис су свеобухватни, јасно дефинисани и укључују школовање студената за стицање компетенција за спровођење самосталних научних истраживања, али и из разноврсних области економске, трговинске и финансијске теорије и преовлађујуће праксе. Циљ је да студијски програм ДАС Економија и бизнис студентима омогући стицање неопходних компетенција за обављање економских послова, да самостално анализирају и решавају проблеме из области економије и глобалних финансија у оквиру својих научних истраживања, као и да стечена знања из ових области успешно примене у пракси.

Програм нуди широко образовање за обучавање студената у аналитичким вештинама и за ефикасно и одговорно доношење одлука, пре свега из домена вођења економских, трговинске и монетарне политике, финансија, пословног маркетинга, међународних интеграционих процеса, макроекономске анализе, предузетништва, зелене и економије тржишта рада, заштите животне средине и др., уз подстицање развоја креативних способности, способности разматрања конкретних проблема, способности критичког размишљања, научног промишљања и развијања способности за индивидуални научно-истраживачки рад.

Исход процеса учења на студијском програму докторских академских студија Економија и бизнис је стицање знања које студентима омогућава да постану способни за самосталан научно-истраживачки рад у области економије, обављају квалитетне анализе и стратегије развоја институција, предузећа и виших инстанци функционисања државе. Исходи процеса учења се огледају и у продубљененим и проширеним теоријским, методолошким и практичним знањима и осposобљености студента да кроз самосталан научно-истраживачки рад у области економије изради квалитетну докторску дисертацију.

Кључни исход процеса студирања на предвиђеном студијском програму ДАС Економија и бизнис јесте формирање академске личности, високих стручних и научних компетенција из области економије и бизниса која поседује врхунска академска и стручна знања која се односе на способност аналитичког расуђивања, планирања и организовања, решавања проблемских ситуација, примене знања у пракси, флексибилног прилагођавања новим ситуацијама, самосталног рада и управљања пројектима. Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне и научно-образовне делатности. Значајан исход процеса студирања је стицање академских знања и практичних вештина које студентима омогућавају успешно решавање сложених проблема из области економије и бизниса, као и осposобљавање студената за рад и обављање сложенијих послова у мултинационалним компанијама, домаћим привредним субјектима који послују са иностранством и предузећима из јавног сектора. Не мање значајан исход процеса учења је и представљање резултата истраживања у односу на међународне економске стандарде и научну заједницу, нарочито изградња способности код студента да развија и примењује нове економске методе, технике, инструменте, економске поступке и друге вештине релевантне за област економије. Посебан исход овог студијског програма јесте осposобљеност студента да самостално вреднује савремене резултате и достигнућа у области економије у циљу унапређења постојећих, и стварања нових економских модела, концепата, идеја и економских теорија, те формирање способности студента да испољава иновативност, научни и професионални интегритет и преданост развоју нових економских идеја, принципа и теорија које су у средишту економске науке, као и да самостално дизајнира, анализира и имплементира истраживања која чине значајан и оригинални допринос у пракси у овој области.

Све наведено указује на чињеницу да предвиђени студијски програм ДАС Економија и бизнис прати динамичне промене савременог, економског окружења и континуирано се прилагођава растућим потребама привредних субјеката, државних институција, факултета и истраживачких центара за компетентним и стручним кадровима у области економије и бизниса. Завршетком ових докторских студија студенти постају квалитетни стручњаци у оквиру економије и бизниса који су способни да развијају и примењују најсавременија научна достигнућа, организују и воде националне и међународне развојне пројекте. По окончању докторских студија студенти стичу потребна знања и вештине за самосталан научно-истраживачки рад, а програм студија омогућава полазницима дубље теоријско познавање одредница економског развоја, повезаност са другим научним пољима, критичко размишљање и просуђивање као и способност дефинисања

релевантних истраживачких проблема. Такође, студентима се пружа могућност запошљавања у најразличитијим облицима привредних организација, као и могућност бављења научним и истраживачким радом.

Укупан број уписаних студената у прву годину актуелних докторских студија ДАС Међународна трговина и бизнис је у последње три године остао непромењен (4 студената годишње) и за нијансу је мањи од укупног акредитованог броја студената (7 студената у седишту установе). Сви студијски програми који се реализују на Универзитету, укључујући и актуелни ДАС Међународна трговина и бизнис су научно утемењени имају јасно дефинисане циљеве и исходе учења, прате савремене трендове у науци и настави и усклађени су са релевантним студијским програмима иностраних високошколских установа и предмет су сталног приспитивања и иновирања. На интернет странице Универзитета могу се наћи све информације о садржају наставних планова и начину извођења наставе, броју ЕСПБ бодова и сл. Сви услови и поступци за стицање одговарајућих диплома јасно су дефинисани, јавно су доступни на интернет странице Алфа БК Универзитета и његовој огласној табли. Такође, на сајту Универзитета се благовремено објављује детаљни распоред наставе, као и датуми одржавања испитних рокова.

Структура Курикулума предмета садржаних на предложеном студијском програму ДАС Економија и бизнис обухвата: назив и тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за похађање предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања. Циљеви студијског програма усклађени су са исходима учења, што се може утврдити и на основу Књиге предмета.

Анонимним анкетирањем студената прикупљају се информације о квалитету наставног рада и о квалитету студијских програма. Припрема и спровођење анкета, као и обрада резултата анкетирања, дефинисана је стандардима и поступцима за обезбеђење и унапређење квалитета Алфа БК Универзитета. Процена квалитета студијских програма и процена оптерећења студената, предмет су систематске и редовне провере. Процена квалитета студијских програма врши се на основу података прикупљених на неколико начина: студентским анкетама, анкетирањем дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења, анкетирањем послодаваца свршених студената о стеченим квалификацијама дипломаца и др. Добијене информације обрађује Комисија за обезбеђење квалитета, а резултате презентује Наставно-научном већу, Сенату Алфа БК Универзитета и члановима Комисије за самовредновање Алфа БК Универзитета.

Предлог за реакредитацију планираног студијског програма ДАС Економија и бизнис је целовит, стручно и научно утемељен и компатибилан је са важећим светским и европским препорукама и стандардима из ове области. Програм је такође усклађен и са принципима Болоњске декларације, док су њиме дефинисани сви елементи утврђени Законом и стандардима за акредитацију студијских програма. Планирани студијски програм је оријентисан на наставу базирану на учењу и исходима учења, док се његови основни циљеви односе на усвајање релевантних знања, компетенција, вештина и способности од стране студената, на развој способности самосталног научно-истраживачког деловања, као и на усвајање стручних, теоријских, методолошких, когнитивних и етичких принципа савремене економске и науке о финансијама и трgovини, са посебним нагласком на реализацију менторског рада, студијско-истраживачког рада и израду докторске дисертације од стране студента, али и на подстицање

креативног размишљања студената, решавање практичних проблема, схватање релевантних професионалних, стручних, друштвених и етичких изазова и питања и др.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Алфа БК Универзитет и његов Факултет за финансије, банкарство и ревизију спроводе редовну и периодичну евалуацију својих студијских програма свих области и нивоа студија која је саставни део система праћења и обезбеђења квалитета сваког студијског програма у целини. Ова евалуација се спроводи на неколико начина: (1) прикупљањем релевантних информација о квалитету студијског програма, а преко унапред дефинисаних показатеља успешности студирања и студената (извештаји надлежних комисија Универзитета које прате квалитет наставног процеса и рада), (2) упоредивошћу студијског програма са студијским програмима одговарајућих страних високошколских институција и (3) сталним праћењем и унапређењем квалитета студијских програма (редовни извештаји стручне Комисије за самовредновање и Комисије за обезбеђење квалитета, студентско вредновање студијских програма, повратне информације од послодаваца). У поступку самовредновања, оцена квалитета студијског програма заснована је на мерењу показатеља којима се утврђују односи између исхода учења и исхода образовања са једне стране, односно исхода учења и наставних метода, активности студената и начина оцењивања, са друге стране. Алфа БК Универзитет кроз низ показатеља проверава циљеве и структуру својих студијских програма, радно оптерећење студената, као и усклађеност са дефинисаним исходима занимања.

Алфа БК Универзитет, поред својих усвојених интерних процедура за процену успешности студијских програма и њихову евалуацију, између остalog поседује и следеће правилнике који су у великој мери прецизирали и унапредили његову уписну политику, процес студирања, наставни процес и генерално квалитет многих сегмената његовог рада:

- Правилник о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета од 1. децембра 2023. године
- Правилник о упису страних држављана од 30. августа 2022. године
- Правилник о признавању страних високошколских исправа ради наставка образовања од 15. новембра 2023. године
- Правилник о правилима студија од 26. октобра 2023. године
- Правилник о приступном предавању од 13. септембра 2018. године
- Правилник о поступку пријаве, израде и одбране завршног рада на мастер академским студијама од 24. јануара 2022. године
- Правилник о избору наставника и сарадника од 4. октобра 2022. године
- Правилник о докторским академским студијама са поступком пријаве, израде и одбране докторске дисертације од 26. октобра 2023. године
- Правилник о додели почасног доктората од 5. децембра 2016. године
- Кодекс о академском интегритetu од 26. децембра 2016. године
- Правилник о избору ментора од 13. децембра 2023. године и др.

Програми свих нивоа студија на Алфа БК Универзитету се непрестано освремењују пратећи трендове у релевантним научним областима, које су основних програма, водећи рачуна о конкретним и актуелним захтевима које диктира струка. Наставници, сарадници и студенти су упознати са свим захтевима које Завршни рад и Завршни мастер рад треба да испуни, као и са

захтевима Завршног испита на докторским студијама. Алфа БК Универзитет има и своју Алумни организацију преко које одржава редовне везе са бившим студентима.

Квалитет студијског програма ДАС Економија и бизнис

Студијски програм ДАС Економија и бизнис усклађен је са савременим светским токовима и стањем струке и науке у датој области и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно Европског оквира квалификација. Садржај предмета који се проучавају на датом студијском програму упоредив је са садржајима предмета из сличних студијских програма у свету.

Предложени студијски програм ДАС Економија и бизнис конципиран је тако да студентима понуди најновија научна и стручна знања из области економије и бизниса и да прати нова остварења и развој економске науке. У том циљу при конципирању програма узета су у обзир искуства иностране теорије и праксе развијених тржишних привреда у области високог образовања, посебно земаља ЕУ.

Предложени студијски програм ДАС Економија и бизнис је целовит и свеобухватан и усаглашен је са другим програмима високошколских установа из области економије, што се огледа у присуству предмета у структури студијског програма из области економије, менаџмента, финансија, рачуноводства, квантитативних метода, заштите животне средине и др. Студијски програм је такође суштински и формално усаглашен са стратегијама развоја образовања, науке и струке у Републици Србији.

Курикулум предложеног студијског програма ДАС Економија и бизнис садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и њихов детаљан опис. Ради равномерности оптерећења студената, број ЕСПБ бодова по семестрима износи 30. Опис предмета унутар Курикулума студијског програма ДАС Економија и бизнис садржи тачан назив, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за похађање предмета (ако их има), садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и друге релевантне податке. У структури предвиђеног студијског програма ДАС Економија и бизнис садржана је адекватна заступљеност свих захтеваних типова предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова (180 ЕСПБ).

Исходи учења опредељују садржај сваког предмета, наставне методе за њихово постизање, као и начин формирања оцене. Имајући у виду специфичности појединачних предмета на докторским академским студијама, методе учења, поред редовних консултација са менторима, обухватају и присуствовање предавањима, а понекада и лабораторијске и рачунске вежбе, као и самосталну израду студијско-истраживачких приступних радова.

Савладавањем студијског програма докторских академских студија Економија и бизнис студент стиче опште и специфичне способности које су подређене квалитетном обављању стручне и научне делатности. Компетенције укључују, пре свега, развој способности критичког мишљења, способности анализе проблема, синтезе решења и предвиђање понашања одабраног решења са јасном представом шта су његове добре, а шта лоше стране.

Реализацијом студијског програма ДАС Економија и бизнис, као и савладавањем предвиђеног обима градива, студент усавршава и проширује општа фундаментална и предметно-специфична знања и способности, што доприноси његовом квалитетном обављању стручне и научне делатности.

Завршетком студијског програма, студент је осспособљен да уочава и поставља оригиналне и нове истраживачке проблеме, да перманентно и критички прати савремена достигнућа у ужим научним областима економских наука, да самостално изради научни рад на основу сопственог истраживања, и да при томе делује креативно и независно. Уз то, осспособљен је да компетентно и научно аргументовано дискутује, истражује и презентује резултате свог научног рада, који доприносе развоју економске научне мисли, као и да пренесе стручна знања и идеје колегама и да подстакне њихово укључивање у међународне пројекте.

Све претходно наведено о самом студијском програму ДАС Економија и бизнис говори у прилог његовом квалитету, научности и савремености. Студенти постају стручни и специјализовани интелектуалци, на располагању су им широке могућности запошљавања, личног напредовања и усавршавања, а у будућности се очекује њихов значајан допринос општем развоју друштва и науке.

Одобравање, праћење и контрола предвиђеног студијског програма ДАС Економија и бизнис

Алфа БК Универзитет преко својих факултета без својства правног лица има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу својих студијских програма.

Факултет за финансије, банкарство и ревизију Алфа БК Универзитета без својства правног лица редовно одобрава, прати и контролише исходе спровођења свих својих студијских програма, што редовно чини и са својим текућим студијским програмом ДАС Међународна трговина и бизнис који има намеру да реакредитује у ДАС Економија и бизнис. Праћење квалитета извођења овог програма студија уједно спроводи и Комисија за самовредновање Алфа БК Универзитета у активној сарадњи са његовом Комисијом за обезбеђење квалитета, а у складу са општим актима и правилницима Универзитета којима је у великој мери успостављен адекватан институционални оквир за праћење и унапређење квалитета студијских програма.

Повратне информације од привредних, пословних и других представника
Алфа БК Универзитет периодично прибавља повратне информације од послодаваца и дипломираних студената о квалитету студија и својих студијских програма, анализира их на седницама Сената и свог Наставно-научног већа и по потреби предузима корективне мере и механизме ради прилагођавања и усклађивања њихове структуре и садржаја, што редовно чини и са својим текућим студијским програмом ДАС Међународна трговина и бизнис, у складу са потребама тржишта рада и савременим друштвеним трендовима и потребама.

Учешће студената у осигурању квалитета студијског програма ДАС Економија и бизнис

Алфа БК Универзитет и његов Факултет за финансије, банкарство и ревизију преко Студентског парламента и активног учешћа студената у раду органа Универзитета, као и путем редовног анкетирања студената обезбеђује студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета својих текућих студијских програма, укључујући и свој текући студијски програм ДАС Међународна трговина и бизнис. На студентским анкетама, које се редовно спроводе најмање два пута у току школске године, обавезан део представљају и питања која се односе на квалитет текућег студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис, као и на задовољство студената наставницима, досадашњим стеченим компетенцијама и исходима учења.

Алфа БК Универзитет на седницама Сената и седницама свог Наставно-научног већа иначе редовно анализира резултате студентских анкета. Представници Студентског парламента

Универзитета достављају предлоге за побољшање свих студијских програма, што ће уједно бити случај и са планираним студијским програмом ДАС Економија и бизнис који Универзитет има намеру да акредитује. Представници Студентског парламента такође активно учествују на седницама Наставно-научног већа на којима се анализира квалитет извођења студијских програма Универзитета.

Компетенције које стичу студенти по завршетку својих студија усклађене су са Законом о Националном оквиру квалификација Републике Србије (НОКРС), док ће у циљу повећања њихове могућности запошљавања бити редовно спроведено и анкетирање послодаваца, али и праћење каријере некадашњих студената, чувањем контаката са њима преко Алумни организације Универзитета. Такође је у сврху квалитетнијег праћења и провере стечених компетенција дипломираних студената планирана и сарадња са представницима Националне службе за запошљавање, што ће омогућити и лакшу процену њихових достигнућа у каснијем професионалном развоју, али и задовољавање текућих и будућих потреба послодаваца.

Савременост курикулума

Алфа БК Универзитет редовно и систематски проверава и прати циљеве својих студијских програма и њихову усклађеност са основним задацима и дефинисаним циљевима, при чему се све одлуке и мање измене реализују на основу анализе и разматрања на Ректорском колегијуму и одлука Наставно-научног већа. Ово усклађивање са најбољом европском и светском праксом важи и за предложени студијски програм ДАС Економија и бизнис. Наставни садржаји и садржаји практичног приступа су на свим нивоима академских студија израђени на бази јединствених европских норматива и стандарда предвиђених Болоњском декларацијом из 1999. године и Лисабонском декларацијом из 1997. године, које су поставиле основне премисе за извођење пословних студија у европским оквирима.

Алфа БК Универзитет тежи континуираном осавремењивању садржаја својих наставних курикулума и поређењу са курикулумима сличних страних високошколских установа, посебно имајући у виду чињеницу да је однедавно његов наставни процес почeo да се одвија у осавремењеном и модерном амбијенту који пружа далеко више могућности за реализацију интерактивних, мултимедијалних и креативних наставних процеса и садржаја, укључујући и емитовање предавања и одвијање наставе електронским путем, односно на даљину. У свему томе се Универзитет знатно ослања на искуство светски познатих иrenomiranih сличних институција и установа, које у својим препорукама и документима за образовање сличних профила, на основу преовлађујућих привредних, друштвених, технолошких и техничких искустава и трендова, али и захтева привредних, службних, владиних, невладиних и других субјеката, непрекидно објављују нове стандарде и наставне планове и програме, који се препоручују образовним установама на коришћење.

Процес унапређивања и континуираног осавремењивања постојећих студијских програма засниваних на развоју науке и новим захтевима који се постављају пред дати образовни профил може да се прати кроз процес акредитације и реакредитације студијских програма, јер се у сваком циклусу структура студијског програма и књига предмета пажљиво разматра, преиспитује, прилагођава, надограђује и ажурира. Ажурирана и допуњена књига предмета планираног студијског програма ДАС Економија и бизнис уједно представља и *камен темељац*, односно основни и *кровни* документ процеса његове акредитације.

Курикулуми предложеног студијског програма ДАС Економија и бизнис усклађени су са студијским програмима у међународном и европском окружењу, као и са захтевима Закона о

високом образовању и Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије (НОКРС). При томе су ефекти и исходи савладавања предмета студијског програма ДАС Економија и бизнис усклађени са програмским исходима и детаљно дефинисаним дескрипторима квалификација у датој научној области.

Подстицај студената на стваралачки и истраживачки рад

Курикулуми предвиђеног студијског програма ДАС Економија и бизнис подстичу студенте на стваралачки, креативан и стратешки начин размишљања, на дедуктиван начин истраживања, као и на примену тих знања и вештина у практичне сврхе. Поред тога ће студијски програм ДАС Економија и бизнис омогућити својим студентима да развијају и продубљују критичко и креативно мишљење, применују нова интегрисана знања, вештине, програме и интернет алате, да спроводе самостална научна истраживања, припремају студијско-истраживачки рад и докторску дисертацију, да решавају сложене проблеме и доносе процене и одговарајуће закључке, спроводе дедуктивна истраживања, процењују актуелна друштвена, економска и друга текућа питања и др.

Анализа слабости и повољних елемената

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе дефинисана је на следећи начин:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мање значајно

0 - без значајности

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Циљеви планираног студијског програма ДАС Економија и бизнис усклађени су са планираним исходима учења, како на нивоу програма, тако и на нивоу сваког предмета.	+++	Недовољно повратних информација од дипломираних студената и послодаваца о исходима и квалитету постојећег студијског програма Међународна трговина и бизнис и компетенцијама студената који су завршили студије.	++
Текући студијски програм ДАС Међународна трговина и бизнис реализује се према акредитованој структури и садржају.	+++	Одсуство повратне информације о интересовању и тржишној атрактивности предложеног студијског програма.	+
Информације о студијском програму ДАС Међународна трговина и бизнис, исходима учења и о поступку одбране завршног рада доступне су јавности на сајту Универзитета и на е-учионици.	+++	Неприхватљиво и недовољна мотивисаност појединих наставника да унесу промене у предмете у складу са исходима учења за конкретне вештине.	+
Јасно дефинисани принципи признавања и примене система	+++	Генерално мало интересовање потенцијалних студената за	+++

ЕСПБ који ће омогућити већу мобилност студената.		похађање докторских академских студија.	
Добра усклађеност циљева, садржаја студијског програма и исхода учења.	+++		
Високе научне и стручне компетенције наставног особља за извођење предвиђеног студијског програма ДАС Економија и бизнис.	++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Повећање мобилности наставника, сарадника и студената између Универзитета и партнерских истраживачких институција.	+++	Промена регулативе и амбијента под утицајем извесних ризика и фактора глобалног и непосредног окружења.	++
Пресељење у нови пословни простор са изузетним могућностима за несметану реализацију процеса рада и даљи развој.	+++	Постојање нелојалне конкуренције и недовољна информисаност потенцијалних студената о значају акредитованости студијског програма.	++
Јачање интернационализације Алфа БК Универзитета и могућност привлачења студената из иностранства који ће показати повећано интересовање за студирање на студијском програму ДАС Економија и бизнис.	+++	Одсуство информација о интересовању тржишта за предложени студијски програм ДАС Економија и бизнис.	++
Увођење посебних садржаја који би унапредили презентационе, комуникационе и истраживачке вештине студената и њихове компетенције сходно националном оквиру квалификација.	++	Брзе технолошке промене и промене стања на тржишту рада	+++
Покретање заједничких студијских програма на Факултету за финансије, банкарство и ревизију са међународним партнерима.	++		

Предлози за побољшање и планиране мере

Алфа БК Универзитет ће неспорно активно, посвећено и континуирано радити на даљем унапређивању квалитета свог предвиђеног студијског програма ДАС Економија и бизнис, као и на његовом осавремењивању и прилагођавању актуелним европским и светским трендовима и стандардима.

Међутим, SWOT анализа квалитета предложеног студијског програма ДАС Економија и бизнис указала је и на постојање одређених слабости и ограничења. У том смислу ће Алфа БК Универзитет са својим Факултетом за финансије, банкарство и ревизију континуирано пратити, осмишљавати, проверавати и оцењивати његове циљеве, структуру и радно оптерећење студената, наставника и сарадника, кроз стално осавремењивање његове структуре и садржаја, као и кроз перманентно прилагођавање датог програма програмима релевантних образовних

институција из окружења и актуелним светским трендовима у овој области. Универзитет ће такође радити и на унапређивању механизама за проверу и контролу усклађености исхода учења са наставним методама, односно са начином оцењивања и очекиваним компетенцијама у циљу јачања квалитета предложеног студијског програма и ефикаснијег усклађивања компетенција студената са исходима занимања. Коначно, Алфа БК Универзитет ће континуирано радити и на унапређивању мотивације својих наставника и сарадника са циљем што успешније реализације својих студијских програма, укључујући и предложени ДАС Економија и бизнис.

Такође ће Универзитет перманентно пратити квалитет свог предложеног студијског програма ДАС Економија и бизнис у складу са својим успостављеним процедурама за самоевалуацију и успостављеним рутинским поступцима за прикупљање података од бивших студената, њихових послодаваца, релевантних стручних и других удружења. Алфа БК Универзитет планира и да успостави обавезни систем образовања наставника (обезбеди стицање свих потребних професионалних компетенција наставника), како из дисциплина из којих држи активну наставу и страних језика, тако и допунских дисциплина које чине специфичност професије наставника (психолошка, педагошка и дидактичка знања, познавање метода наставе/учења, познавање образовне технологије, обуке за коришћење нових IT платформи, упознавање нових система вредновања знања и др.).

Универзитет ће такође активно радити и на унапређивању доступности одговарајућих наставних извора за учење на својим е-учионицама, а спроводиће и континуирану евалуацију стварног оптерећења студената на свим својим, па уједно и на предвиђеном студијском програму ДАС Економија и бизнис. Такође се планира и увођење више елемената истраживања у наставни процес, критичког промишљања, симулација случајева и решавања проблема из праксе у предвиђени студијски програм ДАС Економија и бизнис, док ће Универзитет и даље подржавати модернизацију електронске наставе и процеса учења на даљину набавкама нових и применом савремених софтвера и хардвера. На крају, планирано је и креирање заједничких студијских програма са универзитетима из окружења са циљем подстицања мобилности студената у оба циклуса образовања, укључујући и предвиђене програме мобилности у оквиру европског програма Erasmus plus.

У том смислу је спроведена SWOT анализа квалитета свих студијских програма Алфа БК Универзитета, па уједно и квалитета ДАС Међународна трговина и бизнис указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета које су биле усвојене на седници Сената Алфа БК Универзитета 01.12.2023. године:

- Прецизније и детаљније дефинисати исходе учења на свим студијским програмима посебно, са јасним описом специфичних знања, вештина и компетенција студената након завршетка студија, како би тржиште рада лакше препознalo компетенције дипломираних студената.
- Повећање улагања у набавку нове опреме и уџбеника за потребе наставног процеса како би се стално побољшавао квалитет и количина потребне опреме.
- Континуирано радити на унапређењу комуникационих и презентационих вештина студената на свим предметима, а размотрити и увођење додатних предмета који би унапредили ове њихове способности.
- Подизање свести о потреби едукације и мобилности наставника, сарадника и студената.

- Темељно преиспитати међусобну повезаност предмета са циљем елиминације поновљених наставних садржаја и увођења оних који недостају.
- У сарадњи са привредним субјектима интензивирати понуду стручне праксе, на тај начин да студенти могу да бирају између више понуђених могућности. У том смислу је посебно потребно итнезивирати активности упућивања студената на студентску праксу, за којом су анкетирани студенти показали велико интересовање.
- Потребно је активније ангажовање Универзитета на прикупљању потребних података и информација од дипломираних студената и послодаваца, које би омогућиле побољшање и осавремењавање студијских програма према захтевима тржишта рада.
- Иако наставници добро познају захтеве које дипломски рад (теза) треба да испуни, посебно у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања, потребно је припремити и формални документ о захтевима везаним за израду дипломског рада, који би био јавно доступан како наставницима, тако и студентима.

Предложене мере и активности прихваћене су у целости од стране Сената Универзитета дана 01.12.2023. године.

Измењени предвиђени програм докторских академских студија Економија и бизнис резултат је критичког преиспитивања постојећег наставног програма ДАС Међународна трговина и бизнис и израз је настојања да се у пуној мери задовоље стандарди савременог академског образовања на нивоу докторских студија из домена економије и бизниса. Приликом његовог креирања, драгоцен путоказ били су ставови, мишљења, препоруке и сугестије које су поједине категорије испитаника дале изјашњавајући се о појединим аспектима квалитета студија на текућем студијском програму ДАС Међународна трговина и бизнис.

Такође је неопходно, у виду посебне корективне мере, проширити чланство Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета како би се обезбедили кључни кадровски потенцијали за спровођење дубинске анализе по свих 15 стандарда самовредновања, укључујући и Стандард 4: Квалитет студијског програма, и то како за потребе самовредновања рада самог Алфа БК Универзитета, тако и за потребе будућег самовредновања свих студијских програма у поступку њихове (ре)акредитације.

Контрола квалитета студијског програма ДАС Економија и бизнис

Квалитет студијског програма ДАС Економија и бизнис се оцењује на основу критеријума дефинисаних у члановима од 4. до 13. Правилника о стандардима и поступцима обезбеђења и унапређења квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.1.), Планом рада и процедура за праћење и унапређење квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.3.) и Поступком за обезбеђење квалитета образовног процеса ПО-01.

Квалитет студијског програма ДАС Економија и бизнис вреднује се на основу квалитативних и квантитативних показатеља. Основни квалитативни показатељи предложеног студијског програма огледају се кроз оспособљеност студената за: а) укључивање у процесе истраживачког рада и примену стечених општих и посебних знања и вештина у пракси; б) стваралачки и креативан начин размишљања и праћење уметничких и научних достигнућа; и в) самосталан и тимски рад.

Предвиђени студијски програм ДАС Економија и бизнис, за који се тражи поновна акредитација, дефинисан је тако да у **потпуности (100%) задовољава** прописане стандарде, критеријуме и захтеване нивое квалитета. Актуелни студијски програм ДАС Међународна трговина и бизнис, који би требало да се реакредитује у ДАС Економија и бизнис, је такође добрим оценама био оцењен и од стране његових актуелних и бивших студената, такође указујући на то да се ради о квалитетном студијском програму.

На основу свега наведеног, може се констатовати да је Стандард 4: Квалитет студијског програма у потпуности испуњен. Алфа БК Универзитет обезбеђује квалитет свих својих студијских програма, на свим нивоима студија, укључујући и квалитет свог предвиђеног студијског програма ДАС Економија и бизнис, редовним праћењем и провером његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и осавремењивањем садржаја и сталним прикупљањем информација о квалитету програма од стране дипломираних студената и њихових послодаваца.

Показатељи и прилози за Стандард 4

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године.

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају на тај начин што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30.09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломација.

Прилог 4.3. Анкета студената о квалитету наставног процеса.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Алфа БК Универзитет обезбеђује квалитет наставног процеса кроз интерактивност наставе, укључивање практичних примера у наставу, кроз професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Опис тренутне ситуације

Интегрисани Алфа БК Универзитет реализује наставу на свим нивоима студија у оквиру својих 14 акредитованих студијских програма, описаних у Стандарду 4. Иако различити по садржају, сви студијски програми осмишљени су тако да наставе дугогодишњу традицију и препознатљивост Алфа БК Универзитета у школовању високостручног кадра у областима: економије, финансија, трговине, маркетинга, менаџмента, бизниса, рачуноводства и ревизије, менаџмента у спорту, англисите, информационих технологија, рачунарских наука и др. Сви студијски програми свих нивоа студија конципирани су у складу са мисијом, визијом, Стратегијом обезбеђења квалитета и политиком развоја интегрисаног Алфа БК Универзитета која је, пратећи савремене трендове у образовању и науци, определена ка високом нивоу образовања, усаглашеном са конкретним захтевима друштва и развојем струке.

У циљу обезбеђења квалитетног наставног процеса, Алфа БК Универзитет има утврђене процедуре којима се регулише план и извођење наставног процеса, које укључују: усвајање годишњег плана извођења наставе, академски календар наставе, распореде (наставе, испита, консултација), као и дефинисане корективне мере. Квалитету наставног процеса на Универзитету посвећена је посебна пажња, док ово питање представља приоритет управљачке структуре, ректора и проректора, декана, Наставно-научног већа Универзитета, Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за самовредновање Алфа БК Универзитета.

У реализацији наставног процеса (планирање, извођење и праћење), поред наставника, сарадника и студената, учествује и ненаставно особље и органи Универзитета. Наставни процеси се изводе у оквиру акредитивних студијских програма у складу са годишњим планом извођења наставе. Годишњим планом извођења наставе се утврђује: план рада, наставници и сарадници који изводе наставу, место извођења наставе, почетак и крај и временски распоред извођења наставе, облици наставе (предавања, лабораторијске и рачунске вежбе, консултације, провера знања, консултације са ментором, излагање и одбрана студијско-истраживачких и приступних радова и сл.), распоред часова, распоред полагања испита у испитном року, као и остали битни чиниоци наставног процеса. У календару наставе јасно су означене: радне недеље, испитни рокови, празници, као и радне суботе.

Формирани распоред часова се објављује на интернет страници свих факултета интегрисаног Алфа БК Универзитета. У распореду часова се јасно види време и место одржавања наставе, као и наставници и сарадници који учествују у реализације наставе. При изради распореда часова води се рачуна о оптерећености студената, наставника и сарадника и просторним могућностима самог Универзитета.

Имајући у виду јасно дефинисане циљеве и исходе учења студијских програма на интегрисаном Алфа БК Универзитету, квалитет наставног процеса реализује се похађањем разноврсних, али међусобно усглашених предмета. Настава на свим предметима је интерактивна, у наставним јединицама присутно је доста практичних примера и задатака који подстичу студенте на креативно мишљење и дијалог.

Алфа БК Универзитет има интегрисану е-учионицу на којој се налазе постављени наставни материјали за све појединачно посматране предмете. У том смислу је Универзитет обезбедио да се на е-учионицама сваког предмета, укључујући и свог текућег студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис, пре почетка семестра, учини доступним студентима план рада који укључује:

- Основне податке о предмету: назив, година студија, број ЕСПБ бодова, услови;
- Циљеве предмета;
- Садржај и структуру предмета;
- План и распоред извођења наставе (предавања, консултација и менторског рада) по наставним јединицама;
- Начин оцењивања на предмету;
- Уџбеник, односно обавезну и допунску литературу; и
- Основне податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Све информације о садржају и плану предмета уносе се у јединствени информациони систем Универзитета, чиме је омогућено да студенти поред увида у план рада, прате и његову реализацију током семестра.

Садржај курикулума и наставне методе за његову примену одговарају постизању циљева одговарајућих студијских програма. Анализа пропорције различитих типова курсева (предавања, семинари, анализа студија случајева и примера из праксе, и др.) које изводе наставници и сарадници на текућем студијском програму ДАС Међународна трговина и бизнис указује на његову уравнотеженост са дефинисаним исходима учења.

Курикулуми предложеног студијског програма ДАС Економија и бизнис су брижљиво формирани, у складу са препорукама светских организација и универзитета, док се планира њихово редовно ажурирање и прилагођавање у даљем поступку реакредитације, како би пратили трендове струке која се веома динамично и непредвидљиво мења. Курикулуми акредитованог текућег студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис су иначе јавно објављени на интернет страницама Факултета за финансије, банкарство и ревизију Алфа БК Универзитета. Исходи за одговарајући студијски програм наведени су у додатку дипломи, док су исходи за сваки појединачни предмет наведени у табелама које сачињавају Књигу предмета и које су такође доступне на интернет страницама Факултета.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиrom на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Алфа БК Универзитет, од свог оснивања па до данас, велику пажњу посвећује стицању активних компетенција својих наставника и сарадника, како у области наставе, тако и у научноистраживачкој делатности. Таква политика се реализује кроз анимирање и укључивање најбољих студената докторских студија у наставни процес, као и кроз постављање високих критеријума за избор наставника и сарадника на Универзитету. Јасно и недвосмислено дефинисани захтеви у погледу броја научних радова, учешћа на конгресима, руковођења и учешћа на научно-истраживачким пројектима; пројектима, студијама и елеборатима у сарадњи са привредом; руковођења и учествовања у завршним радовима студената оновних, мастер и докторских студија, оцена педагошког рада, као и учешћа у вананаставним активностима у оквиру рада различитих комисија, и учешћа у процесима (ре)акредитације студијских програма континуирано мотивишу и подстичу компетенције наставника и сарадника свих звања.

Квалитет наставног процеса се такође остварује и редовним анкетирањем студената. Анкетирање се спроводи електронским путем на крају сваког семестра, на е-учионицама предмета на којима су постављена одговарајућа анкетна питања. У оквиру постављене анкете оцењују се различити аспекти наставног процеса и израчунава се средња оцена. Приликом избора у звање наставника, узима се у обзир, у оквиру обавезних и изборних услова, просечна оцена студентског вредоновања. Извештај о анализи студентских анкета на текућем студијском програму ДАС Међународна трgovina и бизнис дат је у Прилогу 5.1. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета. На основу прикупљених и обрађених података студентске евалуације наставе на актуелном студијском програму ДАС Међународна трgovina и бизнис може се закључити да студенти високо вреднују рад наставника и ментора према процењеним димензијама инструмента за евалуацију.

Настава на текућем студијском програму ДАС Међународна трgovina и бизнис организована је у облику менторског рада, предавања, одржавања редовних консултација са ментором и пружања помоћи кандидату у изради студијско-истраживачког рада и припреми кандидата за израду докторске дисертације. Предавања су претежно конципирана на тај начин да се на њима износе теоријски концепти и принципи струке, илустровани сложенијим и једноставнијим примерима из праксе. На великом броју предмета предавања се изводе уз презентациону опрему, која омогућава анимиране демонстрације предаваног материјала, уз вођење интензивне дискусије са студентима.

Професионални однос

Наставници и сарадници током извођења предавања и консултација на Алфа БК Универзитету понашају се професионално и имају коректан и недискриминаторан однос према студентима.

Усклађеност плана и програма

Планови и распоред наставе (предавања и консултације са ментором) на текућем студијском програму ДАС Међународна трgovina и бизнис усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе.

Доступност плана рада

Алфа БК Универзитет је обезбедио да се на е-учионицама сваког предмета, у оквиру свог текућег студијског програма ДАС Међународна трgovina и бизнис, пре почетка семестра, донеси и учини доступним студентима план рада који укључује:

- Основне податке о предмету: назив, година студија, број ЕСПБ бодова, услови;
- Циљеве предмета;
- Садржај и структуру предмета;
- План и распоред извођења наставе (предавања, консултација и менторског рада) по наставним јединицама;
- Начин оцењивања на предмету;
- Уџбеник, односно обавезну и допунску литературу и
- Основне податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Све информације о садржају и плану предмета уносе се у информациони систем Универзитета, чиме је омогућено да студенти поред увида у план рада, прате и његову реализацију током семестра.

Праћење и спровођење плана рада

Алфа БК Универзитет систематски прати спровођење планова наставе, као и планова рада на појединачним предметима свих својих студијских програма, укључујући и текући ДАС Међународна трговина и бизнис и предузима корективне мере уколико дође до одступања.

На редовним седницама Сената Универзитета и Наставном већу Универзитета прати се реализованост планова рада, кроз поређење усвојених планова рада са евиденцијом из дневника рада и предузимају се одговарајуће корективне мере уколико дође до непредвиђених одступања.

Поред тога, на Факултету за финансије, банкарство и ревизију се редовно спроводи и анкетирање студената о вредновању педагошког рада наставника и сарадника, углавном два пута у току године, на крају сваког семестра, што је био случај и са актуелним студијским програмом ДАС Међународна трговина и бизнис. Анкетирање студената било је добровољно и анонимно, док су неки од њих давали и добронамерне усмене сугестије, савете, смернице и корисне идеје о могућностима побољшања и продубљивања квалитета комуникације на ДАС Међународна трговина и бизнис.

Анализа слабости и повољних елемената

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе дефинисана је на следећи начин:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мање значајно

0 - без значајности

У оквиру SWOT анализе квалитета наставног процеса посебна пажња је посвећена оцени компетентности наставника и сарадника, доступности информација о плановима реализације наставе, студијским програмима, плану и распореду наставе, методама извођења наставе и учења, као и интеракцији између наставника и студената у наставном процесу.

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Потпуна примена и поштовање важећих критеријума за обезбеђење компетентности наставника и сарадника приликом избора у звање и даљег напредовања.	+++	Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера за обезбеђење квалитета наставног процеса и услова рада.	++
Наставници и ментори имају одговарајуће стручне компетенције за извођење наставе према предвиђеном плану и програму.	+++	Недовољна финансијска средства неопходна за осавремењивање лабораторија и других помагала која доприносе разноликости истраживачког рада и наставног процеса.	+
Доступност свих релевантних података о текућем студијском програму ДАС Међународна трговина и бизнис, плану и распореду наставе и информација о терминима и плановима реализације	+++	Склоност студената да боље оцењују предмете које лако полажу и наставнике који су мање захтевни.	++

наставе на е-учионици Универзитета.			
Задовољство студената Универзитетом и текућим студијским програмом ДАС Међународна трговина и бизнис.	+++	Оптерећеност радног процеса великим бројем испитних рокова.	++
Праћење одржавања и квалитета наставног процеса, од стране надлежних органа Универзитета, као и од стране студената у процесу оцењивања путем анкета у току реализације наставе.	+++		
Интерактивност учешћа студената током наставног процеса и консултација са менторима.	+++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Осавремењивање и обогађивање наставног процеса применом савремене информационе технологије.	+++	Недовољна повезаност Универзитета са одговарајућим привредним субјектима, стручковним и истраживачким установама.	++
Прелазак Универзитета у нови пословни простор који доноси могућности осавремењивања наставних садржаја и процеса, као и побољшања квалитета простора за извођење наставе и физичких и online консултација.	+++	Необјективност повратних информација од студената.	++
Учешће на пројектима који могу омогућити средства за додатно опремање рачунарских лабораторија, чиме би се побољшао практични аспект држања наставе.	+	Недовољна мотивисаност студената за попуњавање анкетних упитника.	+++
Континуирано унапређење квалитета менторског рада у складу са најновијим техничким и научним достигнућима.	+++	Могући неуспех при аплицирању за пројекте код надлежног Министарства.	++
		Недовољна мотивација потенцијалних студената за уписивање докторских академских студија.	+++

Предлози за побољшање и планиране мере

SWOT анализа квалитета наставног процеса на Алфа БК Универзитету указала је на одређене слабости и иницирала усвајање следећих корективних мера и активности за унапређење квалитета које су биле усвојене на седници Сената Алфа БК Универзитета 01.12.2023. године:

- Повећати заступљеност других облика наставе (на пример, истраживачка, пројектна настава, добро осмишљене практичне вежбе, сложеније симулације случаја, самостална израда пројектних радова, извођење малих самосталних истраживања, истраживања у

библиотеци, на интернету, учешће у истраживачким пројектима факултета, учешће у добро структуirаним семинарским дискусијама) у оквиру наставних метода за примену садржаја курикулума.

- Подстицање наставника на стално педагошко и стручно усавршавање.
- Максимално радити на подизању одговорности студената о потреби присуства и активног учешћа у настави.
- Подстицање већег учешћа студената у наставном процесу, кроз разне облике одржавања наставе.
- Инсистирати на већој и разноврснијој примени информатичких и интернет ресурса у наставном процесу.
- Омогућити интензивније програме праксе за студенте у одговарајућим предузећима у привреди, установама културе, владиним и невладиним организацијама.
- Увести додатне стручњаке из праксе као предаваче ван радног односа.
- Унапређивати стандардизацију наставног процеса са аспекта метода наставе, вођења и чувања документације (одржани часови наставе, присуство студената на настави, континуирано оцењивање и завршни испит), као и одговарајућих критеријума оцењивања.
- Континуирано, доследно и непристрасно пратити и вредновати извођење целокупног наставног процеса.

Поред ових усвојених мера, Алфа БК Универзитет би у будуће требало да пружи и организованију подршку наставницима и сарадницима ради унапређења њихових педагошких способности, посебно за примену интерактивних облика рада, консултативне наставе и адекватно праћење рада студената и оцењивање њихових знања и вештина, укључујући и подстицање њихове мотивисаности и способности за извођење самосталних научних истраживања и израду научних чланака по том основу.

Такође је неопходно, у виду посебне корективне мере, проширити чланство Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета како би се обезбедили кључни кадровски предуслови за спровођење дубинске анализе по свих 15 стандарда самовредновања, укључујући и Стандард 5: Квалитет наставног процеса, и то како за потребе самовредновања рада самог Алфа БК Универзитета, тако и за потребе будућег самовредновања свих студијских програма у поступку њихове (ре)акредитације.

Контрола квалитета наставног процеса

Алфа БК Универзитет систематски прати, оцењује и мери квалитет наставе на појединачним предметима свих својих студијских програма, па уједно и на свом текућем ДАС Међународна трговина и бизнис и предузима корективне мере за његово унапређење.

Управа Алфа БК Универзитета такође редовно упозорава наставнике који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет предавања и вежби, на потребу за побољшањем и обезбеђује им потребно усавршавање.

Поред тога, Алфа БК Универзитет перманентно улаже у квалитет свог наставног кадра и образовног процеса, односно у стицање активних компетенција својих ментора на докторским студијама, наставника и сарадника плаћањем котизација за учешће на националним и међународним конференцијама, штампањем књига, уџбеника, зборника, научних монографија и

књига сажетака, плаћањем превода, суфинансирањем издавања часописа *Rечи* заједно са Министарством просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и финансирањем свог часописа *Гласник за друштвене науке*, плаћањем претплате на SCIndeks, плаћањем услуга каталогизације у публикацији (CIP) и финансирањем додељивања ISBN и ISSN бројева од стране Народне библиотеке Србије, и др.

Квалитет наставног процеса на текућем студијском програму ДАС Међународна трговина и бизнис оцењује се на основу критеријума дефинисаних члановима од 14. до 27. Правилника о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.1.), Планом рада и процедура за праћење и унапређење квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.6.) и Поступком за обезбеђење квалитета образовног процеса ПО-01.

Према овим стандардима, основни документ за оцену квалитета је Наставни план и програм који усваја Сенат Универзитета пре почетка сваког семестра. Са Наставним планом и програмом су упознати сви студенти. На огласној табли и на интернет страни Универзитета налази се распоред наставе, испита и консултација за сваки предмет. Наставни план и програм је у потпуности сачињен на начин прописан стандардима.

Евиденција о испуњењу наставних обавеза врши се путем Књиге евиденције наставе, а оцена квалитета наставног процеса од стране студената врши се Анкетним упитником, постављеним на е-учионицу сваког појединачно посматраног предмета. Наставници и сарадници након одржаног часа уписују назив наставне јединице коју су одржали у Књиге евиденције наставе, број присутних студената, време трајања наставе, место одржавања часа, и напомене, уколико их има. Својим потписом у Књизи евиденције наставе они потврђују тачност унетих података. Уколико дође до неоправданог одступања од плана рада, предузимају се одређене корективне мере.

На основу анализираних резултата студентских анкета, увида у доступну Књигу евиденције наставе и спроведених разговора од стране ментора са својим студентима текућег докторског академског студијског програма, може се констатовати да је квалитет наставног процеса на студијском програму ДАС Међународна трговина и бизнис на задовољавајућем нивоу, као и да је Стандард 5: Квалитет наставног процеса у потпуности испуњен.

Показатељи и прилози за Стандард 5

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса.

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима и поступци којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника.

Прилог 5.3.1. Одлука о начину подстицања наставника на то да се активно баве научним радом.

Прилог 5.3.2. Одлука о критеријумима за превремено објављивање конкурса за унапређење наставника и сарадника у виша наставно-научна звања.

Стандард 6: Квалитет научно-истраживачког и стручног рада

Интегрисани Алфа БК Универзитет непрекидно и у континуитету ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата свог научно-истраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес. Универзитет такође преко својих факултета остварује јединство образовног, научноистраживачког, стручног и уметничког рада, односно обезбеђује интегрисаност истраживачких метода и резултата истраживања у наставне програме својих основних, мастер и докторских академских студија.

Опис тренутне ситуације

Интегрисани Алфа БК Универзитет, уз своју образовну, равноправно обавља и научно-истраживачку делатност као део своје укупне делатности регулисане Статутом Универзитета. Универзитет у свом раду у потпуности остварује јединство образовног, научно-истраживачког и стручног рада, што је последица чињенице да су скоро сви наставници и сарадници ангажовани на интерним пројектима Универзитета и Института за стратегијске студије „Петар Карић“, док известан број наставника и сарадника учествује и у реализацији екстерних међународних или стручних пројеката. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на Универзитету приказан је у Прилогу 6.2. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета. Осим тога, јединство образовног и научног рада посебно се вреднује приликом избора кандидата у звања наставника где се подједнако узима у обзир како научна и истраживачка, тако и стручна и педагошка активност. Избори у звање наставника спроводе се уз доследну примену критеријума који се односе на научно-истраживачки и стручни рад и у складу су са препорукама Националног савета за високо образовање, као и критеријумима који важе за друштвено-хуманистичке, техничко-технолошке и природно-математичке групације на Универзитету. Транспарентност поступка избора обезбеђена је чињеницом да је комплетан материјал за сваког кандидата доступан на интернет страници Алфа БК Универзитета.

Алфа БК Универзитет у сарадњи са Институтом за стратегијске студије „Петар Карић“ перманентно осмишљава, припрема и реализује научно-истраживачке програме, домаће и међународне пројекте. У оквиру домаћих и међународних пројеката реализују се посете, усавршавања и студијски боравци наших наставника и истраживача у другим научно-истраживачким установама, што значајно доприноси интегрисању истраживачких метода и резултата истраживања у наставне програме основних, мастер и докторских академских студија. Тренутно се научно-истраживачки рад на Универзитету одвија у оквиру 10 интерних пројеката чији су руководиоци наставници стално запослени на Универзитету. Листа текућих научно-истраживачких пројеката чији су руководиоци наставници стално запослени на Алфа БК Универзитету приказана је у Табели 6.1. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета.

Јединство наставе и истраживачког рада

Научноистраживачки рад на Факултету за финансије, банкарство и ревизију Алфа БК Универзитета подстиче се кроз редовне активности путем истраживања, издавања научних публикација и часописа, објављивања научних монографија, организацију научних скупова, континуирано усавршавањем наставног кадра и пружање подршке младим истраживачима. Факултети негује активну сарадњу са другим високошколским и научним установама кроз реализацију заједничких научноистраживачких пројеката.

У оквиру студијских програма Алфа БК Универзитета, на сва три нивоа академских студија, тежи се јединству образовног, научно-истраживачког и професионалног (стручног) рада у

складу са Статутом Универзитета. У свом деловању Алфа БК Универзитет континуирано ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата свог научно-истраживачког, стручног и уметничког рада.

На седницама Наставно-научног већа Универзитета пажљиво се планира научно-истраживачки рад као индивидуалан, тимски или организован рад у склопу истраживачких јединица Универзитета. Индивидуални или тимски научно-истраживачки пројекти се организују у сврху подстицања самосталног развоја појединача или тимова студената.

Запослени на Алфа БК Универзитету у оквиру свог научно-истраживачког рада у највећој мери поштују начела Стратегије научног и технолошког развоја Републике Србије.

Системско праћење квалитета научноистраживачког рада

Алфа БК Универзитет, заједно са својим Факултетом за финансије, банкарство и ревизију, систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада својих наставника и сарадника ангажованих на свим студијским програмима, укључујући и актуелни ДАС Међународна трговина и бизнис. На седницама Сената Универзитета и Наставно-научног већа Универзитета прати се научно-истраживачки рад, и оцењује квалитет научно-истраживачког рада наставника на основу критеријума тржишне вредности рада (пројекта) и значаја његове примене у наставном програму.

Универзитет поседује ресурсе за остваривање и организовање основних, развојних и примењених истраживања, уметничког и стручног рада. Постојеће структуре за реализацију и организовање наставног, научноистраживачког, уметничког и стручног рада одговарају нормативима, што се доказује успешном поновном акредитацијом студијских програма Универзитета. Одређивање истраживачких стратегија, садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности усклађени су са стратешким циљевима Универзитета, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

У претходном периоду наставници и сарадници интегрисаног Алфа БК Универзитета активно су се бавили научно-истраживачким радом. Као резултат научно-истраживачког рада настале су бројне научне публикације: монографије међународног и националног значаја; научни радови објављени у националним и међународним часописима, посебно онима са SCI листе. Списак SCI/CCCI - индексираних радова по годинама за претходне три школске године приказан је у Табели 6.4. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета. Наставници, сарадници и истраживачи Универзитета презентовали су резултате свог научно-истраживачког рада и на многобројним националним и међународним скуповима, саветовањима, конгресима и другим видовима окупљања научних радника. Збирни преглед научно-истраживачких резултата у претходној календарској години приказан је у Табели 6.3. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на Универзитету приказан је у Прилогу 6.3. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета.

Програмом научно-истраживачког рада Универзитета детаљно су предвиђене научне области и теме у оквиру научно-истраживачког рада, чиме се наставља практика дугогодишњих истраживања у функцији општег развоја друштва и привреде Републике Србије. Као што се из Табеле 6.1. и Табеле 6.2. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета може видети,

научно-истраживачки рад на Универзитету се спроводио у складу са Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2021. до 2025. године – „Моћ знања“. Истраживања на Универзитету прате правац остваривања визије Стратегије да у року од пет година наука у Републици Србији буде заснована на систему који подржава изврсност у науци и релевантност за економски развој, конкурентност привреде у Републици Србији, као и развој друштва у целини. Истраживања на Универзитету у складу су са националним приоритетима у области научног, привредног, друштвеног и технолошког развоја, а одвијају се реализацијом пројекта из основних истраживања, технолошког, друштвеног и привредног развоја, интегралних и интердисциплинарних истраживања. Усаглашеност са националним и европским циљевима се у највећој мери може мерити бројем објављених радова у водећим светским часописима са SCI/CCCI листе. Број радова са SCI/CCCI листе наставника и сарадника Универзитета у претходне три школске године (за период од 2020. до 2023. године) износи 65. Списак радова у водећим светским часописима по годинама приказан је у Табели 6.4. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета.

Подстицање наставника и сарадника на то да се активно баве научним, истраживачким и професијолним радом и да што чешће објављују резултате свога рада уrenomираним часописима са SCI индексацијом остварено је поштравањем критеријума за изборе у звања, као и све захтевнијим критеријумима за добијање пројекта. Интегрисани Алфа БК Универзитет активно укључује резултате истраживања у наставни процес. Сазнања до којих долазе током рада на бројним научним пројектима наставници и сарадници Универзитета имплементирају у образовни процес на свим нивоима академских студија (основне, мастер и докторске), како кроз излагања теоријских знања на предавањима и практичних знања на експерименталним вежбама, тако и променом и ревидирањем наставних садржаја. На тај начин се, кроз нова достигнућа у области науке и струке, подстиче обезбеђење и стални развој квалитета образовног процеса. Осим тога студентима се омогућава увид у научне резултате, али и њихово директно учешће у активностима везаним за научно-истраживачки рад, кроз израду како завршних и мастер радова, тако и докторских дисертација. Студент докторских студија из ДХ поља стиче услов за одбрану докторске дисертације на Универзитету уколико је из докторске дисертације проистекао најмање један објављен рад или рад прихваћен за објављивање у научном часопису категорије M20 (M21, M22, M23 или M24) на којем је он први аутор или два рада категорије M51, при чему на једном раду мора бити први аутор, а докторанд из ТТ и ПМ поља мора имати најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са СЦИ листе или СЦИе листе. У претходне три школске године је на Универзитету одбрањено 11 докторских дисертација. Листа одбрањених докторских дисертација приказана је у Табели 6.5. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета.

Критеријуми за именовање наставника и ментора на студијским програмима докторских студија, у складу су са тренутно важећим стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија које је донео Национални савет за високо образовање Републике Србије. Услов који наставник мора да испуни да би био ментор докторске дисертације од најмање 5 радова објављених у часописима са SCI листе испуњава 19 наставника у звањима редовног професора, ванредног професора или доцента. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру датог образовно-научног поља приказан је у Табели 6.7. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета.

Усклађеност резултата научних, истраживачких и стручних активности
Садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности реализованих на текућем

студијском програму ДАС Међународна трговина и бизнис усклађени су са стратешким циљем Универзитета, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања.

Поред наставне делатности, Алфа БК Универзитет се активно бави и осмишљавањем, припремом и реализацијом научноистраживачких, стручних, уметничких и других врста пројекта. Високи ниво образовног рада омогућен је између осталог и знањима до којих наставници и сарадници долазе спровођењем континуираног научног и стручног рада. Наставници и сарадници на ДАС Међународна трговина и бизнис су ангажовани на фундаменталним, развојним и другим националним и међународним пројектима у области друштвено хуманистичких наука. Реализација пројекта остварује се делом на факултетима, а делом у другим истраживачким установама у земљи и иностранству. Такође, Факултет за финансије, банкарство и ревизију перманентно ради и на стварању оптималних услова за научноистраживачки рад, кроз усавршавање постојећег наставног кадра и расположиве опреме. Факултет повремено организује и предавања гостујућих професора из земље и иностранства, као и учешће својих наставника и сарадника на стручним скуповима у иностранству.

Алфа БК Универзитет је у октобру 2021. године добио Повељу Еразмус+ образовног простора са циљем обезбеђења континуиране сарадње по основу мобилности студената, наставника, ненаставног особља и пројекта, док се тренутно налази у фази апликације за иницијалне Еразмус+ пројекте мобилиности. У том смислу Алфа БК Универзитет унапређују стручни рад свог наставно-истраживачког кадра (на пример, подстицањем стручног усавршавања својих наставника и сарадника на страним високошколским установама, објављивањем резултата научних и стручних радова у универзитетским часописима са рецензијом, и др). Планирано је да се међународна сарадња у настави континуирано остварује разменом наставника и сарадника са високошколским партнерским установама у иностранству.

Примена стечених знања

Знања до којих се долази спровођењем одређених научних, истраживачких и професионалних активности на Факултету за финансије, банкарство и ревизију Алфа БК Универзитета активно се укључују у постојећи наставни процес. На седницама Сената Универзитета анализирају се резултати добијени спровођењем научних, истраживачких и професионалних активности и доноси одлука о њиховом укључењу у наставни процес. Приликом избора у звање наставника, Универзитет доследно примењује критеријуме који се односе на научноистраживачки, уметнички и стручни рад, у складу са препоруком Националног савета за високо образовање.

На студијским програмима докторских студија избор и именовање наставника и ментора се сваке школске године обавља по тренутно важећим стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија у оквиру природноматематичког, техничко-технолошког, друштвено-хуманистичког и уметничког образовно-научног поља. Сви ментори и наставници докторских академских студија Универзитета испуњавају потребне услове прописане стандардима. Референце наставника из одређених научних области одговарају садржају предмета који су им поверени акредитацијом, што потврђује високу усаглашеност научног и образовног рада наставника на основним, мастер и докторским студијама, а што се потврђује увидом у књиге наставника и књиге предмета на студијским програмима. У том смислу Факултет, у складу са својом дугогодишњом традицијом и праксом, подстиче издавачку делатност својих наставника и сарадника.

Анализа слабости и повољних елемената

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе дефинисана је на следећи начин:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мање значајно

0 - без значајности

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Факултет за финансије, банкарство и ревизију је опредељен да подстиче и помаже запосленима у реализацији истраживачких пројекта у земљи и иностранству.	+++	Мања укљученост наставника и сарадника у међународним научним и стручним пројектима.	+++
Спремност већине наставника и млађих сарадника да унапреде квалитет научноистраживачкограда и повећају број публикација у реномираним часописима.	++	Недовољна финансијска подршка истраживачима, посебно младим из вишке сопствених средстава.	++
Сви наставници и већина сарадника су укључени у научноистраживачки рад.	+++	Недовољан ниво сарадње са привредним субјектима у оквиру трансфера иновативних технологија и стручне праксе.	++
Факултет је стратешки опредељен за достизање резултата научноистраживачког рада и усаглашавање начина вредновања са истим у развијеним земљама.	++	Недовољно укључивање студената докторских студија у научноистраживачки рад и публиковање у реномираним часописима са SCI индексом, посебно M21 категорије.	++
		Недовољан број објављених радова у међународним часописима категорије M20 по наставнику.	++
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Интензивирање међународне сарадње и стимулисање активнијег укључивања наставног особља у међународне пројекте.	+++	Економска и финансијска криза у земљи и окружењу, уз неразумевање значаја науке, истраживања и иновација, може довести до значајног смањења буџета за научноистраживачки рад.	+++
Могућност пријављивања за пројекте које финансира Европска унија.	+++	Све компликованији поступци аплицирања за међународне пројекте и фондове Европске уније.	+++
Успостављање категорије награђивања запослених за постигнуте значајне резултате у научноистраживачком раду у земљи и иностранству.	+++	Не постоји програм финансирања одласка на симпозијуме и научно истраживачког рада.	++

Проширење сарадње са привредним субјектима и образовним институцијама у региону.	+++	Непознавање могућих извора финансирања: међународни фондови, регионални пројекти, цивилни сектор и др.	+++
--	-----	--	-----

Предлози за побољшање и планиране мере

SWOT анализа квалитета научно-истраживачког и стручног рада указала је на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

- Стално подизати ниво компетентности наставника и сарадника и постепено уводити услове за избор наставника и сарадника у виша звања који превазилазе минималне критеријуме одређене стандардима за акредитацију.
- Инсистирати на повећању броја пријава на међународне и домаће истраживачке пројекте.
- Инвестирирати у научно-истраживачку опрему.
- Успоставити редовне награде за најбоље научне резултате.
- Унапређење простора, Библиотеке, набавка нове и одржавање постојеће опреме за рад истраживача.
- Повећање ангажовања младих истраживача у научноистраживачким пројектима.
- Развијање нове и одржавање постојеће сарадње са домаћим и страним институтима, универзитетима и компанијама.
- Организовање размене студената докторских студија, и/или успостављање заједничких докторских студија са сродним факултетима.

Предложене мере и активности прихваћене су у целости од стране Сената Универзитета дана 01.12.2023. године.

Такође, на основу свега наведеног следи да би у наредном периоду требало подстицати сарадњу са домаћим и страним научно-истраживачким установама ради реализације заједничких пројеката, као и умрежавање са потенцијалним иностраним партнерима. У том смислу је такође од посебне важности интензивније охрабривање наставника и сарадника на чешће учествовање у конкурсима за међународне пројекте, пружањем помоћи и техничке подршке у конципирању пројектних идеја и изради адекватне пројектне документације. Требало би се превасходно усмерити на пројекте које финансира Европска унија, али и подстицати интензивнију сарадњу са привредним субјектима и образовним институцијама у земљи и региону које би могле бити партнери и корисници услуга Универзитета на планираним пројектима. Управа Универзитета би требало да почне да размишља и о могућностима комерцијализације његових услуга.

Такође је неопходно, у виду посебне корективне мере, проширити чланство Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета како би се обезбедили кључни кадровски потенцијали за спровођење дубинске анализе по свих 15 стандарда самовредновања, укључујући и Стандард 6: Квалитет научно-истраживачког и стручног рада, и то како за потребе самовредновања рада самог Алфа БК Универзитета, тако и за потребе будућег самовредновања свих студијских програма у поступку њихове (ре)акредитације.

Конечно, допуњена SWOT анализа систематског праћења и периодичне провере квалитета Стандарда 15: Квалитет докторских студија ДАС Економија и бизнис указала је и на релативно мали број публикованих радова у међународним часописима категорије M20 по наставнику на нивоу целог Универзитета, услед чега се у виду корективне мере предлаже увођење подстицајних и посебно контролних мера усмерених на интензивирање научно-истраживачких активности свих наставника. Поред тога, потребно је успоставити и процес континуираног допуњавања списка објављених радова наставника. Такође је неопходно и именовати лице које ће, у склопу делокруга рада Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета, бити задужено за континуирано прикупљање информација о објављеним чланцима, уџбеницима и научним монографијама наставника Алфа БК Универзитета, али и обавезати наставнике на то да редовно допуњују постојећи списак радовима и књигама које нису на листи и да континуирано обавештавају задужено лице о својим новообјављеним научним резултатима.

Контрола квалитета научно-истраживачког и стручног рада

Интегрисани Алфа БК Универзитет, заједно са свим факултетима у свом саставу, непрекидно ради на подстицају, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научно-истраживачког рада свог наставног кадра и на њиховом укључивању у наставни процес. Универзитет у своме раду остварује јединство образовног, научно-истраживачког и професионалног (стручног) рада. Перманентно осмишљава, припрема и реализује научно-истраживачке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне научне пројекте (у оквиру многобројних споразума о пословно-техничкој сарадњи из земље и иностранства). Универзитет, заједно са свим својим факултетима, систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада својих наставника и сарадника. Садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности високошколске установе усклађени су са стратешким циљем саме установе, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања.

Универзитет подстиче своје запослене на то да се активно баве научним, истраживачким и професионалним радом и да што чешће објављују резултате свога научног рада. Универзитет обавља и издавачку делатност у складу са својим финансијским могућностима.

На основу свега наведеног, може се констатовати да је досадашњи квалитет научно-истраживачког и стручног рада на Универзитету задовољавајућ, те да је Стандард 6: Квалитет научно-истраживачког и стручног рада у целини испуњен. Ово се посебно испољава кроз спремност институције за подстицање научно-истраживачког и стручног рада, успешну издавачку делатност, могућности научно-истраживачког развоја у оквиру иностраних високошколских институција и других организација и предузећа са којима су закључени уговори о сарадњи.

Показатељи и прилози за Стандард 6

Табела 6.1. Назив текућих научно-истраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима.

Табела 6.3. Збирни преглед научно-истраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства.

Табела 6.4. Списак SCI/CCCI-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем).

Табела 6.5. Списак одбрањених докторских дисертација (име кандидтата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године.

Табела 6.6. Назив и број текућих стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља.

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Интегрисани Алфа БК Универзитет на свом Факутету за финансије, банкарство и ревизију обезбеђује перманентни квалитет наставника и сарадника пажљивим планирањем и избором на основу јавног и транспарентног конкурсног поступка, стварањем услова за континуирану едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави. Полазећи од велике важности квалитета наставника и сарадника запослених на Алфа БК Универзитету за ширу друштвену заједницу у којој они делују, основни циљ у обезбеђивању квалитета наставника и сарадника на његовом Факултету за финансије, банкарство и ревизију је да омогући да се ангажују најквалитетнији кадрови, који ће својим стручним, педагошким и научно-истраживачким квалитетима, али и врхунским карактерним одликама омогућити испуњење мисије и визије самог Универзитета.

У том смислу су наставници и ментори на актуелном студијском програму ДАС Међународна трговина и бизнис у комуникацији са студентима коректни, испољавају спремност на сарадњу и пружање помоћи у раду, доследни су у поштовању договорених правила, разумеју и уважавају индивидуалне разлике међу студентима и различите стилове учења, развијају инструменте за редовно праћење и објективно оцењивање рада студената и својим укупним радом и деловањем доприносе изградњи академске заједнице и бОљег, хуманијег и толерантнијег савременог друштва.

Опис тренутне ситуације

На Факултету за трговину и банкарство интегрисаног Алфа БК Универзитета из Београда квалитет наставника и сарадника се обезбеђује: пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника, као и провером квалитета њиховог рада у настави. Универзитет је утврдио јасне и прецизне услове за избор у звања наставника и сарадника у складу са Законом о високом образовању. Поступак и услови за избор наставника и сарадника на Алфа БК Универзитету утврђени су Статутом Универзитета и Правилником о избору наставника и сарадника Алфа БК Универзитета (Прилог 7.1. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета).

Јавно доступна електронска документација за избор наставника и о расписаним конкурсима, која се налази на интернет страницама Универзитета, обезбеђује транспарентност поступка избора наставника и сарадника у одговарајућа звања. Научно-истраживачки рад сваког наставника и сарадника исказан кроз број радова публикованих у часописима са SCI листе могуће је пратити кроз интегрални информациони систем преко сервиса КОБСОН Народне Библиотеке Србије. Приликом избора кандидата у звање наставника или сарадника, посебно се вреднује њихова научна, истраживачка, стручна и педагошка активност, као и повезаност образовног рада наставника и сарадника са радом на истраживачким пројектима и стручним радом.

Задовољавајући ниво квалитета наставника и сарадника постиже се и перманентним праћењем и подстицањем наставне, научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника, као и подизањем нивоа педагошких компетентности наставника и сарадника. Педагошка активност наставника и сарадника процењује се на основу студенских анкета које се спроводе крајем оба семестра сваке школске године. Прикупљени подаци се систематизују и упућују Комисији за обезбеђење квалитета на даљу анализу. На основу ових анкета оцењује се сваки наставник, сарадник и сваки предмет понаособ, док се о детаљним резултатима везаним за себе и свој предмет наставници и сарадници информишу током разговора са представницима Комисије, након завршеног текућег семестра. Ангажовање наставника и њихово задужење у

наредној академској години, зависи и од резултата анкете и оцена добијених од студената. Интегрисани Алфа БК Универзитет спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања. При избору младих сарадника, приоритет имају дипломирани студенти који су показали најбоље резултате током основних и мастер академских студија, док ће најбољи студенти докторских академских студија бити укључени у истраживачке пројекте и бирају се за сараднике Универзитета.

Наставници текућег студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис, на којем се и заснива реакредитација предвиђеног студијског програма ДАС Економија и бизнис, бирају се транспарентним јавним конкурсом, док комисије за избор чине еминентни универзитетски професори. Поступак и услови за избор наставника и сарадника усаглашавају се са захтевима стандарда за акредитацију. Овај поступак и услови предмет су периодичне провере и усавршавања. Транспарентност изборног поступка обезбеђена је кроз јавно доступну електронску документацију о сваком избору у звање која се налази на новој интернет страни Алфа БК Универзитета <https://alfa.edu.rs/index-dokumenta-3/>.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Универзитет обезбеђује својим наставницима и сарадницима могућност за научно и стручно усавршавање и напредовање путем: редовног информисања о конкурсима за међународне и домаће научно-истраживачке пројекте и стипендије, обезбеђивања одговарајуће литературе, приступа базама података доступним на интернету, успостављања сарадње са домаћим и међународним образовним и научно-истраживачким институцијама у циљу припреме и реализације заједничких пројеката, одобравања одсуства ради студијских боравака у иностранству. Осим тога, посредством своје Алумни организације, Универзитет успешно одржава везе са великим бројем бивших студената који имају успешне каријере на иностраним универзитетима или у успешним националним и интернационалним компанијама, чиме се кроз стручна предавања или семинаре подстиче њихово учешће у стручном усавршавању наставника и сарадника запослених на Универзитету.

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и селекцијом наставног кадра. Поступак избора је јаван и обавља се у складу са Законом о високом образовању и Статутом Алфа БК Универзитета на транспарентан начин. Алфа БК Универзитет и његов Факултет за финансије, банкарство и ревизију обезбеђују повољне услове за перманентну едукацију и развој својих наставника и сарадника. Такође ће се и убудуће редовно вршити праћење и евалуација квалитета и компетентности наставног кадра.

Алфа БК Универзитет при избору и унапређењу свог наставно-научног кадра посебно вреднује повезаност рада у настави са радом на пројектима и стручним радом. За избор наставника постоји веома висок Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника. Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави и научним истраживањима, применом релевантних критеријума који су прецизно дефинисани бројем радова које кандидати треба да публикују у часописима на SCI листи, као и у другим научним и стручним публикацијама. За ангажовање на докторским академским студијама, неопходно је да буду испуњени сви услови за наставнике и менторе на докторским студијама у погледу броја објављених радова и учешћа на пројектима. На основу резултата приказаних у Стандарду 6, може се закључити да су научни и стручни резултати наставника Алфа БК Универзитета на задовољавајућем нивоу.

Број наставника и сарадника ангажованих на Универзитету одговара потребама студијских програма које Универзитет реализује, укључујући и предвиђени студијски програм ДАС Економија и бизнис. На Универзитету тренутно ради: 3 наставника у звању професор емеритус, 13 наставника у звању редовног професора, 16 наставника у звању ванредног професора, 22 наставник у звању доцента, 4 наставника страних језика, 15 предавача ван радног односа, 4 асистента, 3 сарадника у настави и 20 демонстратора. Број ангажованих наставника је сасвим довољан да покрије укупан број часова теоријске и практичне наставе на свим студијским програмима, при чему се поштују критеријуми за број студената у групама за различите видове наставе у оквирима доступности простора за извођење наставе, као и у складу са захтевима релативно великог броја усмррења на студијским програмима. Укупан број часова предавања који се према распореду држи недељно на свим студијским програмима, подељен са укупним бројем наставника и укупан број часова вежби које се према распореду држе недељно на свим студијским програмима, подељен са укупним бројем наставника и сарадника – дају количнике који одговарају оптерећењима која задовољавају стандарде и усвојене критеријуме.

Конечно, процес контроле квалитета наставника и сарадника представља један од кључних задатака у управљању квалитетом и врши се кроз а) контролу процеса избора у звања наставника и сарадника, б) контролу селекције научноистраживачког и наставног подмлатка и в) контролу унапређења научноистраживачких, стручних и педагошких компетенција наставника и сарадника. Контрола избора наставника и сарадника у звања подразумева спровођење одређене правне процедуре, при чему се посебно вреднују: мерљиви резултати научног и истраживачког рада кандидата, ангажовање кандидата у развоју наставе и развоју и обављању других делатности Универзитета и Факултета, резултати наставно-педагошког рада кандидата, резултати постигнути у обезбеђивању научно-наставног подмлатка, као и повезаност образовног рада наставника са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота, односно допринос широј заједници. Контрола селекције научноистраживачког, односно наставног подмлатка врши се провером и праћењем стручних и педагошких компетенција ангажованих сарадника и студената-демонстратора. Конечно, контрола квалитета педагошких, научноистраживачких и стручних компетенција наставника и сарадника врши се кроз перманентну евалуацију њихових објављених радова на домаћој и међународној SCI и SCII листи, праћење њиховог учешћа на домаћим и међународним пројектима, праћење њиховог учешћа у релевантним научним и стручковним удружењима, резултате студенских анкета о квалитету наставног процеса и др.

Анализа слабости и повољних елемената

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе дефинисана је на следећи начин:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мање значајно

0 - без значајности

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Усаглашеност критеријума и поступка избора са препорукама Националног савета за високо образовање.	+++	Недефинисана обавеза сталне едукације наставника и ментора.	++

Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника.	+++	Не постоји одговарајућа мотивација за ангажовање у националним и међународним удружењима и експертским групама.	++
Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника.	++	Слабе финансијске могућности за стимулисање усавршавања, међународне сарадње или награђивање наставника и сарадника чији резултати то завређују.	++
Вредновање научноистраживачких резултата наставника и сарадника.	+++	При избору наставника, посебно у виша наставничка звања, више се вреднује научно- истраживачки него педагошки рад кандидата.	++
Студенти докторских студија су укључени у научне пројекте.	+++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Успоставити категорију награђивања за постигнуте значајне резултате у научно-истраживачком раду у земљи и иностранству.	+++	Недовољна посвећеност наставника унапређењу и едукацији о методологији извођења наставе.	++
Управа Факултета системски прати и подстиче педагошке, истраживачке и стручне активности наставника и сарадника.	+++	Непрепознавање снаге конкуренције.	+++
Повезивање наставника и сарадника са наставницима и сарадницима других научно-истраживачких институција у земљи и иностранству.	+++	Финансирање Факултета према броју уписаных студената, што онемогућава пријем већег броја младих сарадника, чијим би се усавршавањем добио квалитетнији кадар.	++
Запошљавање најбољих студената докторских академских студија, и стварање услова за њихов научно-истраживачки рад.	+++	Економска криза може да утиче на обезбеђивање финансијских средстава за истраживачки рад наставника и сарадника Факултета.	++

Предлози за побољшање и планиране мере

SWOT анализа квалитета наставника и сарадника ангажованих на текућем студијском програму ДАС Међународна трговина и бизнис указала је на одређене потенцијалне слабости због којих ће се у наредном периоду системски и систематски радити на континуираном праћењу и евалуацији поступка обезбеђивања квалитета наставника и сарадника, ангажованих на њему, најпре њиховим пажљивим планирањем и избором на основу јавног и транспарентног конкурса, као и стварањем неопходних предуслова за перманентну едукацију, развој и усавршавање наставника и сарадника. Ове активности ће бити спроведе континуираном провером квалитета и исхода њихових педагошких активности и рада у настави, као и сталним праћењем и оцењивањем њихових остварених научних и истраживачких резултата.

Прецизније, SWOT анализа квалитета наставника и сарадника указала је на одређене слабости и иницирала је потребу за сталним радом на подизању нивоа компетентности наставника и сарадника, као и на привлачењу и запошљавању нових, квалитетних људских ресурса. Такође ће

убудуће бити потребно пронаћи начине да се млађи наставни кадар адекватним системом награђивања привуче и стимулише за креативан педагошки, научни и истраживачки рад, али и развијати посебне стандарде и мере којима се унапређује и осигурува квалитет у области образовања наставника. Алфа БК Универзитет ће и убудуће радити на интеграцији истраживања унутар Универзитета кроз реализацију заједничких интердисциплинарних пројекта, повезивање са релевантним струковним асоцијацијама, консултантским кућама, корпорацијама и привредом и покретање научно-технолошких пројекта, а успостављаће и системе и финансијске механизаме за целожivotно образовање наставног и ненаставног особља.

SWOT анализа компетентности наставника и сарадника је међувремену иницирала и покретање додатних мера унапређења квалитета:

- Подстицати наставнике и сараднике на то да се укључе у рад на припреми за пројекте мобилности по основу Еразмус+ пројекта.
- Подстицати факултете у саставу интегрисаног Алфа БК Универзитета који то до сада нису чинили да успоставе своје научне часописе и пружити им подршку, пре свега кроз размену информација и добре праксе, у стицању адекватне категоризације у поступку који спроводи надлежно министарство.
- Унапредити постојеће студентске анкете у циљу прибављања прецизнијих података за доношење закључка о квалитету наставника и сарадника, успостављањем праксе електронског попуњавања студентских анкета.

Предложене мере и активности прихваћене су у целости од стране Сената Универзитета дана 01.12.2023. године.

Подразумева се да би интегрисани Алфа БК Универзитет, са факултетима у свом саставу, и даље требало да води адекватну кадровску политику и доследно примењује поступке и критеријуме за избор и заснивање радног односа са наставницима и сарадницима. Уз то би Универзитет такође требало да спроведе и дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог професионалног напредовања. Неопходно је да у наредном периоду Универзитет настави едукацију наставника и сарадника за усавршавање у области педагошког рада (извођење наставе, нове наставне методе, оцењивање, праћење и подстицање наставних и ваннаставних активности студената, одржавање консултација и др.). Такође, из SWOT анализе проистиче и потреба за бољим вредновањем педагошког рада наставника, као и за финансијским подстицањем оних који су активно укључени у експертске тимове и пројекте међународне сарадње.

Такође је неопходно, у виду посебне корективне мере, проширити чланство Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета како би се обезбедили кључни кадровски предуслови за спровођење дубинске анализе по свих 15 стандарда самовредновања, укључујући и Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника, и то како за потребе самовредновања рада самог Алфа БК Универзитета, тако и за потребе будућег самовредновања свих студијских програма у поступку њихове (ре)акредитације.

Контрола квалитета наставника и сарадника

Алфа БК Универзитет редовно врши праћење и евалуацију квалитета и компетентности свог наставног кадра. Ово посебно важи за процедуре избора, именовања, процене развоја и промоције кадра Универзитета. Подржава се комуникација између академског особља и

релевантних професионалних удружења. Процеси именовања и избора у звања транспарентно су регулисани и документовани. Универзитет овом приликом документује да има дефинисане критеријуме за избор наставног кадра (Прилог 7.1. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета). Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави. Универзитет дакле има јасно дефинисане критеријуме и процедуре за избор наставног кадра, док се редовно врши праћење и евалуација његовог квалитета и компетентности.

Алфа БК Универзитет обезбеђује квалитет својих наставника и сарадника у складу са члановима од 41. до 50. Правилника о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.1.), Планом рада и процедура за праћење и унапређење квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.6.), Поступком за обезбеђење квалитета образовног процеса ПО-01, усвојеним Предлогом мера и активности за унапређење квалитета рада Алфа БК Универзитета (Прилог 1.4.), Поступком за обезбеђење квалитета управљања ПО-03 и својим Правилником о избору наставника и сарадника Алфа БК Универзитета (Прилог 7.1.) током поступка њиховог избора у одговарајућа наставничка звања. Такође, Универзитет јавним и транспарентним поступком спроводи избор својих наставника и сарадника, док су критеријумима за избор подобније дефинисани Правилником о избору наставника и сарадника Алфа БК Универзитета (Прилог 7.1.).

Током рада наставника и сарадника у настави, оцену квалитета њиховог рада врше студенти путем осмишљених анкетних питања која се заснивају на Анкетном упитнику ОБ-01 (Прилог 4.3. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета). Мерење задовољства студената условима рада, усавршавањем и напредовањем, као и радом органа управљања и радом стручних служби Универзитета врши се путем осмишљених анкетних питања која се заснивају на Анкетном упитнику ОБ-02, иначе садржаних у Прилогу 10.2. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета.

С обзиром на то да према анализи резултата досадашњих студенских анкета сви наставници и сарадници на текућем студијском програму ДАС Међународна трговина и бизнис испуњавају критеријуме дефинисане поменутим анкетним упитницима, може се констатовати да је у потпуности испуњен Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника, чиме су остварене добре полазне претпоставке за даљи развој квалитета наставног процеса на Алфа БК Универзитету, укључујући и квалитет наставе на његовом предвиђеном студијском програму ДАС Економија и бизнис.

Показатељи и прилози за Стандард 7

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору).

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору).

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника.

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу Установе.

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената предвиђеног студијског програма ДАС Економија и бизнис се огледа у њиховој способности да, у складу са принципима Болоњске декларације, дугорочном стратегијом образовања, као и морално-етичким кодексом понашања свих учесника у наставном процесу, савладају теоретска и практична знања и истраживачке вештине и постигну што бољи успех, у што је могућем краћем времену. На свим студијским програмима Алфа БК Универзитета, квалитет студената се обезбеђује пажљивом селекцијом на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих корективних мера у случају уочених недостатака и сачињених пропуста.

Опис тренутне ситуације

Квалитет студената текућег студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис обезбеђује се селекцијом најбољих студената приликом уписа, организацијом пријемног испита, вођењем оријентационог интервјуа приликом њиховог уписа, перманентним праћењем њихове активности током студија, тј. континуираном провером знања – оцењивањем и анализирањем напредовања студената током сваке године студија, као и предузимањем потребних мера за побољшање ефикасности студирања, кроз избор што квалитетнијег наставног кадра и кроз улагање у стварање одговарајућих просторних капацитета и савремене опреме и учила (рачунари, уџбеници, читаонице и библиотечки фонд). Алфа БК Универзитет обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који се односе на њихове студије. Све информације о студијама објављују се и на интернет порталу Алфа БК Универзитета www.alfa.edu.rs.

Интегрисани Алфа БК Универзитет сваке године уписује студенте на прву годину на свих својих 14 акредитованих студијских програма основних, мастер и докторских студија. Уписне квоте по студијским програмима усклађене су са просторним и кадровским потенцијалима Универзитета и одређене су њиховим дозволама за акредитацију. Када је реч о појединачно посматраним факултетима у саставу Универзитета, степен заинтересованости је израженији за студијске програме Факултета за финансије, банкарство и ревизију, на које се и прима највећи број студената, док за њима следе студијски програми Факултета информационих технологија и Факултета за стране језике. Када је реч о докторским академским студијама Универзитета, највећи је број уписаних студената, збирно посматрано, управо на студијски програм ДАС Међународна трговина и бизнис (12 студената), за којим следи ДАС Информационо-комуникационе технологије (7 студената) и ДАС Рачунарске науке (4 студента).

Упис студената на Алфа БК Универзитет обавља се према Правилнику о правилима студија од 26. октобра 2023. године и Правилнику о упису страних држављана на студијске програме Алфа БК Универзитета од 30. августа 2022. године. Универзитет објављује конкурс за упис у средствима јавног информисања, на друштвеним мрежама, на сајту и својој огласној табли. На Факултету за стране језике Алфа БК Универзитета обавља се и иницијални интервју са сваким појединачним кандидатом са циљем утврђивања његовог/њеног нивоа предзнања из познавања страног језика. По конкурсу, као услов за упис предвиђена је одговарајућа школска спрема, као и полагање пријемног испита из општег образовања и информисаности, односно испита за проверу склоности и способности кандидата, а у случају уписа на докторске академске студије обавља се и информативни разговор са кандидатом/кандидаткињом у циљу утврђивања његових/њених професионалних аспирација и нивоа знања страног језика. Текст конкурса садржи и друге детаље о условима за упис, као што су начин и рокови формирања

предварних и коначних ранг листа, упис страних студената, могућности жалбе на рангирање, висина школарине и услови ослобађања полагања пријемног испита.

Алфа БК Универзитет сваке године објављује свој Информатор у штампаној форми и на свом интернет сајту, а пласира га и на бројне друштвене мреже. Информатор садржи основне информације о Универзитету и студијским програмима, листу предмета на првој години студија за све студијске програме, услове уписа, правила пријављивања и рангирања кандидата и правила полагања пријемног испита. Универзитет информације о упису објављује и на својој огласној табли, где се могу наћи и детаљне информације о свим студијским програмима, програми свих предмета, укључујући и циљеве, исходе, начине одржавања наставе, начине оцењивања и број ЕСПБ. У току процедуре уписа, све релевантне информације, као што су предварне и коначне ранг листе, термини уписа и слично, објављују се благовремено на огласној табли Универзитета.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

При селекцији студената за упис, Алфа БК Универзитет вреднује резултате постигнуте у претходном школовању и резултате постигнуте на пријемном испиту за проверу склоности и способности, у складу са законом и одговарајућим општим актима Универзитета. Под општим успехом у средњој школи подразумева се збир просечних оцена из свих предмета у првом, другом, трећем и четвртом разреду средње школе, помножен са 2 (два). По овом основу кандидат може стећи најмање 16, а највише 40 бодова. Општи успех у средњој школи рачуна се заокруживањем на две децимале. Пријемни испит је обавезан независно од броја пријављених кандидата на појединачне студијске програме и факултете у оквиру Универзитета. Кандидати за упис на било који од студијских програма полажу пријемни испит из општег образовања и информисаности. Највећи могући број бодова на пријемном испиту износи 60.

Приликом пријаве кандидата на конкурс за упис на актуелни студијски програм ДАС Међународна трговина и бизнис кандидати достављају тражену документацију за упис, након чега се организује пријемни испит и врши упис кандидата. Универзитет обично има праксу и да са сваким заинтересованим кандидатом/кандидаткињом води и оријентациони интервју са циљем утврђивања његових/њених интересовања, степена мотивисаности, знања страног језика и истраживачких аспирација и интересовања. Услови за упис на ДАС Међународна трговина и бизнис су остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама, односно интегрисаним академским студијама, положен пријемни испит и уплаћена прва рата школарине у складу са одлуком Универзитета. Рок за жалбу је три дана од дана објављивања коначне ранг листе на Огласној табли Универзитета. Жалба се подноси ректору Алфа БК Универзитета у писаној форми са образложењем.

Информациони систем Алфа БК Универзитета и његови расположиви WEB електронски сервиси обезбеђују упознавање студената са свим правима, обавезама и условима студирања. Додатне информације студенти добијају од проректора за наставу и студентски стандард, декана факултета, Студентског парламента и Студентске службе, као и од самих наставника. На почетку сваког семестра наставници упознају студенте са обавезом праћења наставе, као и са критеријумима, правилима и процедурама оцењивања, које се такође објављују на интегрисаној е-учионици Универзитета. Успешност студирања студената се периодично прати од стране наставника и сарадника, као и на нивоу факултета, а евентуални проблеми разрешавају се кроз органе руководства Универзитета и у сарадњи са Студентским парламентом. Алфа БК

Универзитет поседује прописану процедуру за управљање неусаглашеностима и примену корективних мера, уједно садржану и у оквиру свог Предлога мера и активности за унапређење квалитета рада Алфа БК Универзитета (Прилог 1.4. Извештај о самовредновању Алфа БК Универзитета). Универзитет препознаје потребу да се у наредном периоду интезивира процес анализе општег успеха и настави са мерама за отклањање недостатака који ометају успешно студирање, имајући у виду да је праћење успешности и квалитета студија један од битних елемената самовредновања Универзитета, а самим тим и предложеног студијског програма ДАС Економија и бизнис.

Оцењивање студената на академским докторским студијама обавља се непрекидним праћењем рада студената, као и на основу поена стечених извршавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Квалитет студената докторских студија се прати и кроз квалитет објављених радова и њихов допринос у оквиру научно-истраживачких пројекта. За одбрану докторске дисертације кандидат из ДХ поља треба да има најмање један објављен рад или рад прихваћен за објављивање у научном часопису категорије М20 (М21, М22, М23 или М24) или два рада категорије М51, при чему на једном раду мора бити први аутор, а докторанд из ТТ и ПМ поља мора имати најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са СЦИ листе или СЦИе листе. Пропозиције оцењивања, које су дефинисане у картонима предмета и објављене на интегрисаној е-учионици Универзитета, поштују се у пракси, а у случају спорадичних неусаглашености, уочене неправилности коригују се у сарадњи између Студентског парламента, Студентске службе и руководства Универзитета. Рад студената се прати и оцењује током наставе, а способност студената да примене знање проверава се кроз израду самосталних истраживачких пројекта и проблемске задатке на испиту.

Учешће студената у процени услова и организације студијских програма обезбеђено је кроз редовно попуњавање електронске анкете, као и кроз рад самог Студентског парламента. Алфа БК Универзитет омогућава студентима све облике студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са Законом и Статутом. Студенти имају могућност да учествују у свим аспектима контроле квалитета наставе преко своја два члана у Комисији за обезбеђење квалитета и Комисији за самовредновање Алфа БК Универзитета.

Анализа слабости и повољних елемената

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе дефинисана је на следећи начин:

- +++ - високо значајно
- ++ - средње значајно
- + - мање значајно
- 0 - без значајности

ПРЕДНОСТИ		СЛАВОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Доступност релевантних информација о студијским програмима, предметима, условима и процедури уписа и студијама, које се налазе на званичном сајту Факултета.	+++	Не постоји стални контакт са студентима по завршетку њихових студија.	++

Јасно дефинисане и јавности доступне процедуре које се односе на упис студената у прву годину студија, као и на напредовање студената током студирања.	+++	Мала заинтересованост студената за активно учешће у систему обезбеђења квалитета.	++
Једнакост и равноправност студената по свим основама су загарантовани.	+++	Недовољна ангажованост наставног особља на обезбеђивању студентске праксе.	++
Поступак оцењивања студената је разумљив и потпуно је јасно дефинисан.	+++	Тешкоће у постизању потпуне објективности и принципијелности професора током усмених испита.	++
Студенти су укључени у наставни процес као демонстратори.	+++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Обезбеђивање финансијске подршке потребне за рад студентских организација и несметану реализацију студентских активности.	++	Пракса да се студентско организовање и учешће у одлучивању своди на пуку формалност.	+
Интензивирање активности на пољу планирања и развоја каријере студената.	+++	Објективност код усмених испита и неуједначеност оцењивања на испитима где постоји већи број професора са различитим критеријумима	+++
Планирано оснивање Центра за развој каријере чије ће бесплатне услуге стајати на располагању свим студентима Факултета.	+++	Недовољна свест студената о потреби за показивањем иницијативе.	++
Могућност наставка академског усавршавања наших студената у земљи и иностранству.	+++	Недовољна заинтересованост и/или необјективност студената везана за учешће у поступцима унапређења квалитета целокупног наставног процеса и научно-истраживачког рада.	++
		Одбијање прихватања промена од стране неких наставника.	+

Предлози за побољшање и планиране мере

SWOT анализа квалитета студената указала је на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета које су биле усвојене на седници Сената 01.12.2023. године:

- Стално подизати ниво презентације студијских програма и њихових исхода учења, подстицањем могућности стицања нових знања, вештина, истраживачког потенцијала и компетенција за запошљавање и могућности међународне студентске сарадње и размене у циљу привлачења најбољих кандидата из средњих школа.
- Унапредити садржај веб сајта на енглеском и руском језику и друге могућности промовисања Алфа БК Универзитета и његовог Факултета за финансије, банкарство и

ревизију, посебно за иностране кориснике ради привлачења квалитетних студената из страних земаља.

- Стално праћење и евентуално прилагођавање наставних програма поједињих предмета могућностима и потребама студената, уз обавезно поштовање максималног оптерећења студента израженог кроз ЕСПБ бодове.
- Подстицати и подржавати учешће студената на разним интернационалним такмичењима, фестивалима, семинарима и конференцијама.
- Представници студената ангажовани у органима студентског организовања заступаће интересе студената заинтересованих за напредовање и саморазвој.
- Обезбедити атрактивне стручне праксе у компанијама ради унапређења практичног рада студената.
- Континуирано побољшавати услове студирања (осавремењавање рачунарских лабораторија, наставних учила, библиотечког фонда и доступне литературе).
- Даље радити на оптимизацији наставних курикулума (однос обавезних и изборних предмета), као и на раду у малим групама, истраживањима, интерактивној настави и сл.
- Подстицати наставнике и сараднике на то да се укључе у пројекте мобилности по основу Еразмус+ пројекта.
- Подстицати факултете у саставу интегрисаног Алфа БК Универзитета који то до сада нису чинили да успоставе своје научне часописе и пружити им подршку, пре свега кроз размену информација и добре праксе, у стицању адекватне категоризације у поступку који спроводи надлежно министарство.
- Унапредити постојеће студентске анкете у циљу прибављања прецизнијих података за доношење закључка о квалитету наставника и сарадника, а где је то могуће, и успоставити и праксу електронског попуњавања студентских анкета.

Поред ових усвојених мера, убудуће би требало више радити и на пракси растерећивања наставних програма од истих садржаја који се потенцијално понављају у више предмета са циљем повећања ефикасности процеса студирања, а самим тим и квалитета студената. Такође се јавља и потреба за интензивирањем контакта са дипломираним студентима у оквиру Алумни организације Алфа БК Универзитета, затим за што хитнијим покретањем рада планираног Центра за развој каријере, као и за подстицањем студената на већу укљученост у процесе обезбеђивања квалитета и на одлазак на организовану студентску праксу.

Такође је неопходно, у виду посебне корективне мере, проширити чланство Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета како би се обезбедили кључни кадровски потенцијали за спровођење дубинске анализе по свих 15 стандарда самовредновања, укључујући и Стандард 8: Квалитет студената, и то како за потребе самовредновања рада самог Алфа БК Универзитета, тако и за потребе будућег самовредновања свих студијских програма у поступку њихове (ре)акредитације.

Контрола квалитета студената

Алфа БК Универзитет обезбеђује квалитет студената сагласно члановима од 28. до 37. Правилника о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.1.), Планом рада и процедуром за праћење и унапређење квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.6.), усвојеним Предлогом мера и активности за унапређење квалитета рада Алфа БК Универзитета (Прилог 1.4.) и устаљеним Поступком за обезбеђење квалитета управљања ПО-03, где су јасно дефинисани:

- Критеријуми за оцену студената при упису, а који се објављују на веб страни Универзитета;
- Критеријуми за оцену студената током студирања; и
- Дистрибуције оцена и пролазност студената.

Анализом оцена студената, као и њихових широких образовних и научно-истраживачких резултата и објављених радова по свим наведеним критеријумима, може се закључити да студенти актуелног студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис у потпуности задовољавају постављене нивое квалитета, односно Стандард 8: Квалитет студената.

Показатељи и прилози за Стандард 8

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години.

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09), а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма.

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија. (Статистички подаци о напредовању студената на Установи).

Прилог 8.1.1. Правилник о правилима студија.

Прилог 8.1.2. Правилник о докторским академским студијама на Алфа БК Универзитету са поступком пријаве, израде и одбране докторске дисертације.

Прилог 8.2.1. Правилник о начину полагања испита и оцењивању студената.

Прилог 8.2.2. Правилник о правилима студија.

Прилог 8.3.1. Правилник о правилима студија.

Прилог 8.3.2. Правилник о начину полагања испита и оцењивању студената.

Прилог 8.3.3. Правилник о начину подношења и поступку поводом приговора на оцену и захтева за поновно полагање испита Алфа БК Универзитета.

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се на Алфа БК Универзитету и његовом Факултету за финансије, банкарство и ревизију обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућег подзаконског акта. Алфа БК Универзитет обезбеђује квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса утврђивањем стандарда квалитета и поступака за обезбеђење квалитета, укључујући и подстицајне и корективне мере.

Опис тренутне ситуације

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса на постојећем студијском програму ДАС Међународна трговина и бизнис Алфа БК Универзитета обезбеђује се усвајањем и спровођењем одговарајућег Стандарда и поступака обезбеђења квалитета наставног процеса.

Настава из сваког предмета на текућем студијском програму ДАС Међународна трговина и бизнис покривена је одговарајућом наставном грађом, препорученим књигама и другим училима који су унапред познати студентима и објављени на е-учионицама предмета. Наставници иначе на почетку сваке школске године студентима наводе и саопштавају списак обавезне, препоручене и остале, допунске литературе која покрива реализацију наставног градива. Ове информације су стално доступне и у е-учионицама сваког појединачно посматраног предмета. Стандардима и поступцима обезбеђења квалитета наставног процеса прецизирano је да Универзитет обезбеђује у потребном броју студентима уџбенике, помоћне уџбенике, скрипте, практикуме и друге наставне материјале. Стандардима је такође прецизирano да Библиотека Алфа БК Универзитета мора поседовати барем два примерка уџбеника за све предмете са студијских програма који се реализују на Универзитету. При томе, студенти актуелног студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис имају сву слободу да самостално истражују и проналазе потребну литературу, већ у складу са својим потребама, интересовањима и аспирацијама.

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса на Алфа БК Универзитету се обезбеђује спровођењем Правилника о уџбеницима и издавачкој делатности (Прилог 9.1. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета) и поштовањем Правилника о раду Библиотеке Алфа БК Универзитета. Универзитет у свом саставу има Библиотеку снабдевену уџбеницима и осталом литературом, која својим нивоом и обимом обезбеђује подршку студентима, истраживачима и наставном кадру у свом раду. Библиотека се простира на 81 квадратних метара, док уз њу ради и Читаоница која заузима површину од 33,84 квадратних метара. У моменту писања овог Извештаја библиотечки фонд се састојао од 10.507 библиотечких јединица и то: 6.564 књига, 1.967 монографских публикација, 597 часописа и серијских публикација и 1.379 уџбеника. У прилогу је дат Збирни преглед броја библиотечких јединица у високошколској установи (Табела 9.1. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета). При томе, Библиотека Алфа БК Универзитета планира и спроводи сталну набавку библиотечких ресурса и литературе са циљем подизања нивоа квалитета свог библиотечког фонда.

На интегрисаном Алфа БК Универзитету се посебна пажња посвећује квалитету уџбеника и друге наставне помоћне литературе, као што су збирке задатака, практикуми, речници и други наставни материјал неопходан за рад студената. Процедура прибављања, оцењивања и одобравања рукописа за уџбеник дефинисана је Правилником о уџбеницима и издавачкој

делатности Алфа БК Универзитета (Прилог 9.1. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета). Издавачка делатност Универзитета је релативно богата, а број наслова чији су аутори тренутно запослени на Универзитету износи 88 наслова (Прилог 9.2. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета). Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са укупним бројем наставника на установи у овом тренутку износи 152% (Прилог 9.3. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета).

Поред уџбеника и стручне литературе, у Библиотеци се налазе и стручни часописи, научне монографије, литература и материјали у електронској форми, као и одабрани семинарски, завршни, мастер и докторски радови који могу бити од посебног значаја и користи за студенте актуелног студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис, а самим тим и планираног студијског програма ДАС Економија и бизнис.

Алфа БК Универзитет посебну пажњу посвећује обезбеђивању потребних информатичких ресурса за потребе наставног и научно-истраживачког процеса. Разноврсност и сложеност области у којима његов Факултет за финансије, банкарство и ревизију реализује те процесе, директно се одражава на разноврсност потреба за информатичким и библиографским ресурсима, у погледу опреме, а нарочито у погледу одговарајућих савремених програмских пакета и алата неопходних за достизање потребног нивоа квалитета студија. У том смислу су информатички ресурси којима Универзитет располаже знатни, али је сталан изазов обезбедити одговарајуће, лиценциране софтверске алате.

Библиотекар Универзитета је квалифицирано стручно лице које ради на прикупљању, стручној обради, чувању и процесуирању библиотечког материјала за коришћење. Број запослених у Универзитетској библиотеци и пратећим службама, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са потребама студената и националним стандардима за пружање ове врсте услуга. Студенти се систематски упознају са начином рада у Библиотеци и Рачунарском центру.

Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентска читаоница, смештене су у одговарајућем делу зграде Универзитета како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружили адекватне услове за рад.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Алфа БК Универзитет на адекватан начин спроводи мере и процедуре за објављивање и обезбеђивање уџбеника, наставних материјала и других извора литературе која је студентима неопходна за савладавање градива предвиђеног плановима студијских програма основних и мастер, а посебно докторских студија које се реализују на Универзитету. Литература потребна за савладавање градива из поједињих предмета унапред је позната и наведена је у курикулумима предмета, као и на е-учионицама свих предмета. Већина предмета је у потпуности покривена адекватном литератуrom (уџбеници, практикуми за вежбе, студије случаја, скрипте, примери из праксе, литература за додатно читање и др.) која је у потпуности доступна студентима. Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим препорученим училима који су унапред познати и објављени. Поред наставног плана и садржаја предмета, студентима су на е-учионицама предмета ДАС Међународна трговина и бизнис доступне и информације о препорученој литератури за сваки наставни предмет.

Алфа БК Универзитет има релативно добро развијен и целовит модел самосталне издавачке

делатности, који се огледа у властитом издавању и штампању монографија, књига и уџбеника. Са друге стране, за одржавање рачунарске мреже и рачунарске опреме задужен је Рачунарски центар Алфа БК Универзитета.

Алфа БК Универзитет располаже са 153 рачунара. У три рачунарске лабораторије распоређено је 62 рачунара новије генерације предвиђених за експериментални и практични рад. Све слушаонице и амфитеатри су опремљени видео пројектором, камером и рачунаром који се користе у сврху наставе и научног рада. Сви рачунари су везани у рачунарску мрежу и имају неограничени приступ интернету. Рачунарска мрежа заснована је на рутерима и свичевима, као и на wireless AP. Веза са интернет провајдерима (Телеком Србија и СББ) је успостављена оптичким каблом.

У рачунарском центру се налазе 4 сервера који студентима и запосленима пружају несметани приступ расположивим базама података. Између осталог и ФИС (Факултетски информациони систем – ЕТФ Београд) подсистем за Студентску службу омогућава студентима WEB сервисе (електронска пријава испита, увид у финансијско стање, увид у закључене оцене и сл.), као и WEB сервисе за наставно особље за вођење и реализацију електронских записника у испитним роковима.

Алфа БК Универзитет, поред рачунара који стоје на располагању студентима, располаже и са одређеним бројем рачунара распоређених у разним стручним службама (Библиотека, Студентска служба, Правна служба, Финансијска служба и др.), као и у професорским кабинетима који свеукупно доприносе бољем функционисању Универзитета, али и подизању квалитета наставног процеса.

Студенти приступом сајту интегрисане е-учионице имају на располагању садржаје на предметима, као и могућност одређених провера знања.

У амфитеатрима и учионицама је инсталиран лиценцирани оперативни систем и пакет за пословну кореспонденцију компаније Microsoft. Студентима и запосленима су обезбеђени онлайн сервиси. Студентски сервис који је развијен на Електротехничком факултету Универзитета у Београду, свим студентима, свих нивоа студија, омогућава евидентацију положених испита, електронске пријаве испита и приступ другим важним сервисним информацијама. Студентској служби је истим овим информационим системом омогућено праћење студената, од момента уписа до завршетка студија. Запосленом наставном особљу Универзитета је доступан сервис за евидентацију оцена, испитних пријава и других наставних активности.

Анализа слабости и повољних елемената

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе дефинисана је на следећи начин:

- +++ - високо значајно
- ++ - средње значајно
- + - мање значајно
- 0 - без значајности

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Добра покривеност наставних предмета уџбеницима и осталим, допунским училима.	+++	Недовољна покривеност наставних предмета сопственим уџбеницима наставника и осталим училима.	++
Висока разноврсност структуре и значајан обим библиотечког фонда.	++	Недовољан број и структура лиценцираних софтверских алата.	++
Поседовање значајних информатичких ресурса – рачунара и друге припадајуће опреме, интернета/интранета.	++	Недовољна заинтересованост студената за коришћење библиотечких ресурса.	+++
Постојање одговарајућих просторних капацитета за рад Библиотеке.	+++	Недовољан приступ референтним базама података часописа, уџбеника и других литературних извора серијских и монографских публикација.	+++
Постојање Правилника о уџбеницима и издавачкој делатности и поступање по њему.	+++	Непотпуна аутоматизација рада Библиотеке.	++
Могућност приступа од куће информатичким ресурсима факултета преко факултетског сервера.	+++	Недовољан број новијих уџбеника и монографија на страним језицима.	+++
Образован и компетентан библиотечки кадар.	+++	Ограничено магацинског простора.	+
Алфа БК Универзитет има традицију и богато искуство у издавачкој делатности.	+++		
Радно време Библиотеке, читаонице и Рачунарског центра је у потпуности прилагођено потребама студената, наставника и сарадника.	++		
Факултет за финансије, банкарство и ревизију је обезбедио и web презентацију и електронско издање свог часописа <i>Гласник за друштвене науке</i> који су од велике користи студентима докторских студија.	+++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Online доступност референтних база података часописа, уџбеника и других литературних извора путем библиотеке Универзитета.	+	Недовољно улагање у набавку нових библиотечких јединица и лиценцираних софтвера.	++
Подстицање наставника на разне форме издавачке делатности.	+++	Застаревање информатичке опреме и програма.	++
Дигитализација библиотечких садржаја бОЛЬИМ опремањем Библиотеке.	+++	Смањивање прихода Универзитета услед економске кризе.	++
Доступност издања часописа <i>Гласник за друштвене науке</i> у издању Факултета.	+++	Ограничена финансијска средства за проширење библиотечког фонда.	++

Већи број наставника компетентних за писање уџбеника.	++	Недовољно ангажовање наставника и сарадника.	++
Осавремењивање информатичких ресурса.	++	Уџбеници се неоправдано мало вреднују при академском напредовању.	+
Побољшавање услова рада у Читаоници.	+++		

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

SWOT анализа квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса указала је на одређене слабости, због којих ће се убудуће интензивно и посвећено радити на унапређењу обима и квалитета уџбеничке грађе, али и на перманентном обогаћивању релевантних извора литературе, библиотечких и информатичких ресурса Факултета за финансије, банкарство и ревизију Алфа БК Универзитета.

Прецизније, SWOT анализа квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса указала је на постојање одређених слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета које су биле усвојене на седници Сената Алфа БК Универзитета 01.12.2023. године:

- У буџету предвидети више средстава за обнављање и унапређење библиотечког фонда.
- Обезбедити адекватну, по обиму и квалитету, набавку нових лиценцираних софтвера у складу са потребама наставе на студијским програмима и процеса рада Универзитета.
- Обезбедити online доступност референтних база података часописа, уџбеника и других литературних извора путем библиотеке Универзитета.
- Адекватно подстицање наставног особља на издавачку делатност.
- Довршити процес аутоматизације библиотечког пословања.
- Омогућити перманентно стручно усавршавање запослених у Библиотеци и Рачунарском центру.
- Требало би успоставити приступ бази KoBSON како би наставницима био доступан шири библиотечки фонд научних база података.
- У циљу осавремењавања и квалитетног одржавања наставног процеса, неопходно је иновирање и редовно сервисирање рачунарске опреме.

Алфа БК Универзитет је у претходном периоду студентима ДАС Међународна трговина и бизнис обезбедио неопходну литературу. За наставу из сваког предмета постоје одговарајући уџбеници и друга учила, која су била објављена пре почетка извођења наставе на е-учионици предмета. Уз то, и Библиотека Универзитета је опремљена довољним бројем библиографских јединица, тако да су њен рад позитивно оценили сви њени корисници. Значајан напредак остварен је и у области информатичких ресурса, јер су све учионице опремљене савременом аудио-визуелном опремом, док је Универзитет обезбедио све потребне техничке услове за беспрекорно функционисање платформи електронске комуникације. Ипак, уочава се потреба за дигитализацијом и побољшавањем услова рада Библиотеке, бОљим вредновањем издавања уџбеника, куповином књига и уџбеника на страним језицима, као и за обезбеђивањем бољег приступа референтним

базама података часописа, уџбеника и других литературних извора серијских и монографских публикација.

Универзитет би такође у наредном периоду требало да, у складу са својим финансијским могућностима, повећа улагања у набавку, превасходно иностране литературе. Такође, треба повећати и број образовних и других установа и организација са којима се врши размена публикација, како би библиотечки фонд био што богатији. Уз то, преко курсева које би организовао Рачунарски центар Универзитета, наставницима, сарадницима, ненаставном особљу и студентима треба омогућити да заврше напредне обуке за коришћење одговарајућих програмских пакета.

Такође је неопходно, у виду посебне корективне мере, проширити чланство Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета како би се обезбедили кључни кадровски предуслови за спровођење дубинске анализе по свих 15 стандарда самовредновања, укључујући и Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, и то како за потребе самовредновања рада самог Алфа БК Универзитета, тако и за потребе будућег самовредновања свих студијских програма у поступку њихове (ре)акредитације.

Контрола квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Запосленима на Алфа БК Универзитету је омогућена подршка (на нивоу хардвера и софтвера) у раду рачунара, доступност интернета и мрежних услуга. Омогућено им је да користе електронску пошту, мејл листе, да имају презентације својих предмета на интегрисаној е-учионици, да у оквиру ње приступају порталу за размену података са студентима и сарадницима и др. Запосленима се гарантује очување приватности података, заштита од вируса и нежељених порука (СПАМ), одржавање рачунара и инсталација софтвера за које Универзитет има лиценцу на свим рачунарима који се активно користе у настави и раду. Поред наведених услуга, Рачунарски центар Универзитета ради и на перманентном унапређивању квалитета услуга и развоју система за подршку и размену информација запослених на Универзитету.

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се оцењује критеријумима дефинисаним члановима од 60. до 69. и од 86. до 89. Правилника о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.1.), Планом рада и процедура за праћење и унапређење квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.6.), усвојеним Предлогом мера и активности за унапређење квалитета рада Алфа БК Универзитета (Прилог 1.4.), Поступком за обезбеђење квалитета потребних ресурса ПО-02 и Правилником о уџбеницима и издавачкој делатности Алфа БК Универзитета (Прилог 9.1. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета).

На основу стеченог увида у стање библиотечког фонда и информатичких ресурса закључује се да је нормирани број уџбеника, литературе, библиотечких јединица и рачунара у потпуности задовољен. Оцена квалитета уџбеника, литературе, библиотечких јединица и информатичких ресурса од стране студената, наставника и сарадника путем анкете, а на основу Анкетног упитника ОБ-01 и ОБ-02, указује на то да су студенти ДАС Међународна трговина и бизнис веома задовољни квалитетом, бројем уџбеника и радом издавачке делатности, као и постављеним наставним материјалима и допунским садржајима на е-учионицама предмета. Све наведено указује на то да је Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса у целини испуњен.

Показатељи и прилози за Стандард 9

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи.

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса.

Прилог 9.1. Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности.

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима).

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на Установи са бројем наставника на Установи.

Стандард 10: Квалитет управљања Универзитетом и квалитет ненаставне подршке

Алфа БК Универзитет континуирано обезбеђује и прати квалитет управљања Установом и квалитет ненаставне подршке утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку, као и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Опис тренутне ситуације

Квалитет управљања интегрисаним Алфа БК Универзитетом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује прецизним утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку, као и перманентним праћењем и провером њиховог рада. Статутом Алфа БК Универзитета су прецизно дефинисане надлежности и одговорност органа управљања и органа пословођења факултета (чланови од 34. до 50. Статута Универзитета). Универзитет има орган управљања, орган пословођења (ректор), стручне органе и Студентски парламент. Орган управљања Универзитетом је Савет. Орган пословођења Универзитета је ректор. Стручни органи Универзитета су: Сенат, Веће за последипломске студије, Изборно веће и Наставно-научно веће Универзитета. Помоћни орган ректора је Ректорски колегијум. Такође, помоћни органи Савета и Сената су сталне и повремене комисије, образоване одлуком Савета, Сената и ректора Универзитета ради разматрања, праћења и утврђивања предлога по питањима из делокруга пословања (Комисија за обезбеђење квалитета, Комисија за самовредновање, Комисија за упис, Комисија за докторске студије и др.). Надлежности и одговорности органа управљања и пословођења на Универзитету регулисане су Статутом Универзитета у складу са законом.

Организационе јединице на Универзитету (факултети, Библиотека, службе и центри), њихова структура и делокруг рада утврђени су Статутом Универзитета и Правилником о организацији и систематизацији послова и радних места од 19. септембра 2023. године (Прилог 10.3. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета) у складу са законом. Универзитет редовно прати и оцењује организацију и управљање високошколском установом. Извештаји о раду наставне, научне и ненаставне јединице, као и извештај о раду органа управљања достављају се Наставно-научном већу Универзитета и Савету Универзитета. Ближе одредбе о саставу, делатности и начину рада ненаставних организационих јединица утврђује се Правилником о организацији и систематизацији послова и радних места (Прилог 10.3. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета), као и посебним актима за организационе јединице за које је то потребно.

У својој посвећености континуираном унапређењу квалитета свог пословања, поред ових тела, Алфа БК Универзитет у свом саставу још има и Менаџера Универзитета, као и проректора за наставу и студентски стандард, проректора за научно-истраживачку делатност, проректора за финансије и организацију, студента проректора, Веће за последипломске студије, Изборно веће, Наставно-научно веће, Комисију за обезбеђење квалитета, Комисију за самовредновање, повремене комисије Савета и Сената, Студентски парламент и Генералног секретара. Генерални секретар Универзитета обавља послове и радне задатке предвиђене описом послова за ово радно место и одговоран је за законитост и правилност свих послова који се обављају на самој високошколској установи. Коначно, Студентску службу Алфа БК Универзитета чине руководилац Службе и референти који су у функцији квалитетне реализације наставног процеса и ненаставне подршке у седишту Установе.

Јавност информација је обезбеђена објављивањем података на интернет сајту Алфа БК Универзитета где су студенти, наставници, запослени и остала заинтересована лица информисани о свим релевантним питањима везаним за делатност Универзитета. Сајт Универзитета се непрестано ажурира ради што боље информисаности свих заинтересованих страна.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Алфа БК Универзитет систематски прати и оцењује организацију и управљање Установом и предузима мере за њихово унапређење. Алфа БК Универзитет систематски и систематски прати и оцењује рад ангажованог управљачког и ненаставног особља у оквиру својих студијских програма и предузима одговарајуће мере за унапређење квалитета њиховог рада, а посебно прати и оцењује њихово опходење према студентима и мотивацију у раду са студентима.

Рад појединих организационих јединица Универзитета описан је и Планом рада и процедура за праћење и унапређење квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.6.) којим се, између осталог, детаљно уређују процедуре за обезбеђење и контролу квалитета управљања високошколском установом и квалитета ненаставне подршке. Поред Ректората, факултета и Института за стратегијске студије „Петар Карић“, административно-структурни послови, технички и послови одржавања зграде одвијају се кроз следеће стручне службе:

- Правна служба;
- Студентска служба;
- Финансијска служба;
- Служба општих послова;
- Рачунарски центар; и
- Библиотека Универзитета.

Према Статуту Универзитета, Алфа БК Универзитет има орган управљања, орган пословођења, стручне органе и Студентски парламент. Орган управљања на Универзитету је Савет и његова надлежност је дефинисана Статутом Универзитета. Ректор руководи радом Универзитета, а у томе му помажу проректори. Универзитет има 3 проректора из реда наставника: за наставу и студенчка питања, за научно-истраживачку делатност и за финансије и организацију, као и једног студента проректора. Проректори организују и обављају послове на основу овлашћења која им даје ректор. Студентски парламент је орган преко кога студенти остварају своја права и штите своје интересе на Универзитету. Овлашћења и одговорности Студентског парламента дефинисани су Статутом Универзитета.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља ангажованог у оквиру свог студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис и делокруга рада самог Универзитета доступни су оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења. Алфа БК Универзитет обезбедио је довољан број ненаставног особља са адекватним квалификацијама, потребног за реализацију планираног студијског програма ДАС Економија и бизнис свог Факултета за финансије, банкарство и ревизију, у складу са важећим стандардима за акредитацију.

Анализа слабости и повољних елемената

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе дефинисана је на следећи начин:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мање значајно

0 - без значајности

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Детаљно су дефинисане надлежности органа управљања и органа пословодства Статутом Универзитета.	+++	Недовољна свест о значају систематског оцењивања квалитета рада – стручних служби и квалитета управљања.	++
Јасно дефинисана организациона структура Универзитета.	+++	Недовољна свест о значају система ненаставне подршке у обезбеђивању квалитета услуга Универзитета.	++
Информација о квалитету рада органа управљања и структура ненаставне подршке јавно су доступне.	++	Не постоји прецизна дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља.	++
Добра координација рада служби за ненаставну подршку.	++	Могући недостатак оптималне стручне и радне ангажованости појединих ненаставних радника.	++
Адекватан број проректора који омогућавају ефикасан рад и извршавање утврђених планова.	+++	Не постоји систем награђивања ненаставног особља и јасни критеријуми за оценивање њиховог рада.	++
Професионалност у раду ненаставног особља.	+++	Недовољна заинтересованост студената за оцењивање квалитета рада управљачког и ваннаставног особља.	++
Управљање је у складу са Законом, Статутом и правилницима који регулишу управљање установом.	+++		
Универзитет вреднује квалитет управљања својим организационим целинама.	+++		
У процесима управљања и одлучивања укључени су и наставници и студенти.	+		
Укљученост ненаставних радника у промотивно-маркетиншке активности и мере.	+		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Увођење нових метода и поступака за систематско оцењивање квалитета рада стручних служби и квалитета управљања.	++	Недовољна свест запослених о процедурама одлучивања и прописима који се односе на ову област.	++
Повећање присуства на стручним семинарима који подстичу стицање	+++	Све већа оптерећеност Студентске службе, Правне службе и	++

нових активних знања и вештина ненаставног особља.		Финансијске службе, првенствено због сложеније документације.	
Обезбедити чешће и перманентно образовање и усавршавање управљачког и ненаставног особља.	+++	Застаревање стечених компетенција ненаставног особља.	++
Међународни програми за јачање управљачког капацитета високообразовних институција.	++	Преоптерећеност ваннаставних служби у појединим периодима (упис студената, крај академске године, одржавање научних скупова на факултету).	+++
Обука и мобилност ненаставног особља у оквиру међународних пројеката.	++	Неконтинуирана примена корективних и подстицајних мера смањује мотивацију ненаставних радника.	+
Перманентно праћење нових законских и подзаконских прописа са циљем унапређења квалитета ненаставне подршке.	+++		

Предлози за побољшање и планиране мере

SWOT анализа квалитета управљања високошколском установом и квалитета ненаставне подршке указала је на постојање одређених слабости, због којих ће се у наредном периоду посебна пажња посветити перманентном раду на обезбеђивању квалитета управљања Установом и квалитета ненаставне подршке, прецизним утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и одговарајућих јединица за ненаставну подршку, као и перманентним праћењем и провером квалитета и учинака њиховог рада. Овај поступак ће се спровести и даљим редовним анкетирањем студената, као и испитивањем њихових ставова и мишљења о релевантним питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања Установе, а пре свега из области квалитета управљања високошколском установом и квалитета рада ненаставног особља и стручних служби Универзитета.

Конкретније, SWOT анализа квалитета управљања високошколском установом и квалитета ненаставне подршке указала је на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета које су биле усвојене на седници Сената Алфа БК Универзитета 01.12.2023. године:

- Стално усавршавати и образовати ненаставно особље због све већих захтева регулаторних органа, веће примене информационих технологија и захтева нових софтверских пакета у свим пословима на Универзитету.
- Путем интернета и интегрисане Moodle наставне платформе учинити све информације органа Универзитета јавно доступним са циљем да буду боље прихваћене од стране запослених.
- Стимулисати и развијати програм стручног усавршавања ненаставног особља и направити јасан план развоја усклађен са потребама Установе према важећим стандардима.

- У будућности треба подржавати учешће Универзитета у пружању подршке јединицама и стручним службама у његовом саставу у организовању и спровођењу додатних обука за усавршавање наставног и ненаставног особља.

И поред ових усвојених мера и поступака, управа Универзитета и Факултета за финансије, банкарство и ревизију би морала у наредном периоду да повећа активности и унапређује промотивно-маркетиншке мере како би, због велике конкуренције сродних факултета у образовном процесу, обезбедила упис предвиђеног броја што квалитетнијих студената. Неопходно је да се наставе напори и активности на побољшавању услова рада ненаставних радника обезбеђивањем адекватног простора за рад, набавком савремених средстава за рад и побољшањем техничких услова рада. Такође се јавља потреба и за дефинисањем система награђивања и напредовања ненаставног особља, као и за њиховом перманентом обуком и упознавањем са значајем системског оцењивања квалитета рада Универзитета и факултета у његовом саставу. У наредном периоду је неопходно и да се, у виду корективних мера, учине напори усмерени на усавршавање организације рада у оквиру свих служби Универзитета, појачавањем надзора над радом запослених у службама, као и доследнијом применом корективних и подстицајних мера.

Такође је неопходно, у виду посебне корективне мере, проширити чланство Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета како би се обезбедили кључни кадровски предуслови за спровођење дубинске анализе по свих 15 стандарда самовредновања, укључујући и Стандард 10: Квалитет управљања Универзитетом и квалитет ненаставне подршке, и то како за потребе самовредновања рада самог Алфа БК Универзитета, тако и за потребе будућег самовредновања свих студијских програма у поступку њихове (ре)акредитације.

Контрола квалитета управљања Универзитетом и квалитетом ненаставне подршке

Алфа БК Универзитет систематски прати и оцењује рад свог управљачког и ненаставног особља и по потреби предузима корективне мере за њихово унапређење. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља доступни су оцени наставника, ненаставног особља и студената кроз активно учешће у раду Наставно-научног већа, Савета Универзитета, Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за самовредновање Универзитета. Услови за заснивање радног односа дефинисани су Правилником о организацији и систематизацији послова и радних места (Прилог 10.3. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета) у складу са законом.

Сви запослени на Универзитету из редова наставног и ненаставног кадра, као и чланови Студентског парламента Универзитета могу у писаном поднеску оценити организацију и управљање Универзитетом и ставити примедбе и сугестије ректору, проректору и Генералном секретару Универзитета у вези са организацијом и управљањем Универзитетом. Поред тога, Универзитет има и постављену „кутију за похвале и примедбе“ да би се добиле непристрасне оцене од стране студената и запослених у вези са организацијом и управљањем радом Универзитета, али и радом ненаставног и наставног особља.

Алфа БК Универзитет се залаже за обезбеђење одговарајућег броја и квалитета ненаставног особља, у складу са стандардима за акредитацију. Универзитет повремено обезбеђује управљачком и ненаставном особљу и образовање и стручно усавршавање. Поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља дефинисан је општим актима Универзитета. Информације о раду стручних служби Универзитета, као и органа управљања доступне су студентима, запосленима и јавности путем Огласне табле и интернет страница Универзитета (на

пример, правилници Универзитета, документација о квалитету пословања Универзитета, извештаји о поступку и резултатима самовредновања, правилници, процедуре и поступци везани за унапређење квалитета пословања Универзитета и др.).

Надлежности Савета Универзитета као органа управљања, Сената Универзитета као стручног органа и ректора Универзитета као пословодног органа дефинисане су Статутом Универзитета. Ненаставну подршку чине запослени у Студентској служби, Правној служби, Финансијској служби, Служби општих послова, Рачунарском центру, као у и Библиотеци Универзитета. Опис њихових надлежности дат је у Правилнику о организацији и систематизацији послова и радних места (Прилог 10.3. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета).

Квалитет управљања Универзитетом и обезбеђење квалитета ненаставног особља прописани су члановима од 70. до 85. Правилника о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.1.), Планом рада и процедуром за праћење и унапређење квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.6.), усвојеним Предлогом мера и активности за унапређење квалитета рада Алфа БК Универзитета (Прилог 1.4.), Поступком за обезбеђење квалитета потребних ресурса ПО-02 и Поступком за обезбеђење квалитета управљања ПО-03. Број запослених у ненаставној подршци у потпуности испуњава постављене норме. Овим актима је уједно предвиђена и оцена квалитета ненаставне подршке путем анкете студената, наставника, сарадника, запослених и странака која се заснива на Анкетном упитнику ОБ-04. На основу анализе резултата досадашњих анкета, може се закључити да су испуњене све постављене норме обезбеђења квалитета управљања и ненаставне подршке, односно да је Стандард 10: Квалитет управљања Универзитетом и квалитет ненаставне подршке у целини испуњен.

Показатељи и прилози за Стандард 10

Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица.

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе.

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби.

Прилог 10.3. Правилник о организацији и систематизацији послова и радних места.

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру. Квалитет простора и опреме Универзитета одређен је величином простора и обимом опреме, адекватном структуром простора и опреме, као и степеном техничке функционалности и расположивости. Алфа БК Универзитет је иначе својим пресељењем у нови пословни простор значајно проширио своје просторне, техничке и инфраструктурне капацитете.

Расположиви простор у потпуности задовољава одговарајуће урбанистичке, техничко-технолошке и санитарне услове, и има грађевинске и употребне дозволе. Укупно расположиви простор Универзитета је адекватан и задовољава све релевантне стандарде и критеријуме. Алфа БК Универзитет је обезбедио опрему која у квантитативном и квалитативном смислу задовољава постојеће потребе и обим рада за савремено извођење наставе на свим студијским програмима, укључујући и извођење наставе на свом предвиђеном студијском програму ДАС Економија и бизнис. Опрема за извођење наставе је такође усклађена са здравственим и сигурносним стандардима, о чему су студенти обавештени преко својих делегираних представника.

На нивоу Универзитета се издавају значајна средства за савремено опремање и куповину савремених електронских учила, пре свега наставних средстава на бази информационе технологије. Алфа БК Универзитет поседује адекватне капацитете за квалитетно обављање своје делатности. Обезбеђен је неометан и сталан приступ разним врстама информација у електронском облику. Студенти и особље имају стални приступ рачунарима на свом радном месту, у амфитеатрима, РС салама, кабинетима и читаоници, као и приступ интернету.

Опис тренутне ситуације

На основу документације која је приложена за оцену квалитета простора и опреме за акредитоване студијске програме који се изводе на интегрисаном Алфа БК Универзитету из Београда, може се закључити да Универзитет поседује примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, Библиотеку, амфитеатре, сале за предавања, рачунарске лабораторије, читаонице, шалтер салу, канцеларије за стручне службе и свечану салу. Простор којим располаже Алфа БК Универзитет износи 6.331,75 квадратних метара, док простор за извођење наставе обухвата 9 амфитеатара, 12 слушаоница, 1 слушаоницу-лабораторију, 3 компјутерске сале, 1 просторију за Библиотеку, 1 Читаоницу и 1 просторију за рад Студентског парламента. Наставници и сарадници располажу са укупно 76 наставних кабинета и 2 зборнице. Поред тога, Универзитет има и адекватан простор намењен раду Студентске службе, Секретаријата, Ректората и Финансијске службе. Листа објекта и расположивих просторија је подробније приказана у Табели 11.1. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета.

Алфа БК Универзитет континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената. У прилог овоме иде и чињеница о пресељењу Универзитета у нови и далеко већи, функционалнији и атрактивнији пословни простор који ће у потпуности задовољити захтеве наставног процеса у свом класичном и електронском облику. На седницама Савета Универзитета континуирано се прате и анализирају просторни услови и доносе одлуке о усклађивању са потребама наставног процеса на свим студијским програмима.

Алфа БК Универзитет свим запосленим и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне и административне сврхе. Запосленима и студентима стоје на располагању рачунари за преглед личних е-маилова, као и стална интернет веза. Универзитет брине и о потреби својих студената и сарадника за сталним додиром са

најновијом литературом, стручним часописима и електронским издањима. Алфа БК Универзитет поседује просторије опремљене савременим техничким и осталим уређајима и наставним помагалима који студентима и особљу омогућавају несметани рад и коришћење различитих услуга.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

На Алфа БК Универзитету укупан простор за извођење теоријске и практичне наставе чине амфитеатри, слушаонице за рад у мањим групама, савремене рачунарске лабораторије, наставни кабинети, PS сале, Библиотека, Читаоница и други одговарајући просторни капацитети. Просторни капацитети Алфа БК Универзитета располажу одговарајућом опремом, као и кадровским и стручним капацитетима за несметано спровођење наставних активности. Алфа БК Универзитет располаже и опремом за одржавање и похађање предавања и консултација на даљину која омогућава студентима, наставницима и сарадницима неометано одвијање наставних процеса. Алфа БК Универзитет поседује и довољан број рачунарских лабораторија са одговарајућом опремом и високошколским стручним кадром који пружа услуге подршке студентима. Студентима је омогућено да користе рачунаре у рачунарским учионицама са директним приступом интернету, намењене наставном процесу и активностима истраживања.

Све просторије Универзитета у потпуности задовољавају потребне просторне, урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове. Универзитет такође располаже и релативно добром и савременом опремом за квалитетно извођење наставног процеса на свим студијским програмима и степенима студија, као и за потребе научно-истраживачког рада. Део опреме Универзитета спада у капиталну опрему, док део опреме спада у опрему средње или мање вредности. Рачунарске лабораторије за извођење часова вежби су опремљене квалитетнијим рачунарима, док се на самом Универзитету континуирано ради на одржавању постојеће опреме, побољшању постојеће и набавци нове опреме.

Анализа слабости и повољних елемената

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе дефинисана је на следећи начин:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мање значајно

0 - без значајности

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Адекватно опремљене рачунарске учионице са довољним бројем места за извођење наставе које обезбеђује квалитетно извођење наставе.	+++	Постоји потреба наставног кадра Факултета за финансије, банкарство и ревизију за бОљом рачунарском техником, електорнским књигама и речницима с обзиром на број уписаных студената на студијским програмима Факултета.	++
Висок ниво општих и безбедносних услова рада у свим просторним	+++	Неадекватна изолација зграде.	+++

ресурсима Факултета и стално подизање тог нивоа.			
Континуирано праћење и усклађивање капацитета простора и опреме са потребама делатности Факултета.	+++	Потреба за већим бројем кабинета за наставнике и сараднике Факултета.	+
Неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама.	+++	Недекватна искоришћеност просторних капацитета у односу на укупну површину и укупан број студената и запослених (велике површине комуникационих простора).	+++
Техничка опремљеност простора за рад ненаставних служби је такође на задовољавајућем нивоу у односу на број уписаних студената.	++	Повремена недовољност учионичког простора због преклапања наставе и испитних рокова.	++
Економично управљање, одржавање и квалитативно побољшавање расположивог простора.	+++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Проширење научно-истраживачких и стручних услуга и додатно улагање сопствених средстава у отклањање уочених слабости.	++	Неадекватно планирање буџета што би се одразило на могућност обезбеђења нових просторних капацитета и нове опреме.	+
Континуирано увођење нових информационо-комуникационих технологија у наставни процес.	++	Брзо застаревање информатичке опреме.	+++
Обезбеђивање додатног простора за несметани рад и учење студената.	+	Изостанак редовнијег анкетирања студената и запослених о њиховом задовољству квалитетом простора и опреме.	+
Улагање у простор и опрему средстава прикупљених пружањем комерцијалних услуга.	+++	Непостојање сталне, уговорима регулисане, сарадње са већим бројем привредних субјеката.	++
Могућност изнајмљивања просторија Универзитета <i>trećim лицима</i> .	+++		
Аплицирање код невладиног сектора и приступних фондова Европске уније.	+		

Предлози за побољшање и планиране мере

SWOT анализа квалитета простора и опреме указала је на постојање одређених слабости, због којих ће се у наредном периоду посебна пажња посвећивати адаптацији и даљем опремању простора за рад, као и обезбеђивању лиценцираних софтвера и нове рачунарске опреме, у складу са идентификованим потребама наставе на предвиђеном студијском програму ДАС Економија и бизнис и расположивим финансијским средствима.

Прецизније, сачињена SWOT анализа квалитета простора и опреме указала је на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета које су биле усвојене на седници Сената Алфа БК Универзитета 01.12.2023. године:

- Наставити са досадашњом праксом адаптације постојећих простора за потребе наставног процеса улагањем сопствених средстава, у складу са свим расположивим могућностима.
- Обезбедити адекватну, по обimu и квалитету, набавку лиценцираних софтвера и рачунарске опреме у складу са потребама наставе на студијским програмима и функционисања Универзитета.
- Тражење алтернативних начина финансирања, јер мањак финансијских средстава у времену економске кризе и непредвидивост трајања кризе, уз мала улагања државе у образовање и науку, утиче на то да још увек нису испуњена сва очекивања и жеље наставника и управе Универзитета.
- У просторијама Универзитета је потребно обезбедити најмање један рачунар који би стајао на располагању студентима или другим лицима која нису запослена на Универзитету.
- Потребно је организовати простор и време рада тако да се омогући студентима несметано одржавање седница Студентског парламента.

И поред свега реченог, Универзитет би неспорно требало да настави да перманентно побољшава квалитет простора и опреме, али и да уложе у набавку информатичких ресурса. Предлаже се, као корективна мера, да се убудуће контрола квалитета простора и опреме осмисли као посебна анкета, која би била спроведена међу студентима, ненаставним особљем и наставницима и сарадницима.

Такође је неопходно, у виду посебне корективне мере, проширити чланство Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета како би се обезбедили кључни кадровски предуслови за спровођење дубинске анализе по свих 15 стандарда самовредновања, укључујући и Стандард 11: Квалитет простора и опреме, и то како за потребе самовредновања рада самог Алфа БК Универзитета, тако и за потребе будућег самовредновања свих студијских програма у поступку њихове (ре)акредитације.

Контрола квалитета простора и опреме

Алфа БК Универзитет континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама и у складу са својим финансијским могућностима. Свим запосленим наставницима, сарадницима и студентима на Универзитету обезбеђен је неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, у научно-истраживачке и информативне сврхе. Сваки наставник и сарадник на свом радном месту има обезбеђен рачунар и приступ интернету.

Алфа БК Универзитет поседује адекватну и савремену техничку, рачунарску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе. У компјутерским лабораторијама налази се велики број рачунара, док Универзитет има несметани приступ интернету. У свим амфитеатрима и учионицама на располагању је компјутер са инсталirаним video beam-ом. Поред тога, Универзитет има и фотокопирницу и скриптарницу, које су такође доступне студентима. На тај начин, студентима је омогућено фотокопирање и штампање наставног материјала. Служба за одржавање Универзитета ради на редовном/инвестиционом одржавању његових објеката. Поред тога је и прелазак Универзитета у нови пословни простор у значајној мери унапредио квалитет одвијања наставног процеса.

Квалитет простора и опреме Алфа БК Универзитета прописани су члановима од 86. до 89. Правилника о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.1.), Планом рада и процедура за праћење и унапређење квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.6.), усвојеним Предлогом мера и активности за унапређење квалитета рада Алфа БК Универзитета (Прилог 1.4.) и Поступком за обезбеђење квалитета потребних ресурса ПО-02. Стандардима за обезбеђење квалитета предвиђено је оцењивање расположивог простора и опреме анкетирањем студената, наставника, сарадника и свих запослених на Универзитету питањима која се заснивају на Анкетном упитнику ОБ-02. На основу анализе резултата досадашњих анкета, може се констатовати да су испуњени сви постављени нивои квалитета простора и опреме, односно да је Стандард 11: Квалитет простора и опреме у целини испуњен.

Показатељи и прилози за Стандард 11

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објекта (амфитеатри, учionице, лабораторије, организационе јединице, службе).

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научно-истраживачком раду.

Прилог 11.1. Изјава о рачунарским лабораторијама и рачунарској опреми.

Стандард 12: Квалитет финансирања

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске ликвидности, солвентности и стабилности у дугом року.

Опис тренутне ситуације

Квалитет финансирања Алфа БК Универзитета обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, пажљиво финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року. Алфа БК Универзитет има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачког рада и својих професионалних активности, чиме је обезбеђена финансијска стабилност пословања Универзитета у дугом року.

Универзитет стиче средства за обављање своје делатности из следећих извора:

- средства која обезбеђује оснивач;
- школарине;
- остваривањем програма научних истраживања која се реализују по уговорима;
- пружање комерцијалних услуга трећим лицима;
- остали извори (поклони, донације, спонзорства, завештања и др.);
- пројекти;
- остваривање програма стручног образовања и обуке;
- камата и дивиденда;
- издавачка и информативна делатност;
- приходи остварени на основу ауторских права и патената; и
- други извори финансирања у складу са законом.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

У протеклом периоду је Алфа БК Универзитет успешно пословао, све је спроведено у складу са правилима финансирања, финансијским планом и са предвиђеним активностима. У протеклом периоду је такође одржана финансијска стабилност, ликвидност и словентност његовог пословања јер Универзитет има релативно стабилне изворе финансирања за несметану реализацију својих активности наставне и научноистраживачке делатности. У посматраним пословним годинама се извори финансирања Универзитета нису мењали, док је ток његовог финансирања био усклађен са основним захтевима уредног пословања.

Стицање и расподела прихода Универзитета врши се у складу са позитивним законским прописима. Сопствени приходи Универзитета се користе за побољшање научно-истраживачког и развојног рада на Универзитету, опремање нових рачунарских лабораторија, реновирање зграде Универзитета и обнову постојеће и изградњу модерније инфраструктуре, а тиме и за подизање квалитета самог наставног процеса. Универзитет настоји да у што већој мери повећа сопствене приходе како би уједно повећао и квалитет и услове рада запослених.

Прибављање сопствених средстава представља континуирани процес и стратегију дугорочног пословања. Савет Универзитета је усвојио Финансијски план за текућу годину, којим је планиран распоред и намена финансијских средстава по изворима финансирања. Приходи се остварују у складу са дефинисаним изворима финансирања, а расходи у складу са дефинисаним

наменама средстава. Извори финансирања Универзитета су транспарентни, а информације о учешћу појединих извора средстава у укупним приходима доступне су у извештајима о годишњим финансијском пословању Универзитета, које усваја Савет Универзитета након предаје редовних годишњих финансијских извештаја Министарству финансија – Управи за трезор.

Анализа слабости и повољних елемената

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе дефинисана је на следећи начин:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мање значајно

0 - без значајности

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Постојање стабилних извора финансијских средстава за дужи временски период, намењених за обављање основне делатности.	+++	Слаба платежна моћ студената узрокује неадекватну цену школарина, које не одговарају стварним трошковима наставе.	++
Коришћење законских могућности за остваривање додатних финансијских средстава.	+	Смањивање броја студената прети и због смањеног наталитета у Србији.	+++
Рационална и наменска потрошња финансијских средстава.	+++	Континуираног исељавања младе популације из земље.	+++
Могућност да у законским оквирима Факултет доноси финансијске планове и располаже приходима самостално.	+	Ограничени приходи по основу ностирификације диплома са циљем даљег наставка школовања.	++
Универзитет послује у складу са правилима финансирања високошколске установе.	+++	Ограничени финансије за стимулисање усавршавања и међународне сарадње, као и награђивање наставника и сарадника чији резултати то завређују.	++
Финансирање Универзитета обавља се у складу са финансијским планом.	+++		
Универзитет економично располаже средствима које поседује утврђујући приоритете у трошењу новца	+++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Повећање прихода од научно-истраживачке делатности, посебно из међународних извора, и њихово веће учешће у финансирању.	++	Ангажовање на остваривању додатних финансијских средстава може се негативно одразити на обављање основне делатности.	++

Све веће интересовање страних студената, који плаћају реалне износе школарина.	+++	Смањење стопе наталитета у Србији.	++
Повећање сопствених прихода реализацијом неке од допунских активности Универзитета.	+++	Релативно низак животни стандард у земљи.	++
Реализација развојних пројеката који би укључили и студенте.	++	Исељавање младе популације из земље које може утицати на смањивање прихода.	++
Дефинисање плана промоције кроз посете средњим школама промовисањем Факултета организовањем изложби, такмичења и других манифестација.	+++	Општи пад заинтересованости младих људи за студирање.	++
		У покушајима да обезбеди што више сопствених прихода, Универзитет се може удаљити од своје наставно-научне и научно-истраживачке делатности.	+

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

SWOT анализа квалитета финансирања указала је на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

- Обезбедити рационалну и наменску потрошњу финансијских средстава са тенденцијом смањења трошкова пословања.
- Наставити са улагањем сопствених прихода у опремање Лабораторија. Обезбедити добру финансијску подршку истраживачком раду. Покренути и проширити сарадњу са другим научно-истраживачким организацијама у земљи и свету.
- Потребно је и даље радити на јачању и обезбеђивању стабилних нових и постојећих извора финансирања.
- Пожељно је размотрити и могућност увођења интердисциплинарних програма и стицање прихода по том основу, као и спровођење посебних мера и активности везаних за стицање поклона, донација и осталих активности за остварења других прихода који су у складу са законом.
- Треба одржавати редовну комуникацију са студентима која би довела до редовног измирења пристиглих рата школарине.
- Организовањем разних радионица, семинара, уплатама котизација, едукацијом заинтересованих за области пословања Алфа БК Универзитета могуће је обезбедити додатне изворе средстава.
- Трошкове по свим основама треба редуковати, и не треба улазити у пословне обавезе где постоји реална могућност од неуспеха сарадње.
- С обзиром на све постојеће трошкове и пословне расходе, запослени би требало да се односе према ресурсима Универзитета домаћински и да сведу потрошњу на најмању могућу меру, али да не угрозе пословање самог Универзитета.

Предложене мере и активности прихваћене су у целости од стране Сената Универзитета дана 01.12.2023. године.

Алфа БК Универзитет је, као и сви други субјекти јавног и приватног сектора, суочен са тешком економском ситуацијом у земљи и свету, као и са опасношћу од смањеног прилива средстава. У тако отежаним и турбулентним условима пословања, Универзитет ипак успева да испуни све стандарде у погледу квалитета извора финансирања, финансијског планирања и транспарентности у употреби финансијских средстава, што му омогућује да обезбеди финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Ипак, Универзитет би убудуће требало да размотри могућност ширења пословања и увођења нових студијских програма, додатног ангажовања наставника и сарадника на обезбеђењу средстава за научно и стручно усавршавање конкурисањем код Министарства науке, технолошког развоја и иновација, као и могућност сарадње са другим субјетима јавног и приватног сектора како би се кроз пружање стручних и комерцијалних услуга трећим лицима обезбедили додатни извори прихода. Убудуће би Универзитет могао да се усмери на повећање сопствених прихода реализацијом неких од допунских активности, али пажљиво и не на штету квалитета наставног процеса и обављања своје основне делатности.

Такође је неопходно, у виду посебне корективне мере, проширити чланство Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета како би се обезбедили кључни кадровски потенцијали за спровођење дубинске анализе по свих 15 стандарда самовредновања, укључујући и Стандард 12: Квалитет финансирања, и то како за потребе самовредновања рада самог Алфа БК Универзитета, тако и за потребе будућег самовредновања свих студијских програма у поступку њихове (ре)акредитације.

Контрола квалитета финансирања

На основу расположиве документације, закључује се да Алфа БК Универзитет има обезбеђена финансијска средства неопходна за наставно-научни рад, док се стицање и расподела прихода врше у складу са законским прописима, а постоји и транспаренто и наменско трошење средстава. Извори финансирања Универзитета су континуирани и транспарентни, као и начини употребе финансијских средстава који су доступни путем Финансијског плана и Извештаја о финансијском пословању које усваја Савет Универзитета. Процес набавке роба и услуга на Универзитету је такође транспарентан и у складу је са законом.

Универзитет се претежно финансира путем наплате школарина које су искалкулисани на тај начин да покривају трошкове његовог пословања. Пословним планом Универзитета, који је дефинисан Поступком за обезбеђење квалитета управљања ПО-03, предвиђено је да се управљање финансијама врши на начин да оне обезбеђују транспарентан и несметани рад Универзитета. Квалитет финансирања Алфа БК Универзитета прописан је члановима од 90. до 96. Правилника о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.1.), Планом рада и процедура за праћење и унапређење квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.6.), усвојеним Предлогом мера и активности за унапређење квалитета рада Алфа БК Универзитета (Прилог 1.4.) и Поступком за обезбеђење квалитета управљања ПО-03. Имајући у виду све до сада речено, може се закључити да је Стандард 12: Квалитет финансирања у потпуности испуњен.

Показатељи и прилози за Стандард 12

Прилог 12.1. Финансијски план високошколске установе.

Прилог 12.2. Финансијски извештај за претходну календарску годину.

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Алфа БК Универзитет, заједно са својим Факултетом за финансије, банкарство и ревизију, обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења и провери квалитета, и то кроз активан рад студенских организација и студенских представника у телима високошколске установе, као и кроз редовно анкетирање студената о квалитету рада високошколске установе.

Опис тренутне ситуације

Улога студената у самовредновању и провери квалитета рада Алфа БК Универзитета подразумева значајан ангажман студената у процесу обезбеђења и вредновања квалитета, и то кроз рад релевантних студенских организација и студенских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету рада самог Универзитета. На Алфа БК Универзитету студенти су укључени у рад Универзитета кроз своје изабране представнике у универзитетским органима, као и кроз самостално деловање Студентског парламента и Студентског клуба. Студенти учествују у готово свим активностима самовредновања и унапређења квалитета, преко својих легитимних представника, а у неким од тих процеса њихова улога је незаменљива и пресудна. Осим посредног учествовања у процесу самовредновања, преко својих представника, студенти обезбеђују и повратну информацију о квалитету појединих сегмената који су предмет самовредновања путем студенских анкета. На тај начин, студенти имају прилику да изразе своје задовољство или нездовољство објектом анкетирања, као и да предложе мере побољшања квалитета. На Алфа БК Универзитету, студенти су укључени у процес самовредновања преко својих представника кроз своје учешће у следећим органима и телима: а) Комисији за обезбеђење квалитета, б) Комисији за самовредновање и в) Наставно-научним већу Универзитета.

На овај начин студенти могу директно да утичу на политику контроле и побољшања квалитета, као и на усвајање општих аката којима се ова област регулише. Студентски парламент Алфа БК Универзитета такође активно учествује у евалуацији наставног процеса и утврђивању тренутних проблема у настави, на предметима на свим студијским програмима. Проблеми које прати Студентски парламент се односе и на однос предметних наставника према студентима и настави уопште, као и на генералан став студената према свом студијском програму и наставним обавезама. Кроз поменуте видеове евалуације који су описаног карактера, студенти су у прилици да квалитативно изнесу проблеме везане за наставне активности током семестра, испитне рокове, да наведу и образложе добре и лоше примере организације наставе и да сваку сугестију изнесу у циљу побољшања квалитета студирања на Универзитету.

Факултет за финансије, банкарство и ревизију, заједно са својим интегрисаним Алфа БК Универзитетом, обезбеђује значајну улогу студената који похађају текући студијски програм ДАС Међународна трговина и бизнис у процесу обезбеђења квалитета и то кроз њихову директну и активну укљученост у рад студенских организација, које бирају студенске представнике у телима Универзитета и Факултета, Студентском парламенту и другим релевантним телима, као и кроз анкетирање студената о квалитету наставног процеса, наставника и сарадника, управљања Установом и ненаставне подршке. Подразумева се да ће све ово бити случај и са предвиђеним студијским програмом ДАС Економија и бизнис. Одабир студенских представника врши се демократским одлучивањем без мешања управе, наставника и сарадника Универзитета.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Представници студената су чланови Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за самовредновање Алфа БК Универзитета и активно учествују у њиховом раду. Свака од ових Комисија, сходно броју својих чланова и задацима, има адекватан број представника студената – Комисија за обезбеђење квалитета у свом саставу има два студента, док Комисија за самовредновање у свом саставу има једног представника студената. У оквиру делокруга рада ових Комисија, студенти ће и даље активно учествовати у предлагању мера, реализацији конкретних задатака, указивати на проблеме везане за реализацију наставног процеса, давати предлоге за унапређење његовог квалитета, учествовати у конципирању питања садржаних у студентским анкетама, као и у решавању појединих проблема. Представници наведених Комисија имају активну сарадњу са представницима Студентског парламента са циљем унапређивања њихове свести о значају њиховог учешћа у процесу вредновања квалитета рада Алфа БК Универзитета.

С обзиром на значај студената у улози активних субјеката и партнера у процесу обезбеђења и унапређења квалитета наставних процеса, Алфа БК Универзитет ће и даље спроводити периодично анкетирање студената о вредновању квалитета наставних процеса и системски пратити и анализирати резултате процеса самовредновања. Прецизније, конципираним студентским анкетама ће се испитивати њихови ставови и мишљење о релевантним питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања Установе, рада Факултета за финансије, банкарство и ревизију и самог предвиђеног студијског програма ДАС Економија и бизнис, а пре свега из области квалитета наставног процеса, квалитета расположивог наставног материјала, квалитета рада наставника и сарадника, квалитета доступне информационо-технолошке опреме, квалитета управљања високошколском установом и квалитета рада ненаставног особља и стручних служби Универзитета. Након спроведеног поступка анкетирања, Комисија за самовредновање спроводи детаљну анализу добијених података, док обрађене резултате доставља Ректорском колегијуму на даље разматрање са циљем анализе и уклањања идентификованих недостатака у извођењу наставног процеса и давања предлога мера за побољшање квалитета наставе.

Мониторинг оптерећења студената у оквиру текућег студијских програма ДАС Међународна трговина и бизнис врши се током целе године кроз процес реевалуације ЕСПБ бодова. Поред описаних активности, чланови Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за самовредновање Алфа БК Универзитета, у редовној комуникацији са студентима, прикупљају податке који су везани како за текуће, тако и за генералне проблеме са којима се студенти редовно срећу. На тај начин су студенти у могућности да допринесу побољшању квалитета наставе и студенстког живота у складу са постојећим могућностима. Једна од активности Универзитета, која утиче на самовредновање и проверу квалитета, јесте анализа пролазности студената на испитима. У оквиру те активности, анализира се апсолутна пролазност по предметима и професорима након свих завршених испитних рокова, како за зимски, тако и за летњи семестар. Такође, након сваког испитног рока анализира се релативна пролазност по предметима и професорима, а подаци из обе анализе се детаљно прикупљају и обрађују у оквиру Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета.

Анализа слабости и повољних елемената

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе дефинисана је на следећи начин:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мање значајно

0 - без значајности

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Активно учешће студената у процесу самовредновања и оцењивања квалитета наставног процеса и ресурса.	+++	Недовољна заступљеност оцењивања рада Универзитета и Факултета за финансије, банкарство и ревизију од стране студената након дипломирања и запошљавања.	++
Активно учешће студената у процесу управљања Универзитетом и раду у телима високошколске установе по питањима значајним за студенте.	+++	Одређени број студената не учествује у попуњавању анкета.	+++
Студенти самостално предлажу мере за побољшање квалитета.	++	Осим за анкете, студенти показују мало интересовање за друге поступке којима се обезбеђује утицај студената на самовредновање и проверу квалитета.	++
Редовна евалуација квалитета целикупног наставног процеса у оквиру активности Студентског парламента.	+++	Недовољна мотивисаност студената за учешће у области обезбеђења и унапређења квалитета.	++
Перманентна сарадња представника Студентског парламента са органима управљања Факултета и Универзитета.	+++	Недовољан број студената који активно учествује у наставном процесу.	+++
Студенти су укључени у наставни процес у улоги демонстратора.	+++	Слабо учешће студената у изради Анкета за студенте за потребе самовредновања.	++
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Повећање мотивисаности студената да учествују у студентским анкетама и да слободно изнесу своје мишљење и ставове о раду наставника и сарадника.	++	Преоптерећеност студената обавезама доводи до тога да студенти веома често немају времена за озбиљније бављење обезбеђењем квалитета или површно прилазе том проблему.	+++
Увођење корективних мера за решавање неусаглашености са стандардима квалитета које могу да допринесу подизању свести студената о њиховој улози у обезбеђењу квалитета на Факултету.	++	Неповерење студената у то да ће њихово укључивање у процес самовредновања донети жељене промене.	+

Унапређење сарадње са свршеним студентима и њиховим послодавцима, у циљу добијања повратних информација које утичу на унапређење квалитета наставних садржаја.	++	Недовољна мотивисаност студената да објективно искажу своја мишљења и ставове у процесу провере квалитета.	+++
Добра организација рада и сарадња представника Комисија за обезбеђење квалитета и самовредновање у области обезбеђења квалитета.	++ +	Могући страх од реакције наставника на оштру критику студената и могућег неповољног исхода по студенте.	++
Могућност организовања округлих столова на тему самовредновања и провере квалитета између наставника и студената.	++ +		
Предузимање измена и допуна студијских програма, побољшања и осавремењивање наставе и услова рада и увођења различитих видова практичне наставе са циљем подстицања долазака студената на наставу.	++ +		

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

SWOT анализа улоге студената у самовредновању и провери квалитета указала је на одређене потенцијалне слабости и иницирала је потребу за обезбеђивањем значајније улоге самих студената у поступку обезбеђења и провере квалитета актуелних студијских програма Факултета за финансије, банкарство и ревизију интегрисаног Алфа БК Универзитета. Универзитет већ континуирано улаже напоре у активно укључивање представника студената у рад студентских организација и у активности својих тела, а спроводи и редовно анкетирање студената о квалитету рада високошколске установе и свих својих студијских програма. Прецизније, студентским анкетама се испитују њихови ставови и мишљење о релевантним питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања Установе, а пре свега из области квалитета наставног процеса, квалитета рада наставника и сарадника, квалитета расположивог наставног материјала, квалитета расположиве информационо-технолошке опреме, квалитета управљања високошколском установом и квалитета рада ненаставног особља и стручних служби Универзитета. Управа Универзитета и Факултета ће такође својим студентима омогућити и континуитет учешћа у осмишљавању нових анкетних питања, као и у давању конкретнијих предлога и савета за перманенто побољшавање и унапређивање квалитета рада на самом планираном студијском програму ДАС Економија и бизнис, као и на самом Факултету за финансије, банкарство и ревизију Алфа БК Универзитета.

Конкретније, сачињена SWOT анализа улоге студената у самовредновању и провери квалитета указала је на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета које су биле усвојене на седници Сената Алфа БК Универзитета 01.12.2023. године:

- Прецизније дефинисати систем оцењивања рада Универзитета од стране студената након дипломирања и запошљавања.
- Подстицати студентске иницијативе у правцу предлагања мера за побољшање квалитета.

- И даље подстицати представнике студената на конципирање нових анкетних питања.
- Инсистирати на транспарентности извештаја о раду појединих студентских тела.
- Успоставити и посебно тело у оквиру Студентског парламента које би било задужено за ангажовање студената у области унапређења квалитета.
- Одржавати редовне консултативне састанке између представника студената и управе Универзитета.

И поред ових усвојених мера и предвиђених активности, интегрисани Алфа БК Универзитет би са својим Факултетом за финансије, банкарство и ревизију убудуће морао да ради на мобилисању што већег броја студената за учешће у наставном процесу, као и у процесу анкетирања са циљем повећања валидности и ефикасности саме улоге студената у самовредновању и провери квалитета рада Установе. Неопходно је предузети додатне мере у правцу мобилисања студената за попуњавање анкета и интензивирања њиховог учешћа у формулацији нових анкетних питања, али их и перманентно охрабривати у томе да објективно исказују своје мишљење и ставове у процесу провере квалитета.

Такође је неопходно, у виду посебне корективне мере, проширити чланство Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета како би се обезбедили кључни кадровски предуслови за спровођење дубинске анализе по свих 15 стандарда самовредновања, укључујући и Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета, и то како за потребе самовредновања рада самог Алфа БК Универзитета, тако и за потребе будућег самовредновања свих студијских програма у поступку њихове (ре)акредитације.

Контрола улоге студената у самовредновању и провери квалитета

Студентски парламент Алфа БК Универзитета и његови делегирани представници активно учествују у доношењу одлука које се тичу студентских питања, утичући на тај начин и на квалитет пословања самог Универзитета. Студенти Универзитета редовно учествују у попуњавању званичних студентских анкета о квалитету наставе за све предмете студијског програма које су положили и све наставнике који су ангажовани на тим предметима, као и о процесу управљања и квалитету ненаставне подршке на Универзитету. Све ове анкете попуњавају се анонимно у електронској форми. На овај начин сваки студент има прилику да директно учествује у процесу самовредновања и провере квалитета пословања Алфа БК Универзитета.

На Универзитету су студенти укључени у процес оцењивања по свим тачкама Правилника о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.1.), које укључују учешће студената у обезбеђивању квалитета, учешће студената у процесу самовредновања и учешће студената у процесу унапређења квалитета, и то конкретно:

- својим учешћем у раду Комисије за обезбеђење квалитета, Комисије за самовредновање и Наставно-научном већу преко својих делегираних представника,
- оцењивањем свих процеса и сегмената рада Универзитета путем анкете, и
- анализом резултата оцењивања квалитета и предузимањем корективних мера и мера за побољшање рада у органима Универзитета.

Поред тога, улога студената је посебно дефинисана и Правилником о начину и поступку обезбеђивања, праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.2.).

На основу свега наведеног и имајући у виду активну улогу коју студенти Алфа БК Универзитета имају у праћењу, обезбеђивању, унапређењу, развоју и вредновању свих сегмената квалитета рада Алфа БК Универзитета, може се констатовати да је Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета у потпуности задовољен.

Показатељи и прилози за Стандард 13

Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета.

Прилог 13.1.1. Одлука о именовању Комисије за обезбеђење квалитета.

Прилог 13.1.2. Одлука о именовању Комисије за самовредновање.

Прилог 13.1.3. Правилник о начину и поступку обезбеђивања, праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета на Алфа БК Универзитету.

Прилог 13.1.4. Правилник о Студентском парламенту.

Прилог 13.1.5. Стратегија обезбеђивања квалитета Алфа БК Универзитета.

Стандард 14: Системско праћење и периодична провера квалитета

Алфа БК Универзитет и његов Факултет за финансије, банкарство и ревизију континуирано и систематски прате и прикупљају потребне информације о обезбеђењу квалитета и по потреби врше периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета, укључујући и информације о квалитету наставног процеса на текућем студијском програму ДАС Међународна трговина и бизнис.

Опис тренутне ситуације

Интегрисани Алфа БК Универзитет, заједно са својим Факултетом за финансије, банкарство и ревизију, настоји да континуирано и систематски прати и прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета. Универзитет, уз помоћ свих својих субјеката обезбеђивања квалитета, имплементира и спроводи мере обезбеђења квалитета (Прилог 1.2.) које обухватају усвојене поступке обезбеђења квалитета у складу са захтевима Правилника о начину и поступку обезбеђивања, праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.2.), уз поштовање захтева регулаторних одредби Статута Универзитета и одлука Наставно-научног већа. Универзитет континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне интерне провере (најмање два пута годишње, обично на крају семестара) у свим областима обезбеђења квалитета дефинисаним Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.1.). Усвајањем нове Стратегије обезбеђења квалитета од 23. марта 2023. године (Прилог 1.1.) и новог Правилника о начину и поступку обезбеђивања, праћења, унапређивања, развоја и вредновања квалитета Алфа БК Универзитета такође од 23. марта 2023. године (Прилог 2.2.), као и успостављањем прецизних субјеката обезбеђења и контроле квалитета, Универзитет је обезбедио институционалне оквире за систематско праћење, контролу, обезбеђење и унапређивање квалитета у свим областима обезбеђења квалитета и свог пословања.

Сагласно дефинисаним захтевима, Универзитет развија, планира и прати своје расположиве ресурсе како би могао да реализује процесе који прате пружање свих облика образовних услуга (потребан стручни кадар, ученице, опрему, рачунарске лабораторије, услове радне средине, уџбенике, Библиотеку, инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета и др.). Универзитет је такође дефинисао поступке и начине управљања процесима образовања који чине основне академске, мастер и докторске студије у складу са Болоњском декларацијом и правилима студирања заснованим на Европском систему преноса и акумулације бодова, водећи рачуна о циљевима и исходу наставе, ефикасности студирања и потребама привреде.

Алфа БК Универзитет и његов Факултет за финансије, банкарство и ревизију имају све неопходне просторне и техничке предуслове, механизме и инфраструктуру за редовно, несметано и систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. Алфа БК Универзитет и његов Факултет за финансије, банкарство и ревизију периодично прикупљају повратне информације и од послодаваца и својих бивших студената о стеченим компетенцијама.

Анкете које попуњавају студенти свих година студија, као и дипломирани студенти односе се на процену квалитета садржаја постојећих студијских програма факултета које су студирали. На тај начин се стиче увид у задовољство студената условима рада и студирања на овим студијским програмима, а који обухватају величину група, квалитет и опремљеност кабинета и ученица,

квалитет управљања Установом и ненаставне подршке, квалитет извођења наставног процеса, али и квалитет самих студијских програма факултета, ангажованих наставника и сарадника и др.

У процесу анкетирања је посебан акценат стављен на праћење успешности и ефикасности студирања које се може унапредити применом мера предвиђених општим актима Алфа БК Универзитета. У поступку оцене квалитета, Универзитет је институционално и прецизно дефинисао активно учешће студената у систематском праћењу и провери квалитета, како њиховим анкетирањем, тако и њиховим сталним присуством и укључивањем у рад Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за самовредновање Алфа БК Универзитета.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Интегрисани Алфа БК Универзитет је обезбедио неопходне услове и инфраструктуру за прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. Универзитет, путем анкетирања, усменог или писменог, обезбеђује повратну информацију од студената, од дипломираних студената, као и од њихових послодаваца, код којих су запослени дипломирани студенти Универзитета. Сарадња са појединим послодавцима омогућава добијање корисних информација о томе шта би требало унапредити у наставном процесу, како би студенти стекли компетенције које су потребне привреди.

Правилником о начину и поступку обезбеђивања, праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.2.) предвиђено је редовно периодично вредновање квалитета, најмање једном у три године, уз могућност да се изврши и ванредна провера квалитета, ако за тим постоји потреба. Универзитет спроводи поступак самовредновања и провере нивоа квалитета, током којег проверава спровођење утврђене стратегије и поступке за обезбеђење квалитета и достигнути ниво остваривања утврђених стандарда квалитета. Периодично самовредновање и проверу нивоа квалитета стандарда обавља Комисија за самовредновање Алфа БК Универзитета, у сарадњи са члановима Комисије за обезбеђење квалитета, на начин предвиђеним Правилником (Прилог 2.2.). Обе комисије чине наставно особље, ненаставно особље, као и припадници Студентског парламента.

Алфа БК Универзитет испуњава све захтеве постављене Стандардом 14. Универзитет има јасно дефинисане стандарде и процедуре праћења и периодичне провере квалитета, као и дефинисане субјекте обезбеђивања квалитета који учествују у овом процесу. Унутар Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за самовредновање постоје одлични услови, мотивација чланова и добра организација за праћење и унапређење активности на провери квалитета у процесу самовредновања Установе. Комисије спроводе системско прикупљање, обраду и анализу података релевантних за унапређење квалитета рада Установе.

Поред а) Упитника за оцену квалитета наставног процеса, наставника и сарадника који се налази на свакој појединачној е-учионици, редовне периодичне провере квалитета пословања анкетирањем студената спроводе се и путем б) Упитника за оцену квалитета управљања школом и квалитета подршке наставном процесу и в) Упитника за оцену квалитета комуникације запослених са студентима, који су постављени на почетној страни интегрисане електронске учионице Алфа БК Универзитета. Универзитет је у међувремену поставио и Google forms анкету са релевантним анкетним питањима, превасходно намењену својим студентима докторских студија. Поред тога, студентима увек стоји на располагању и могућност да обаве разговор са представницима управе Универзитета, чиме се обезбеђује њихова директна укљученост у подизање квалитета наставе и рада Универзитета.

Резултати анкета о мишљењу дипломираних студената ДАС Међународна трговина и бизнис указују на одличне оцене по свим посматраним параметрима, високо ценећи стечена знања на датом студијском програму. Од свих анкетираних студената докторских студија Факултета за финансије, банкарство и ревизију Алфа БК Универзитета, 100% их је одговорило да им је Факултет за финансије, банкарство и ревизију био први избор. Од свих анкетираних студената, 100% је већ запослено. Када се ради о мишљењу студената о корисности стечених знања током студија на Факултету, 100% анкетираних студената сматра да ће им стечена знања користити у пословној пракси. Истовремено, 100% студената сматра да нема потребе за увођењем више практичног рада у наставни процес. Обрадом података из постојећих анкета за школску 2020/2021, 2021/2022. и 2022/2023. годину утврђено је да су студенти који су докторирали на Факултету за финансије, банкарство и ревизију у великој мери задовољни квалитетом студијског програма, јер се половина анкетираних (50%) изјаснило да нема потребе за његовим изменама, док је половина (50%) навела да су потребне мање измене и побољшања. Коначно, када се ради о нумеричким оценама у анкети, може се констатовати да су студенти у потпуности задовољни квалитетом наставних услуга Факултета за финансије, банкарство и ревизију Алфа БК Универзитета, завршеним студијским програмом и стеченим знањима током студија. **У свим овим аспектима, просечна оцена износи 5.**

Резултати анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца ДАС Међународна трговина и бизнис такође указују да задовољавајуће резултате и исходе процеса учења. Позитивне оцене послодаваца углавном се односе на компетентност и способност за научни и педагошки рад свршених докторанада, способност унакрсног повезивања знања стеченог на студијама и током праксе, способност критичког промишљања, на добро познавање суштинских практичних проблема, способност и исказани ентузијазам за научно-истраживачки рад, спремност и компетентност запосленог за обављање посла, као и на мотивисаност и ефикасност запосленог и његове организационе вештине. Добре оцене послодаваца се односе и на креативност при изналажењу решења за релевантне проблеме у раду и посвећеност радним обавезама, као и на одговарајуће вештине везане за индивидуални и тимски рад.

Такође је и спроведена анализа одговора на постављена питања у анкетирању студената о квалитету наставног процеса на ДАС Међународна трговина и бизнис генерално указала на одличне просечне оцене по већини постављених питања. Испитаници су у коментарима истакли посебно задовољство појединим предметима у погледу заступљености примера из праксе, квалитета студијског програма, релевантности садржаја, систематичности излагања градива и сарадње са посвећеним менторима. Уз то, нагласили су позитиван став о коректности и стрпљењу предметних наставника, подстицају мотивације и креативности код студената, итд. Резултати анализе указују на то да би у извесној мери требало унапредити доступност информација на интернет сајту Факултета о извођењу наставног процеса на ДАС Међународна трговина и бизнис.

Анализа слабости и повољних елемената

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе дефинисана је на следећи начин:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мање значајно

0 - без значајности

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Активно се спроводе и унапређују утврђени стандарди и поступци за обезбеђење и проверу квалитета.	+++	Методологија поступака интерне провере квалитета која се спроводи би могла бити и болња.	+
Успостављен online систем анкетирања студената.	+++	Слаба административна и техничка подршка за послове у систему обезбеђења квалитета.	+
Активно ангажовање студената у Комисији за обезбеђење квалитета и у Комисији за самовредновање.	+++	Подаци добијени контролама квалитета нису у потпуности искоришћени за планирање будућих активности.	++
Резултати самовредновања су јавни и доступни свим запосленима, студентима и јавности на интернет страницама Алфа БК Универзитета.	+++	Непрецизно дефинисане обавезе запослених и студената у процесу контроле квалитета, као и недостатак мера за стимулацију њиховог учешћа, што за последицу има недовољну заинтересованост за овај веома значајан сегмент пословања Универзитета.	+
Формирана је база података од значаја за периодичне провере квалитета.	+++	Студенти, генерално посматрано, показују слабо интересовање за учешће у активностима везаним за проверу квалитета	++
Стратегија обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета усаглашена је са сличним стратегијама других престижних високошколских институција у земљи и иностранству.	+++	Недовољна комуникације Универзитета са послодавцима и бившим докторандима у погледу процене квалитета стечених компетенција дипломираних студената.	++
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Управа Универзитета и Факултета је заинтересована за унапређење постојећег начина контроле квалитета.	+++	Могућа погрешна употреба и индивидуална интерпретација резултата студентских анкета, и од стране наставника и сарадника, и од стране самих студената.	++
Учествовање на међународним пројектима који се баве процесом побољшања квалитета наставе и научно-истраживачког рада.	++	Запостављање обавеза у процесу обезбеђења квалитета услед преоптерећености чланова органа задужених за квалитет редовним наставно- научним обавезама.	++
Универзитет и Факултет сада имају веће информатичке могућности које се могу искористити у процесу контроле квалитета и испуњености стандарда.	+++	Опасност од игнорисања резултата спроведеног самовредновања.	++
Добар кадровски потенцијал Универзитета за унапређивање квалитета студијских програма, наставе и наставног процеса,	+++	Недовољна посвећеност студената и наставника развоју културе квалитета.	++

научноистраживачког и креативног рада, као и квалитета управљања и пословања Факултета за финансије, банкарство и ревизију.			
Постоји запослено ненаставно особље са капацитетом да помогне у контроли квалитета и испуњености стандарда	++	Недовољна објективност субјеката анкетирања.	++
Унапређење успостављене сарадње са другим домаћим и иностраним високошколским установама са циљем размене искустава о институционалним оквирима за систематско праћење, периодичну проверу и унапређивање квалитета, у свим областима обезбеђења квалитета.	+++		

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

SWOT анализа систематског праћења и периодичне провере квалитета рада и наставног процеса на студијским програмима Алфа БК Универзитета указала је на одређене потенцијалне слабости, иницирајући потребу за континуираном посвећеношћу Универзитета систематском праћењу, евалуацији и прикупљању потребних информација о обезбеђењу квалитета, као и спровођењу периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета. Конципираним студентским анкетама се испитују њихови ставови и мишљење о свим релевантним питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања Установе, Факултета и текућег студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис, а пре свега из области квалитета наставног процеса, квалитета рада наставника и сарадника, опремљености наставним материјалом, квалитета управљања високошколском установом и квалитета рада ненаставног особља и стручних служби Универзитета.

Конкретније, спроведена SWOT анализа систематског праћење и периодичне провере квалитета текућег студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис, али и самог Алфа БК Универзитета указала је на одређене слабости и иницирала потребу за спровођењем следећих мера и активности за унапређење квалитета које су биле усвојене на седници Сената Алфа БК Универзитета 01.12.2023. године:

- Активно унапређивати постојеће стандарде и процедуре за обезбеђење и проверу квалитета.
- Подизање свести међу студентима и запосленима о значају системског праћења и периодичне провере квалитета.
- Јачање сарадње са Студентским парламентом у области анализе резултата периодичних вредновања квалитета наставе и доношења заједничких предлога за примену корективних мера.
- Пronалажење адекватних начина за мотивисање запослених за узимање учешћа у процесу континуираног праћења и контроле квалитета.
- Испитати могућности учешћа у међународним пројектима који се баве унапређењем наставе и научно-истраживачког рада.

- По потреби спровести спољашњу проверу квалитета ангажовањем екстерних рецензената.
- Размотрити могућност доношења одредби којима се дефинише обавеза наставника и сарадника да учествују у активностима које организују и спроводе комисије задужене за унапређење квалитета и спровођење самовредновања Алфа БК Универзитета.

Такође је у наредном периоду неопходно наставити са проверама квалитета и дорадом процедуре за те провере, као и са успостављањем нових стандарда и процедура за обезбеђење и проверу квалитета. Било би добро и да се један од стручнијих и компетентнијих ненаставних радника обавеже на то да континуирано и систематски прати и технички организује све послове и активности који су у вези са обезбеђењем квалитета и стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета на Универзитету. Такође је потребно и системски радити на побољшању административне и техничке подршке за послове у систему обезбеђења квалитета, као и на сталном охрабривању запослених и студената на подизању мотивације и свести о значају активне партиципације у унапређивању и контроли квалитета и неговању културе квалитета на нивоу целог Универзитета.

Такође је неопходно, у виду посебне корективне мере, проширити чланство Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета како би се обезбедили кључни кадровски предуслови за спровођење дубинске анализе по свих 15 стандарда самовредновања, укључујући и Стандард 14: Системско праћење и периодична провера квалитета, и то како за потребе самовредновања рада самог Алфа БК Универзитета, тако и за потребе будућег самовредновања свих студијских програма у поступку њихове (ре)акредитације.

Контрола системског праћења и периодичне провере квалитета

Комисија за самовредновање Алфа БК Универзитета саставља најмање једанпут у три године, а по потреби и чешће јединствени извештај (Извештај о самовредновању) о испуњености свих прописаних стандарда квалитета школе, као и о испољеним одступањима, а у складу са усвојеним Правилником о самовредновању Алфа БК Универзитета (Прилог 2.5.). Извештај о самовредновању разматра и усваја Сенат Алфа БК Универзитета. Извештај о самовредновању је доступан широј јавности објављивањем на интернет страници Универзитета. У периодична самовредновања се обавезно укључују резултати анкетирања студената која се спроводе на крају сваког семестра, као и анализа пролазности студената по предметима и години студија. У току процеса самовредновања, поред оцене тренутног стања у погледу обезбеђивања квалитета, непрестано се води рачуна о томе на који начин је могуће побољшати тренутно стање на Универзитету у односу на претходно. Сви наставници, асистенти, сарадници у настави и ненаставни радници упознати су са успостављеним системом обезбеђења квалитета. Извештаји о резултатима анкетирања и извештаји о успеху студената у студирању и на испитима предмет су разматрања чланова Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за самовредновање Алфа БК Универзитета.

Ректор Универзитета одговара за примену Стратегије обезбеђивања квалитета (Прилог 1.1.) и Правилника о начину и поступку обезбеђивања, праћења, унапређења, развоја и вредновања квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.2.). Комисија за обезбеђење квалитета и Комисија за самовредновање су задужене за системско праћење, спровођење и анализу стандарда и поступака обезбеђења квалитета. Добијени налази се презентују ректору Универзитета, Сенату Универзитета и Савету Универзитета у зависности од врсте процеса који је предмет самовредновања. Комисија за самовредновање је такође одговорна и за то да се резултати

самовредновања објаве на веб страни Универзитета и Огласној табли, већ у зависности од врсте процеса чији се квалитет оцењује. Ректор Универзитета такође одговара и за спровођење корективних мера и поступака.

Систематско праћење процеса и периодична провера у области квалитета врши се применом свих стандарда, планова и процедуре за обезбеђење квалитета (Прилог 2.3.). Периоди провере дефинисани су стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета (Прилог 2.1.), док се у зависности од врсте делатност самоевалуације спроводи током сваког дана у току наставе и испитних рокова, на крају семестра, током сваке школске године и на сваке 3 године, а по потреби и краће. Поступак самовредновања врши се најмање једном у 3 године сагласно одредбама Правилника о самовредновању Алфа БК Универзитета (Прилог 2.5.). У изради овог Извештаја спроведен је поступак самовредновања рада целог Алфа БК Универзитета, као и његовог актуелног студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис који Алфа БК Универзитет планира да реакредитује у ДАС Економија и бизнис. На основу свега наведеног, може се закључити да је Стандард 14: Системско праћење и периодична провера квалитета у потпуности задовољен.

Показатељи и прилози за Стандард 14

Прилог 14.1. Информације презентоване на интернет сајту Алфа БК Универзитета о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе.

Прилог 14.2. Одлука о именовању Комисије за самовредновање Алфа БК Универзитета.

Прилог 14.3. Одлука о именовању Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета.

Стандард 15: Квалитет докторских студија ДАС Економија и бизнис

Алфа БК Универзитет обезбеђује квалитет докторских студија кроз унапређење научноистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовним праћењем и провером њихових циљева, постизање научних способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

Опис тренутне ситуације

Алфа БК Универзитет спроводи самовредновање свих својих акредитованих студијских програма академских докторских студија и проверава своју спремност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научноистраживачки рад, посебно ценећи:

- број докторских дисертација, одбрањених у областима у којима Универзитет изводи докторске студије, имајући у виду однос броја докторских дисертација према броју дипломираних студената и према броју наставника;
- однос укупног броја наставника према броју наставника који су укључени у научноистраживачке пројекте;
- однос укупног броја акредитованих ментора према броју ангажованих наставника на својим докторским академским студијама;
- квалитет научноистраживачког рада наставника ангажованих на докторским студијама према условима које дефинишу стандарди за акредитацију; и
- остварену сарадњу са научноистраживачким установама у земљи и свету.

Факултет за финансије, банкарство и ревизију Алфа БК Универзитета у континуитету прати, анализира, унапређује и подстиче постизање научних способности и оспособљеност текућих и свршених студената докторских студија за саопштавање резултата свог истраживачког рада на научним и стручним конференцијама, посебно подстичући сарадњу ментора и докторанада. Факултет такође охрабрује актуелне и свршене студенте својих докторских академских студија на то да објављују резултате својих научно-истраживачких напора у еминентним научним часописима са рецензијом и на тај начин доприносе развоју научне дисциплине кроз укључивање у домаће или међународне научноистраживачке пројекте. Факултет такође подстиче и развој њихових вештина и спретности у употреби стечених научних знања у одговарајућем подручју и, посебно, поштовање принципа етичког кодекса и добре научне праксе.

Докторске академске студије интегрисаног Алфа БК Универзитета акредитоване су на његовом Факултету за финансије, банкарство и ревизију, Факултету информационих технологија и Факултету за математику и рачунарске науке. На наведеним факултетима изводе се следећи програми докторских академских студија: а) програм Докторских академских студија (ДАС) Међународна трговина и бизнис на Факултету за финансије, банкарство и ревизију, који је акредитован 19. децембра 2017. године, б) програм Докторске академске студије (ДАС) Информационо-комуникационе технологије на Факултету информационих технологија, који је добио дозволу за рад 5. новембра 2019. године и в) програм Докторске академске студије (ДАС) Рачунарске науке на Факултету за математику и рачунарске науке, који је успешно акредитован 8. марта 2022. године.

У складу са својим овлашћењима, Алфа БК Универзитет усваја предлог својих факултета за увођење студијског програма докторских студија, а обавља и друге послове у вези са одобравањем тема докторских дисертација, именовањем ментора, формирањем комисија за оцену и одбрану докторских дисертација и др. На нивоу Универзитета се редовно спроводи самовредновање свих, па уједно и студијских програма докторских студија, на начин утврђен законом, подзаконским актима и општим актима Универзитета. Извештаји о самовредновању програма докторских студија јавно су доступни на интернет сајту Универзитета, а резултати самовредновања, које обављаје Комисија за самовредновање, преиспитују се на седницама Наставно-научног већа, као и специјализованих тела за докторске студије, попут Комисије за докторске студије и Већа за постдипломске студије. Критеријуми за одбрану докторске дисертације на Алфа БК Универзитету дефинисани су Статутом и Правилником о докторским академским студијама са поступком пријаве, израде и одбране докторске дисертације, као и одговарајућим општим актима који из њих произилазе.

Квалитет докторских студија на Факултету за финансије, банкарство и ревизију обезбеђује се кроз унапређење научно-истраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних и стручних способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

Алфа БК Универзитет своје акредитоване студијске програме докторских академских студија реализује самостално и нема докторску школу. Универзитет има Програм научно-истраживачког рада. Докторске студије на Универзитету се остварују у оквиру три акредитована студијска програма: а) Међународна трговина и бизнис, б) Информационо-комуникационе технологије и в) Рачунарске науке. Докторске академске студије ДАС Међународна трговина и бизнис, за које се тражи реакредитација у ДАС Економија и бизнис, су акредитоване 19. децембра 2017. године, у складу са критеријумима Комисије за акредитацију и проверу квалитета. Овим су нови стандарди за акредитацију студијских програма докторских студија у образовно-научним пољима ("Службени гласник Републике Србије" бр. 88, 29. септембар 2017) у постојећим акредитованим докторским академским студијама такође били задовољени.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Алфа БК Универзитет перманентно прати и вреднује своје акредитоване студијске програме докторских студија, као и своју спремност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научно-истраживачки рад, као и на основу броја докторских дисертација одбрањених на Универзитету у оквиру наведених студијских програма, имајући у виду однос броја докторских дисертација према броју дипломираних студената и према броју наставника. У трогодишњем периоду (школска 2020/2021, 2021/2022. и 2022/2023) на Алфа БК Универзитету било је одбрањено 11 докторских дисертација (Табела 6.5. из Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета). Однос броја одбрањених докторских дисертација и броја дипломираних студената на докторским академским студијама на Универзитету износи 0,29 (Табела 4.2. из Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета), док је однос броја одбрањених мастер теза и броја дипломираних студената на мастер студијама износио 0,46. По једној одбрањеној докторској дисертацији у наведеном трогодишњем периоду просечно је било публиковано 9,1 радова у часописима са СЦИ листе (Табела 6.5. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета).

Политику уписа студената на докторске студије утврђују органи руковођења и пословођења Алфа БК Универзитета, док сам Универзитет расписује конкурс за упис на докторске студије. Статутом Универзитета и другим актима, као и уписном политиком стимулише се упис квалитетнијих кадрова (кроз рад комисија за упис, обавезно се формира ранг листа кандидата, а врши се и провера њиховог знања, знања страног језика и способности). Докторске студије конципиране су у складу са објективним предусловима Установе и расположивих наставника за научноистраживачки рад. Универзитет пружа пуну подршку наставницима и сарадницима са циљем повећања броја и квалитета публикација у реномираним часописима са SCI индексацијом тиме што обезбеђује финансирање трошкова публиковања из сопствених прихода, као и повременим покривањем трошкова путовања и котизације за престижне конференције.

Алфа БК Универзитет запошљава довољан број наставника у сталном радном односу који су били ментори у изради доктората. Сви наставници у звањима доцента, ванредног или редовног професора ангажовани су на научно-истраживачким пројектима за који су описан и квантитативна мерила дати у Стандарду 6. Такође, однос броја СЦИ-индексираних радова у односу на укупан број наставника на Универзитету у претходном трогодишњем периоду износи 2,12 (Прилог 6.3. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета). Сви наведени подаци доказују високу компетентност и спремност Универзитета за извођење докторских студија.

Факултет за финансије, банкарство и ревизију Алфа БК Универзитета обезбеђује услове за научни напредак својих наставника и ментора, омогућава им стручна усавршавања, планира да обезбеђује размену наставног особља са партнерским иностраним универзитетима, обезбеђује њихово једногодишње одсуство у циљу усавршавања или писања научних радова, као и подстицање равноправних услова за напредовање у наставничким звањима. Избори у наставничка звања врше се уз учешће органа Универзитета, који својим актом, у складу са Законом о високом образовању и релевантним подзаконским прописима, регулише услове и поступак за изборе у наставничка звања.

Универзитет даје подршку студентима докторских студија кроз омогућавање њиховог учешћа на конференцијама и научним скуповима међународних научних институција, као и на својим конгресима које организује самостално, или у сарадњи са другим факултетима, институтима, универзитетима, удружењима и научно-истраживачким институцијама, подстичући их да објављују своје радове у зборницима радова са конференција. Редовни рокови у којима докторанди морају да испуне своје обавезе током трогодишњих студија доприносе непрекидном праћењу и анализирању напредовања студената. Напредовање прате наставници, а потом и ментори, као и председник Већа за последипломске студије и Председник и чланови Комисије за докторске студије, уз административну помоћ референта за докторске студије. Све активности које се одвијају на докторским студијама се редовно евидентирају.

Студенту се приликом уписа на докторске студије ДАС Међународна трговина и бизнис одређује ментор који га усмерава на тему и област истраживања за докторску дисертацију и помаже приликом избора предмета. Политика уписа уређена је Правилником о докторским академским студијама са поступком пријаве, израде и одбране докторске дисертације (Прилог 15.1.). Комисија за упис на докторске академске студије обавља интервју са сваким кандидатом који је поднео пријаву на конкурс са циљем да се формира коначна ранг листа кандидата, као и да се Комисија упозна са темом интересовања и мотивима за упис сваког пријављеног кандидата. Студенти имају обавезу да објаве два рада у току трајања студија, од којих један мора бити објављен у научним часописима који су категорисани на листама Министарства за просвету, науку и технолошки развој, док други мора бити објављен или у тематском зборнику или у часописима на категорисаним листама, а пре него што приступе одбрани докторске дисертације.

Садржина предвиђеног студијског програма докторских студија ДАС Економија и бизнис усклађена је са релевантним одредбама Закона о високом образовању, као и Статута Алфа БК Универзитета. Структура и основни елементи наведеног студијског програма утврђени су и Правилником о докторским академским студијама са поступком пријаве, израде и одбране докторске дисертације (Прилог 15.1.), који је усклађен са Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија, предвиђених Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, као и са Правилником о квалитету. Факултет за финансије, банкарство и ревизију Алфа БК Универзитета је компетентан, тј. има способност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научноистраживачки рад.

Научноистраживачки рад је основно право и обавеза наставника и сарадника свих факултета Алфа БК Универзитета, које се остварује индивидуалним истраживањима и стваралаштвом, као и преузимањем уговорних обавеза и ангажовањем на научноистраживачким пројектима. У складу са усвојеном стратегијом и програмом, научноистраживачки рад се организује и изводи у складу са трогодишњим и годишњим програмом научног рада на Универзитету. Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија, које је донео Национални савет за високо образовање, као и Правилником о стандардима и поступцима за унапређење и обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета, утврђени су стандарди квалитета студијских програма, њихова припрема и усвајање, доступност информација о студијским програмима, као и показатељи на основу којих се процењује квалитет студијских програма.

Анализа предвиђеног студијског програма докторских академских студија Економија и бизнис показује да програм испуњава све неопходне стандарде његовог квалитета, што значи да:

- носи 180 ЕСПБ бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама;
- садржи све елементе утврђене Законом;
- има научно утемељење и сврху;
- курикулум студијског програма докторских студија има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему (развој науке, критичког мишљења и образовање кадрова оспособљених да самостално воде оригинална и научно релевантна истраживања, као и да критички процењују истраживања других);
- сврха студијског програма докторских студија је јасно и недвосмислено формулисана и у складу је са основним задацима и циљевима Универзитета;
- циљеви студијског програма докторских студија су дефинисани (постицање научних способности и академских вештина, развој креативних способности и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за будући развој каријере, способност евалуације и предвиђања и сл.) и усклађени са савременим правцима развоја одговарајуће научне дисциплине у свету и задацима и циљевима Универзитета;
- савладавањем студијског програма докторских студија студент стиче опште и специфичне способности које су подређене квалитетном обављању стручне и научне делатности;
- курикулум студијског програма докторских студија садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и њихов опис, као и докторску дисертацију као завршни део студијског програма докторских студија, која је самостални научни рад студента;

- постоји усклађеност студијског програма докторских студија са савременим светским токовима и стањем у области економских наука и упоредивост са студијским програмима докторских студија одговарајућих страних високошколских установа;
- Универзитет уписује студенте на студијски програм докторских студија у складу са друштвеним потребама и потребама развоја науке, образовања, културе и својим ресурсима, с тим што се услови за упис студената на студијски програм докторских студија утврђују Законом о високом образовању, Статутом Алфа БК Универзитета, као и Правилником о докторским академским студијама са поступком пријаве, израде и одбране докторске дисертације (Прилог 15.1.);
- услови и поступци који су неопходни за завршетак докторских студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања јасно су дефинисани, уводним одредбама студијског програма и Правилником о докторским академским студијама са поступком пријаве, израде и одбране докторске дисертације;
- курикулуми предвиђеног студијског програма ДАС Економија и бизнис и силабуси у оквиру програма утврђују да се оцењивање студената врши непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита; докторска дисертација представља самостални научноистраживачки рад, који се оцењује на основу њеног научног доприноса.

У прилозима је дата предложена структура студијског програма ДАС Економија и бизнис, као и интернет странице страних високошколских установа са упоредивим студијским програмима. Анализа научне компетентности наставника ангажованих на докторским студијама и досадашњих резултата у менторском раду са магистрантима, дипломираним мастерима и докторандима показује да наставно особље има потребне научне квалификације за извођење студијског програма докторских студија. За извођење студијског програма ДАС Економија и бизнис обезбеђени су одговарајући људски, просторни, технички, библиотечки, информатички и други ресурси, примерени карактеру докторских студија и предвиђеном броју студената.

Учешће студената у обезбеђивању и оцењивању квалитета актуелног студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис обезбеђено је тиме што је представник студената (Стефан Поповић) члан Комисије за самовредновање Алфа БК Универзитета. Студенти оцењују квалитет студијских програма и на седницама Студентског парламента, који је, поред осталог, надлежан да разматра питања у вези са осигурањем и оценом квалитета наставе, анализом ефикасности студирања, унапређењем мобилности студената и подстицањем њиховог научно-истраживачког рада. Све информације о акредитованом студијском програму докторских академских студија Међународна трговина и бизнис, о условима и начинима његовог остваривања, као и о условима за стицање научног назива доктор наука у области економских наука Универзитет је учинио доступним и јавности путем своје следеће web адресе: <https://alfa.edu.rs/doktorske-studije-ekonomija-i-biznis/>.

Наставници и сарадници Универзитета су упознати са свим захтевима које, у оквиру студијског програма докторских академских студија Међународна трговина и бизнис, докторска дисертација треба да испуни, посебно у оквиру њене академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације, критеријума оцењивања и доприноса развоју науке, а имајући у виду да се способност Универзитета за научно-истраживачки рад мери и на основу броја докторских дисертација и магистарских теза одбрањених из области за коју се студијски програм акредитује.

Анализа слабости и повољних елемената

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе дефинисана је на следећи начин:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мање значајно

0 - без значајности

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Студијски програми докторских студија развијени су у складу са препорукама Националног савета за високо образовање и стандардима за акредитацију докторских студија.	+++	Недовољно учешће поједињих професора у изградњи научно-истраживачких компетенција студената.	++
Факултет прати, критички оцењује и непрекидно подстиче научни напредак својих наставника, а посебно ментора.	+++	Прерано очекивање научне зрелости и самосталности од студената	++
Факултет прати, анализира и унапређује постизање научних способности и академских и специфичних практичних вештина својих студената.	+++	Сложен и дуг поступак пријаве и одбране докторске тезе.	++
Јасни и јаки критеријуми за пријем на докторске студије и Правилник о докторским студијам усаглашен са Законом и важећим Стандардима.	+++	Више посебних организационих јединица које се истовремено баве праћењем и уједначавањем квалитета докторских студија.	+
Наставници и ментори ДАС су компетентни и ангажовани су на научно-истраживачким пројектима.	+++	Студенти докторских студија обично немају претходног искуства у научно-истраживачком раду.	++
Укљученост студената у научно-истраживачке пројекте Универзитета.	+++	Недовољно се користе подаци добијени контролама квалитета за планирање будућих активности.	+
Алфа БК Универзитет има категорисане часописе у којима омогућује објављивање радова својих студената докторских академских студија.	+++	Докторске академске студије по правилу трају дуже од времена прописаног за њихов завршетак.	++
Вишегодишње академско наслеђе Универзитета у организовању и реализовању последипломских и докторских студија.	+++		
Доступност информација о садржини предмета и једноставној и ефикасној комуникацији са наставницима и менторима пројекте.	++		

Организација научних и научно-стручник конференција међународног значаја.	+++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Опис	Оцена	Опис	Оцена
Учешћа у пројектима и научним конференцијама са институцијама са којима Алфа БК Универзитет има потписане споразуме о међународној сарадњи.	+++	Нелојална конкуренција у окружењу.	+++
Боља сарадња са другим високошколских установама сличних студијских програма.	+++	Недовољна мотивисаност студената за докторске студије.	+++
Студијски програм на енглеском језику.	++	Стални тренд смањивања броја уписаних студената на докторским студијама.	++
Стварање услова да се на нивоу Универзитета оснује докторска школа.	+	Поощтравање стандарда НСВО за менторство.	++
Осавремењивање програма докторских студија.	+++	Слаба комуникација и размена информација између потенцијалним ментора и осталих учесника у систему докторских студија.	+
Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене искуства у побољшању квалитета студијских програма.	++	Смањење продукције научних радова наставника Факултета.	+

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

SWOT анализа систематског праћење и периодичне провере квалитета указала је на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

- Потписивање уговора са другим научноистраживачким установама где за то постоји могућност.
- Учешће на домаћим и међународним научним пројектима.
- Промоција научног рада међу младима.
- Подстицати наставнике на интензивнији научноистраживачки рад, како би у што већем броју остварили укомпетенцију да буду ангажовани на докторским студијама као наставници и ментори.

Предложене мере и активности прихваћене су у целости од стране Сената Универзитета дана 01.12.2023. године.

Предложени студијски програм ДАС Економија и бизнис настао је као резултат настојања да се оствари јавни интерес оличен у поштовању академскога духа високог образовања и потребе да докторске студије одистински обезбеде остваривање оригиналног научног постигнућа у области економских наука и бизниса. Приликом креирања студијског програма докторских студија, драгоцен путоказ били су ставови, мишљења, препоруке и сугестије које су поједине категорије испитаника дале изјашњавајући се о појединим аспектима квалитета студија. Организацију и

реализацију докторских студија, као и све стручне послове везано за докторске академске студије, Алфа БК Универзитет спроводи у складу са свим прописаним принципима и стандардима трећег нивоа високошколског образовања у Републици Србији. Ипак, убудуће ће нужно бити подстицати професоре, а посебно менторе на изградњу одговарајућих научно-истраживачких компетенција њихових студената, самосталан истраживачки рад, као и на побољшану комуникацију и размену информација са њима и осталим учесницима у систему докторских студија.

Такође је неопходно, у виду посебне корективне мере, проширити чланство Комисије за обезбеђење квалитета Алфа БК Универзитета како би се обезбедили кључни кадровски предуслови за спровођење дубинске анализе по свих 15 стандарда самовредновања, укључујући и Стандард 15: Квалитет докторских студија, и то како за потребе самовредновања рада самог Алфа БК Универзитета, тако и за потребе будућег самовредновања свих студијских програма у поступку њихове (ре)акредитације.

Контрола квалитета докторских студија

Праћење, анализа и унапређење у постизању научних компетенција, академских и специфичних практичних вештина студената докторских студија заснива се на:

- Процени научноистраживачких резултата и оспособљености свршених студената докторских студија да резултате свог рада саопштавају на научним конференцијама, објављују у научним часописима са рецензијом, презентују јавности, патентирају или реализацију кроз призната нова техничка и технолошка решења. Критеријуми за одбрану докторске дисертације на Алфа БК Универзитету дефинисани су Правилником о докторским академским студијама на Алфа БК Универзитету са поступком пријаве, израде и одбране докторске дисертације (Прилог 15.1.) и веома су захтевни.
- Новопромовисани доктори наука су веома компетентни, спретни и стручни у решавању и научних и стручних проблема у својој научној области. Ове њихове компетенције су препознате и у земљи и у иностранству.

Алфа БК Универзитет врши упис кандидата на докторске студије у сагласности са својим Правилником о правилима студија од 26. октобра 2023. године, Правилник о докторским академским студијама са поступком пријаве, израде и одбране докторске дисертације од 26. октобра 2023. године и Правилником о упису страних држављана од 30. августа 2022. године. Упис и рангирање кандидата спроводи Комисија за докторске студије (Табела 15.3. Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета). Политика уписа Универзитета прати опште друштвене потребе и потребе развоја друштвених, економских, информационо-технолошких и природних наука, као и потребе за наставним кадром у високом образовању у овим областима. При томе је број студената који се уписује усклађен са научно-истраживачким ресурсима, расположивом опремом и лабораторијским простором. Број заинтересованих студената за докторске студије на Алфа БК Универзитету се временом повећавао, што говори о препознатом квалитету студија (Табела 4.2.).

Алфа БК Универзитет непрекидно прати и анализира напредовање студената својих докторских студија узимајући у обзир њихов напредак остварен у стицању знања и вештина неопходних за даљи развој каријере, и напредак у истраживању, и у том циљу унапређује и развија свој менторски систем рада. Према тренутно важећим стандардима о испуњености услова за менторе у оквиру датог образовно-научног, односно образовно-уметничког поља, број ментора износи 19. Систематски се прати, оцењује и активно подстиче научни напредак наставника и ментора,

пре свега захваљујући високим критеријумима за избор наставника. Алфа БК Универзитет подстиче научни напредак својих наставника – ментора у циљу стварања повољнијег истраживачког окружења за своје студенте. Континуиран научни развој наставника факултета детаљно је описан и документован у оквиру Стандарда б овог и Извештаја о самовредновању Алфа БК Универзитета. Докторске дисертације које се бране на Универзитету стављају се на увид јавности на Дигиталном репозиторијуму Универзитета на следећој интернет адреси: <https://alfa.edu.rs/repositorijum-2/>.

Системско праћење квалитета реализације докторских студија врши се применом свих стандарда и поступака за обезбеђење квалитета садржаних у Правилнику о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета (Прилог 2.1.) Квалитет свих студијских програма, па уједно и докторских студија Алфа БК Универзитета обезбеђује се редовним праћењем и провером њихових циљева, структуре, радионог оптерећења студената, као и осавремењивањем садржаја и сталним прикупљањем информација о квалитету програма од стране дипломираних студената и њихових послодаваца. Квалитет докторских студија на Алфа БК Универзитету је посебно регулисан Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Алфа БК Универзитета од 1. децембра 2023. године, Правилником о докторским академским студијама са поступком пријаве, израде и одбране докторске дисертације од 26. октобра 2023. године, Кодксом академског интегритета од 26. децембра 2016. године, Правилник о избору ментора од 13. децембра 2023. године и другим релевантним документима. Увидом у релевантну документацију и на основу свега наведеног следи недвосмислен закључак да је на Алфа БК Универзитету Стандард 15: Квалитет докторских студија у целости задовољен.

Показатељи и прилози за Стандард 15

Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија на Алфа БК Универзитету.

Табела 15.2. Списак чланова организационих јединица које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи.

Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе и студијских програма.

Прилог 15.1. Правилник о докторским академским студијама са поступком пријаве, израде и одбране докторске дисертације.

Прилог 15.2. Извод из Статута који регулише докторске студије.

Прилог 15.3. Правилник о избору ментора на докторским академским студијама Алфа БК Универзитета.

Општа оцена испуњености стандарда на Алфа БК Универзитету за студијски програм ДАС Економија и бизнис

Узимајући у обзир досадашње активности на спровођењу основних принципа система управљања квалитетом (QMS), на примени и изради поступака и стандарда обезбеђења квалитета рада Алфа БК Универзитета, изради и примени стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета установе и њених студијских програма, као и потребу за реакредитацијом текућег студијског програма Докторске академске студије (ДАС) Међународна трговина и бизнис у ДАС Економија и бизнис, може се закључити да:

- Сва усвојена документа посвећена обезбеђивању и развоју квалитета рада Алфа БК Универзитета, у свим његовим сегментима и сегментима његовог Факултета за финансије, банкарство и ревизију без својства правног лица, представљају добро структурирану и стабилну интегралну основу за праћење и мерење квалитета рада Универзитета.
- Стандарди обезбеђења квалитета 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 и 15 су у потпуности примењени и задовољени, без потребе за покретањем посебних корективних мера и поступака.

Закључак

Представљеним свеобухватним Извештајем о поступку и резултатима самовредновања предвиђеног студијског програма Докторске академске студије (ДАС) Економија и бизнис садржана је иницијална евалуација овог студијског програма по свим прописаним стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета Националног савета за високо образовање Републике Србије, релевантним за процену постојећих студијских програма у процесу њихове акредитације и реакредитације. Поступак самовредновања предвиђеног студијског програма ДАС Економија и бизнис на докторским академским студијама Факултета за финансије, банкарство и ревизију Алфа БК Универзитета из Београда спроведен је у периоду од марта 2023. године до децембра 2023. године, да би био допуњен током друге половине априла 2024. године на сугестије и корисне примедбе Рецензентске комисије Националног савета за високо образовање Републике Србије, а односи се на оцену квалитета рада Универзитета и текућег студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис који је Универзитет успешно акредитовао 19. децембра 2017. године и који Универзитет има намеру да реакредитује у ДАС Економија и бизнис. При изради овог Извештаја, посебна пажња је била усмерена на анализу рада Факултета за финансије, банкарство и ревизију Алфа БК Универзитета током претходне три школске године, односно на 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023, као и на текућу 2023/2024. школску годину.

У овом Извештају је описана интерна оцена квалитета предвиђеног студијског програма ДАС Економија и бизнис на бази евалуације квалитета текућег студијског програма ДАС Међународна трговина и бизнис, према следећим прописаним стандардима за оцену студијских програма докторских академских студија: а) Стандард 1: Стратегија обезбеђивања квалитета, б) Стандард 2: Стандарди и поступци обезбеђења квалитета, в) Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета, г) Стандард 4: Квалитет студијског програма, д) Стандард 5: Квалитет наставног процеса, ћ) Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада, е) Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника, ж) Стандард 8: Квалитет студената, з) Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, и) Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке, ј) Стандард 11: Квалитет простора и опреме, қ) Стандард 12: Финансирање, л) Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета, љ) Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета и м) Стандард 15: Квалитет докторских студија, а у складу са важећим Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма Националног савета за високо образовање Републике Србије. Из детаљне анализе предложеног студијског програма ДАС Економија и бизнис према прописаним стандардима за оцену квалитета студијских програма докторских академских студија произилази да су сви стандарди обезбеђења квалитета од Стандарда 1. до Стандарда 15. били у целости примењени и задовољени, као и да није било потребе за покретањем посебних корективних мера и поступака.

У Београду, 7. јун 2024. године

Проф. др Лидија Маџар

председница Комисије за самовредновање

Алфа БК Универзитета

